Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0307

Genomförandet av handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket

Europaparlamentets resolution av den 27 november 2025 om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket (2024/2108(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)

– med beaktande av avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan[1],

– med beaktande av avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen[2] (utträdesavtalet),

– med beaktande av Windsorramen[3] som förtecknar de bestämmelser i unionsrätten som ska tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland,

– med beaktande av det gemensamma uttalandet, säkerhets- och försvarspartnerskapet samt den gemensamma överenskommelsen om en förnyad agenda för samarbetet mellan EU och Förenade kungariket av den 19 maj 2025,

– med beaktande av långfredagsavtalet från 1998 och senare

---

1 EUT L 149, 30.4.2021, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

2 EUT L 29, 31.1.2020, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign.

3 Se gemensam förklaring nr 1/2023 av unionen och Förenade kungariket i den gemensamma kommitté som inrättats genom avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen av den 24 mars 2023 (EUT L 102, 17.4.2023, s. 87).

genomförandeavtal,

– med beaktande av kommissionens rapport av den 21 mars 2024 om genomförandet och tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland: 1 januari–31 december 2023 (COM(2024)0127),

– med beaktande av kommissionens rapport av den 4 april 2025 om genomförandet och tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland: 1 januari–31 december 2024 (COM(2025)0149),

– med beaktande av sina resolutioner av den 2 april 2025 om genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken – årsrapport 2024[4] och om genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken – årsrapport 2024[5],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1755 av den 6 oktober 2021 om inrättande av brexitjusteringsreserven[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget[7],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/657 av den 15 mars 2023 om regler för utövandet av unionens rättigheter vid genomförandet och efterlevnaden av avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan[8],

– med beaktande av sin resolution av den 23 november 2023 om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket[9],

– med beaktande av sammanträdena i och ståndpunkterna från den

---

4 EUT C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
5 EUT C, C/2025/4389, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4389/oj.
6 EUT L 357, 8.10.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1755/oj
7 EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 EUT L 83, 22.3.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/657/oj.
9 EUT C, C/2024/4222, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4222/oj.

parlamentariska partnerskapsförsamlingen EU–Förenade kungariket,

– med beaktande av den gemensamma vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030 av den 19 mars 2025 (JOIN(2025)0120),

– med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2025 om vitboken om det europeiska försvarets framtid[10],

– med beaktande av Sauli Niinistös rapport av den 30 oktober 2024 *Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness* (inte översatt till svenska),

– med beaktande av kommissionens förslag av den 19 mars 2025 till rådets förordning om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) genom förstärkning av europeisk försvarsindustri (COM(2025)0122),

– med beaktande av samförståndsavtalet av den 27 juni 2023 om inrättande av en ram för regleringssamarbete om finansiella tjänster mellan EU och Förenade kungariket och det därpå följande inrättandet av ett gemensamt forum för finansiell reglering mellan EU och Förenade kungariket,

– med beaktande av den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna,

– med beaktande av Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (ICC),

– med beaktande av den europeiska sociala stadgan,

– med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner och protokoll, särskilt ILO:s grundläggande instrument,

– med beaktande av FN:s havsrättskonvention av den 10 december 1982, den s.k. Montego Bay-konventionen,

– med beaktande av skiljedomstolens avgörande av den 28 april 2025 i det skiljeförfarande som inrättats i enlighet med artikel 739 i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland i fråga om Förenade kungarikets beslut att förbjuda fisket efter tobisfisk[11],

– med beaktande av beslut nr 1/2023 av den specialiserade kommittén för samordning av de sociala trygghetssystemen som inrättats genom artikel 8.1 p i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan,

---

10 EUT C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

11 Permanenta skiljedomstolen, mål nr 2024-45, https://pca-cpa.org/en/cases/334/.

av den 10 mars 2023 om användning av systemet för elektroniskt utbyte av socialförsäkringsuppgifter vid överföring av uppgifter mellan institutioner eller förbindelseorgan[12],

– med beaktande av beslut nr 2/2023 av den specialiserade kommitté för samordning av de sociala trygghetssystemen som inrättats genom artikel 8.1 p i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, av den 28 juni 2023 vad gäller utseendet av det finansinstitut som ska användas som referens för att fastställa dröjsmålsräntorna och växelkursen för valutaomräkningar samt fastställandet av den dag som ska gälla för att bestämma kurserna för valutaomräkning[13],

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen samt artikel 1.1 f i och bilaga 3 till talmanskonferensens beslut av den 11 december 2024 om förfarandet för beviljande av tillstånd att utarbeta initiativbetänkanden,

– med beaktande av yttrandena från budgetutskottet, utskottet för ekonomi och valutafrågor, utskottet för sysselsättning och sociala frågor, utskottet för miljö, klimat och livsmedelssäkerhet, utskottet för industrifrågor, forskning och energi, utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd, utskottet för transport och turism, fiskeriutskottet, utskottet för kultur och utbildning samt utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor och utskottet för internationell handel (A10-0226/2025), och av följande skäl:

---

12 EUT L 91, 29.3.2023, s. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/698/oj.

13 EUT L 179, 14.7.2023, s. 147, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1460/oj.

A. EU och Förenade kungariket, som varande delar av samma kontinent och sammanbundna av geografisk närhet, gemensamma värden och strategiska intressen, står inför liknande utmaningar, däribland klimatförändringar, en kritisk och instabil global säkerhetsmiljö samt en föränderlig världsordning som kännetecknas av ett krig på den europeiska kontinenten och en snabb erosion av den internationella regelbaserade ordningen, vilket ökar trycket på våra samhällen, ekonomier och säkerhetsstrukturer. Denna situation ökar behovet av att förstärka samarbetet kring utrikesfrågor och försvar. Den nuvarande geopolitiska situationen och de globala utmaningarna visar att ett närmare samarbete mellan EU och Förenade kungariket är nödvändigt för säkerheten, stabiliteten och välståndet på hela kontinenten. Ett närmare samarbete mellan EU och Förenade kungariket, som vilar på den förutsägbarhet och struktur som handels- och samarbetsavtalet sörjer för, är viktigare än någonsin för att värna ömsesidiga intressen och öka resiliensen.

B. EU och Förenade kungariket har nyligen visat en förnyad politisk beslutsamhet att arbeta tillsammans och fortsätta att vara starka partner när det gäller att hantera globala utmaningar och säkerhetshot, inbegripet det hot som Ryssland utgör mot säkerheten på hela den europeiska kontinenten och mot den regelbaserade världsordningen. I mars 2025 tillkännagav Förenade kungarikets premiärminister Keir Starmer upprättandet av ”de villigas koalition” för att förstärka det samordnade stödet till Ukraina att försvara sig mot Rysslands anfall så länge det är nödvändigt.

C. Förenade kungarikets och EU:s öppna och sammankopplade samhällen och ekonomier utsätts allt oftare för skamlösa hybridkampanjer, däribland cyberattacker, utländsk informationsmanipulering och inblandning, sabotage samt användning av migration som ett vapen.

D. Vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket den 19 maj 2025 bekräftade båda sidorna sin förnyade politiska beslutsamhet att arbeta tillsammans som nära och pålitliga partner för att hantera de gemensamma globala utmaningar som vi möter. Detta visades tydligast genom inrättandet av ett säkerhets- och försvarspartnerskap samt genom det fortsatta och enade stödet för Ukraina att försvara sig mot Rysslands anfall och för att återställa en omfattande, rättvis och varaktig fred, även genom stärkta säkerhetsåtaganden.

E. Multilateralism, försvar av den regelbaserade världsordningen, fred, demokrati, rättsstaten, mänskliga rättigheter, marknadsekonomi, hållbar utveckling samt frihandel är grundläggande principer för både EU och Förenade kungariket. Handels- och samarbetsavtalet ger en ram som kan stärkas över tid för att nå gemensamma strategiska och ekonomiska mål. Handels- och samarbetsavtalet ger den rättsliga säkerhet som krävs för att främja handel och ett smidigt samarbete.

F. De styrningsstrukturer som inrättats inom ramen för handels- och

samarbetsavtalet, inbegripet partnerskapsrådet och andra gemensamma organ, har fungerat effektivt, och över 35 möten hölls under 2024 för att övervaka genomförandet av avtalet.

G. Handels- och samarbetsavtalet omfattar områden som handel, energi, fiske, transport, rättsligt och brottsbekämpande samarbete samt samordning av de sociala trygghetssystemen, vilket ger en diversifierad och övergripande ram och säkerställer rättvis konkurrens och lika villkor på de områden som det täcker. Toppmötet mellan EU och Förenade kungariket bekräftade båda parternas förnyade åtagande när det gäller samarbetet på energiområdet mellan EU och Förenade kungariket, inbegripet planer på att utforska Förenade kungarikets återinträde på EU:s inre marknad för elektricitet, i syfte att sänka kostnaderna för ren energi och förbättra konkurrenskraften.

H. Genomförandet av handels- och samarbetsavtalet kan fungera som ett värdefullt incitament för att främja utbildning, kompetensutveckling och investeringar i immateriella tillgångar, såsom humankapital, både inom och utanför EU. Det är viktigt att främja kunskapsutbyte och samarbete för att förbättra individers kompetens och därmed bidra till en mer konkurrenskraftig, hållbar och inkluderande global arbetskraft.

I. Handels- och samarbetsavtalet är det första handelsavtal som har ingåtts av EU som inbegriper Parisavtalet som en väsentlig klausul. På liknande sätt är både Förenade kungarikets och EU-medlemsstaternas deltagande i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna en central bestämmelse i avtalet. Handels- och samarbetsavtalet omfattar inte finansiella tjänster, migration, Erasmus+-programmet, utrikespolitik eller försvar. Toppmötet mellan EU och Förenade kungariket den 19 maj 2025 fastställde viktiga steg för att täppa till dessa luckor.

J. Handels- och samarbetsavtalet gör båda parterna skyldiga att respektera de grundläggande rättigheterna och de rättsliga principerna på det sätt som särskilt återspeglas i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. Domar från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna är en väsentlig del av människorättsstrukturen på hela den europeiska kontinenten. I januari 2024 anförde Irland ett mellanstatligt klagomål mot Förenade kungariket i Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna avseende lagen om Nordirlands oroligheter (arv och försoning) från 2023 (*Legacy Act*).

K. Handels- och samarbetsavtalet innehåller inte någon samarbetsram för utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitiken. Både EU och Förenade kungariket har sedan dess uttryckligen erkänt vikten och mervärdet av strukturerat samarbete på dessa områden, särskilt med tanke på den nuvarande geopolitiska situationen. Toppmötet mellan EU och Förenade kungariket den 19 maj 2025 ledde till en underskrift av ett

säkerhets- och försvarspartnerskap och markerade ett viktigt steg i riktning mot att formalisera ett sådant samarbete. Ett djupare samarbete på dessa områden skulle bidra till att stärka Europas säkerhet, resiliens och gemensamma välstånd för alla medborgare, och dess fördelar sträcker sig också utanför våra gränser.

L. EU:s medlemsstater har olika militär- och säkerhetspolitik, däribland neutralitetspolitik. Denna politik bör respekteras.

M. Förenade kungariket och Frankrike är de enda europeiska länder som innehar kärnvapen. Kärnvapnens avskräckande effekt är av avgörande betydelse för att skydda Europa som kontinent. Europaparlamentet ger på nytt uttryck för sitt fulla stöd för EU:s och dess medlemsstaters engagemang för icke-spridningsfördraget som hörnstenen i systemet för icke-spridning och nedrustning av kärnvapen. Parlamentet insisterar på att det måste säkerställas att EU spelar en central och konstruktiv roll i arbetet för att utveckla och stärka de globala regelbaserade insatserna för icke-spridning och strukturerna för vapenkontroll och nedrustning.

N. Utträdesavtalet och handels- och samarbetsavtalet utgör ramen för Förenade kungarikets förbindelser med EU. Båda avtalen har ratificerats av EU och Förenade kungariket och är rättsligt bindande fördrag enligt internationell rätt. Förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket måste bygga på fullständig respekt för och en ändamålsenlig tillämpning av dessa internationella åtaganden.

O. Europaparlamentet fortsätter att rikta särskild uppmärksamhet mot situationen för EU-medborgare som bor i Förenade kungariket och brittiska medborgare som bor i EU. Förenade kungarikets oberoende övervakningsmyndighet *Independent Monitoring Authority for the Citizens' Rights Agreements* (IMA) tog emot 79 klagomål från medborgare i EU och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet mellan den 1 januari och den 30 juni 2023[14]. Majoriteten av klagomålen handlar om rätten att uppehålla sig, särskilt långa väntetider för ansökningar om EU Settlement Scheme, liknande långa väntetider för ansökningar om familjetillstånd och utdragna administrativa granskningar av EU Settlement Scheme, följt av frågan om likabehandling. I december 2024 rapporterade IMA en 21-procentig andel avslag på ansökningar till EU Settlement Scheme gjorda i Nordirland, vilket är den högsta andelen avslag i Förenade kungariket[15].

P. EU har ett särskilt ansvar när det gäller att säkerställa att både långfredagsavtalet/Belfastavtalet och freden i Nordirland upprätthålls. Genomförandet av handels- och samarbetsavtalet är direkt kopplat till det fullständiga genomförandet av utträdesavtalet. Avtalets

---

14 IMA, Complaints to the IMA: 1 January 2023 – 30 June 2023.
15 IMA, IMA focus on citizens' rights in Northern Ireland.

fullständiga genomförande försenades medan EU och Förenade kungariket tog fram gemensamma lösningar på de praktiska utmaningar som uppstod i förbindelse med genomförandet av det protokoll om Irland/Nordirland som utarbetades till följd av brexit.

Q. Windsorramen, som slutfördes 2023, hanterar några av de praktiska utmaningar som har uppstått i samband med tillämpningen av protokollet om Irland/Nordirland under de första åren av genomförandet och skapar större rättslig säkerhet och banar därför väg för ett fullständigt genomförande av utträdesavtalet och av handels- och samarbetsavtalet i Nordirland. Windsorramen omfattar ett stort antal områden, såsom demokratisk styrning, rättigheter, skyddsåtgärder och lika möjligheter, handel, tullar, jordbruksbaserade livsmedel, läkemedel, statligt stöd, mervärdesskatt och punktskatter. Långfredagsavtalet har utgjort en grund för freden och stabiliteten på ön Irland i mer än 25 år. Nordirlands unika status, som erkänns i protokollet och i Windsorramen, måste respekteras fullt ut i framtida förhandlingar mellan EU och Förenade kungariket för att säkerställa att inget upplägg äventyrar det som uppnåtts. Den nuvarande brittiska regeringen har förpliktat sig att upphäva och ersätta den föregående regeringens Legacy Act. Den rådande globala handelsturbulensen har unika konsekvenser för Nordirland på grund av dess unika ställning till följd av brexit, och både den brittiska regeringen och EU måste vara medvetna om denna ställning när de formulerar sin handelspolitik.

R. I och med slutförandet av Windsorramen tillsammans med den brittiska premiärministerns löfte att ”återställa” Förenade kungarikets förbindelser med EU i juli 2024 inleddes ett nytt och ambitiöst kapitel i förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket.

S. Toppmötet mellan EU och Förenade kungariket den 19 maj 2025 gav positiva resultat för båda parter och bekräftade deras politiska åtagande att fördjupa partnerskapet, bland annat genom ett strategiskt partnerskap. Toppmötet ledde till framsteg i en rad olika frågor inbegripet sanitära och fytosanitära åtgärder, ungdomars rörlighet samt samarbete på energiområdet.

T. Vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket lades grunden för en mer strukturerad och framåtblickande bilateral agenda. Detta toppmöte var tänkt att utgöra början på en regelbunden och strukturerad politisk dialog, där man ser fram emot ytterligare möten på områden såsom utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik, rörlighet, energi, klimat, forskning och inre säkerhet. Kommissionen har bekräftat att de förberedande diskussioner som hölls under upptakten till toppmötet utgör en del av en bredare, pågående process som syftar till att fördjupa samarbetet på flera områden.

U. De åtaganden som gjordes under toppmötet mellan EU och Förenade kungariket bör vara mer än bara politiska uttalanden och bör också följas av konkreta och rättsligt bindande avtal och resultat för både

EU och Förenade kungariket inom en skälig tidsram, särskilt för medborgarna och företagen.

V. EU och Förenade kungariket måste anpassa sig till en föränderlig dynamik inom transatlantisk säkerhet och tillsammans med andra likasinnade partner stärka de egna förmågorna för att hantera utvecklingen.

W. I handels- och samarbetsavtalet krävs respekt för demokratin, rättsstaten och skyddet för enskildas grundläggande rättigheter och friheter, inbegripet de som fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. Dessa rättigheter fungerar som vägledande principer för de inhemska rådgivande gruppernas arbete, inbegripet arbetet gällande handels- och samarbetsavtalets kapitel. EU:s inhemska rådgivande grupper har en nyckelroll i övervakningen av genomförandet av handels- och samarbetsavtalet. Forumet för det civila samhället, som inrättats i enlighet med artikel 14 i handels- och samarbetsavtalet, fungerar som en viktig plattform för att organisationer i det civila samhället, företag i EU, fackföreningar och andra arbetstagarorganisationer ska kunna uttrycka sina åsikter om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet och spelar en väsentlig roll som understöd för kommissionens dialog med Förenade kungariket.

X. Den 19 maj 2025 antog EU och Förenade kungariket en politisk överenskommelse som ger fullständigt ömsesidigt tillträde till fiskevatten fram till den 30 juni 2038[16].

Y. EU är fortfarande Förenade kungarikets viktigaste handelspartner. Att erkänna vikten av öppenhet och stabilitet i internationell handel och internationella investeringar är till fördel för alla berörda parter. Det är avgörande med en förutsägbar affärsmiljö som främjar handel och investeringar mellan EU och Förenade kungariket och som leder till tillväxt och sysselsättning.

Z. Handels- och samarbetsavtalet säkerställer nolltullar och nollkvoter men det eliminerar inte hinder som inte är tullar. Till följd av brexit möter företag, särskilt små och medelstora företag, fler tulldeklarationer, efterlevnadskontroller och regelkrav, vilket leder till högre driftskostnader och betydande dröjsmål vid gränserna. Otillräcklig infrastruktur och brist på utbildade tulltjänstemän har medfört en ytterligare ansträngning av systemet, vilket har lett till fördröjningar av varutransporter.

AA. Enkla och effektiva väg-, järnvägs-, sjö- och lufttransporter till överkomliga priser mellan EU och Förenade kungariket är av

---

16 Kommissionens uttalande *A renewed agenda for European Union – United Kingdom cooperation – Common Understanding*, 19 maj 2025, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_1267.

avgörande betydelse för att säkerställa en hög nivå av rörlighet för de många medborgare i EU:s medlemsstater som bor och arbetar i Förenade kungariket, och även för medborgare i Förenade kungariket som reser till EU som turister.

AB. Kommissionens allmänna bedömning är att handels- och samarbetsavtalet är ett modernt och omfattande avtal som återspeglar EU:s intressen i fråga om handel och samarbete och samtidigt bevarar de röda linjer som fastställdes av EU:s institutioner och medlemsstater under Förenade kungarikets utträdesförfarande. För åren 2021 till 2024 har kommissionen i sina årliga genomföranderapporter fastställt att handelsuppläggen för varor och tjänster som inrättats i handels- och samarbetsavtalet generellt har fungerat väl, trots vissa genomförandeproblem.

AC. Enligt handels- och samarbetsavtalet får tjänsteleverantörer eller investerare från EU inte behandlas mindre gynnsamt än brittiska aktörer i Förenade kungariket och vice versa. Principen om icke-diskriminering gäller för en rad olika ekonomiska verksamheter, bland annat tillhandahållande av tjänster, etablering av företag och skydd av immateriella rättigheter.

AD. Förenade kungariket tillämpar sitt sponsorsystem för arbetsvisum på tjänsteleverantörer i EU, och därför måste en arbetsgivare i Förenade kungariket som vill anställa en arbetstagare från EU få tillstånd av det brittiska inrikesdepartementet och sedan ge arbetstagaren från EU ett sponsorintyg och betala avgifter för att denna arbetstagare ska kunna ansöka om visering (arbetstagaren ådrar sig också ytterligare avgifter). Dessa restriktioner påverkar också mellanliggande och kulturella organisationer såsom stiftelser och offentliga institut som tillhandahåller tjänster i allmänhetens intresse, och därför krävs mer underlättande åtgärder i detta avseende. Detta skapar en ytterligare börda vilket kan gynna brittiska aktörer.

AE. Förenade kungarikets marknader för offentlig upphandling förblir öppna för anbudsgivare från EU och vice versa på lika villkor. Båda parter måste säkerställa att upphandlingsprocessen är rättvis, transparent och öppen för konkurrens. Förenade kungariket och EU har också enats om att upprätthålla sina befintliga upphandlingsåtaganden inom ramen för Världshandelsorganisationens (WTO) avtal om offentlig upphandling, som ytterligare öppnar deras marknader för offentlig upphandling för företag från andra länder.

AF. Handels- och samarbetsavtalet är det enda frihandelsavtal som har ingåtts av EU som fastställer nolltullar och nollkvoter för alla varor som uppfyller relevanta ursprungsregler. Handelsstatistiken för perioden sedan handels- och samarbetsavtalet trädde i kraft visar att handelsflödena mellan EU och Förenade kungariket har påverkats negativt av Förenade kungarikets utträde. Handeln med varor mellan Förenade kungariket och EU har legat kvar på samma nivå. För år

2024 bekräftades att EU:s handel med varor och tjänster med andra handelspartner har ökat betydligt mer än EU:s handel med Förenade kungariket under en jämförbar period.

AG. Sanitära och fytosanitära kontroller och återinförda tullformaliteter har stört exporten av lättfördärvliga varor, vilket har lett till ökat svinn och ekonomiska förluster samt en minskad rörlighet och tillgänglighet för produkter inte bara mellan EU och Förenade kungariket, utan också mellan Storbritannien och Nordirland.

AH. Vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket bekräftade Förenade kungariket på nytt sin inställning att man inte vill ansluta sig till EU:s tullunion på nytt, dock uttryckte båda parterna sin avsikt att effektivisera tullförfarandena för att minska driftsrelaterade förseningar och kostnader och att arbeta för att återinföra ett gemensamt sanitärt och fytosanitärt område.

AI. Handels- och samarbetsavtalet omfattar flera åtaganden som är relevanta för e-handel, såsom förbud mot tullar på elektroniska överföringar. Främjandet av samarbete i regleringsfrågor, bland annat om ny teknik och mekanismer som underlättar dataöverföring, är avgörande för e-handeln. Praktiska utmaningar har växt fram i genomförandet av handels- och samarbetsavtalet och som ett resultat av den stora ökningen av e-handelstransaktioner på senare tid, vilket påverkar företag och konsumenter på båda sidorna av Engelska kanalen. Både EU och Förenade kungariket har undertecknat WTO:s gemensamma uttalande om e-handel.

AJ. För det fortsatta genomförandet av handels- och samarbetsavtalet bör särskilda övervakningsinsatser inriktas på risken för ytterligare skillnader i lagstiftningen. Ett omfattande regleringssamarbete mellan parterna är av yttersta vikt. Genom kommissionens onlineverktyg kom det under 2024 bara in två relevanta officiella klagomål från berörda parter om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet, vilket är ett positivt tecken. EU-institutionerna fortsätter att regelbundet samarbeta med berörda parter för att diskutera de praktiska aspekterna av genomförandet av handels- och samarbetsavtalet.

AK. Skillnaderna i lagstiftning mellan EU och Förenade kungariket på folkhälsoområdet har ökat sedan brexit, med konsekvenser för förfaranden för godkännande av läkemedel, gränsöverskridande leveranskedjor och tillgång till kritiska behandlingar. Dessa skillnader har redan bidragit till läkemedelsbrist och ökade importkostnader, vilket särskilt har påverkat mindre medlemsstater och regioner. Handels- och samarbetsavtalet innehåller endast begränsade mekanismer för samarbete på hälsoområdet, vilket belyser behovet av varaktig anpassning av lagstiftningen, strukturerad datadelning och gemensam krisberedskap för att säkerställa rättvis tillgång till säkra och effektiva läkemedel i båda jurisdiktionerna.

AL. Den 8 maj 2025 ingick Förenade kungariket och Förenta staterna ett avtal om ekonomiskt välstånd för Förenta staterna och Förenade kungariket. Sådana avtal kan kanske påverka de lika villkor som etablerats mellan EU och Förenade kungariket i samband med handels- och samarbetsavtalet och skulle kunna leda till att lagstiftningen ytterligare skiljer sig från EU:s normer, särskilt på områden som livsmedelssäkerhet, digitala tjänster och skydd av arbetstagare. EU måste säkerställa att sådana möjliga avvikelser inte undergräver de lika villkor som etableras inom ramen för handels- och samarbetsavtalet eller försvagar integriteten på EU:s inre marknad. I detta avseende bör särskild uppmärksamhet ges åt det planerade gemensamma sanitära och fytosanitära området mellan EU och Förenade kungariket.

AM. Konsumenter i både EU och Förenade kungariket skulle ha nytta av ett förstärkt samarbete mellan EU:s nätverk för konsumentskyddssamarbete och Förenade kungarikets konkurrens- och marknadsmyndighet. I enlighet med artikel 211.1 i handels- och samarbetsavtalet har EU och Förenade kungariket enats om att samarbeta kring olika aspekter när det gäller regleringen av den digitala handeln. Hanteringen av de utmaningar som uppstår till följd av förekomsten av två separata tullmarknader kräver konstruktiv samverkan och informationsutbyte i god tid mellan EU:s och Förenade kungarikets tullmyndigheter, särskilt vid tillämpning av nya skyldigheter.

AN. När det gäller EU:s interna genomförandeprocess för handels- och samarbetsavtalet slutförde EU:s lagstiftare det nödvändiga regelverket genom att anta förordning (EU) 2023/657 av den 15 mars 2023 om regler för utövandet av unionens rättigheter vid genomförandet och efterlevnaden av utträdesavtalet samt handels- och samarbetsavtalet.

AO. EU och Förenade kungariket har gemensamma ambitioner på områdena miljöskydd, klimat och livsmedelssäkerhet. Ökande skillnader i lagstiftningen på dessa områden riskerar att störa handeln och undergräva miljö- och klimatinsatsernas ändamålsenlighet, särskilt när det gäller Nordirland och Irland. År 2024 efterlyste den brittiska regeringen en ”återställning” av förbindelserna för att stärka det strategiska samarbetet och anpassningen av lagstiftningen som svar på gemensamma utmaningar och ömsesidiga prioriteringar.

AP. I samband med toppmötet mellan EU och Förenade kungariket utforskade kommissionen och Förenade kungariket områden som har potential att stärka det bilaterala samarbetet och åtog sig att arbeta för att inrätta ett gemensamt sanitärt och fytosanitärt område för att underlätta handeln med jordbruksbaserade livsmedel. EU och Förenade kungariket åtog sig också att arbeta för att koppla samman sina respektive utsläppshandelssystem och mekanismer för koldioxidjustering vid gränsen.

AQ. Handels- och samarbetsavtalet föreskriver samordning av de sociala trygghetssystemen för att skydda rätten till social trygghet för personer som flyttar mellan EU och Förenade kungariket efter den 1 januari 2021. Det föreskriver även lika villkor för att säkerställa rättvis konkurrens genom att upprätthålla höga skyddsnivåer på ett antal områden, däribland sociala rättigheter och arbetstagarrättigheter, med bindande mekanismer för verkställighet och tvistlösning för att säkerställa efterlevnad.

AR. De grundläggande rättigheterna att organisera sig, förhandla kollektivt och vidta kollektiva åtgärder fastställs i internationell rätt och ingår i säkerställandet av hållbar utveckling och lika villkor i enlighet med handels- och samarbetsavtalet.

AS. Förenade kungarikets lag om unionsrätt som behålls (upphävande och reform) 2023 erhöll kunglig sanktion den 29 juni 2023. Genom denna lag upphävdes vid utgången av 2023 vissa EU-lagar som behållits och upphörde den särskilda status som all unionsrätt som behålls åtnjutit i Förenade kungarikets rättsordning. Genom lagen delegerades dessutom betydande befogenheter till Förenade kungarikets myndigheter när det gäller att upphäva, ändra eller anpassa EU-lagar som behålls.

AT. Fri rörlighet för arbetstagare är en grundläggande rättighet i EU. EU och Förenade kungariket har en lång historia när det gäller rörlighet för arbetstagare och studerande inom yrkesutbildning. Erasmus+ har länge varit ett viktigt instrument i detta avseende. Överenskommelsen mellan EU och Förenade kungariket om att arbeta för Förenade kungarikets associering till Erasmus+-programmet för att utöka utbildnings-, yrkes- och kulturmöjligheterna för unga välkomnas. Ökad rörlighet för arbetstagare mellan EU och Förenade kungariket skulle kunna bidra till att åtgärda arbetskraftsbristen. Det behövs ett omfattande rörlighetsavtal mellan EU och Förenade kungariket för att säkerställa skyddet av arbetstagarnas rättigheter och gränsöverskridande rörlighet för arbetstagarna.

AU. Förenade kungariket är inte associerat till vare sig Erasmus+-programmet 2021–2027, programmet för Europeiska solidaritetskåren 2021–2027 eller programmet Kreativa Europa 2021–2027.

AV. De kulturella och kreativa sektorerna omfattas inte av handels- och samarbetsavtalet, i vilket begreppet ”utbildning” nämns endast när det gäller cybersäkerhet och behovet att utbilda medborgarna om utmaningar på det området.

AW. Till följd av brexit har EU-medborgare[17] som studerar i Förenade kungariket inte längre rätt att betala de avgifter som brittiska medborgare betalar, vilket innebär att de måste betala de högre avgifterna för internationella studerande. Denna ändring gör det oöverkomligt dyrt att studera i Förenade kungariket och missgynnar i

[17] Med undantag för irländska medborgare.

synnerhet unga från socialt missgynnade miljöer, eftersom det inte finns något pristak för kursavgifter för internationella studerande.

AX. Turing-programmet kan inte betraktas som en ersättning för Erasmus+-programmet eftersom det endast finansierar utåtriktad rörlighet. Under dess sista år av Erasmus+, 2019–2020, uppgick anslaget till Förenade kungariket till 200 miljoner brittiska pund, vilket är mer än det belopp på 110 miljoner brittiska pund som tilldelades Turing-programmet för 2022–2023[18].

AY. Under perioden 2013–2016 ägde 52,7 procent av alla rörlighetsbaserade vistelser för brittiska studerande rum i en EU-medlemsstat.[19] Sex av tio rörlighetsbaserade vistelser inom ramen för Turing-programmet under läsåret 2021–2022 ägde rum utanför EU.[20]

AZ. Antalet studerande från EU i Förenade kungariket minskade från 66 685 under läsåret omedelbart före brexit till 28 375 under läsåret 2023–2024.[21]

BA. Wales regering har infört Taith international learning exchange programme[22] för att erbjuda studerande möjligheter till yttre och inre rörlighet, med inriktning på underrepresenterade grupper och mindre organisationer. Skottlands regering har inlett projektet Scottish Education Exchange Programme Test and Learn[23]. Irlands regering finansierar rörlighet inom Erasmus+ för studerande från universitet i Nordirland, oavsett nationalitet, genom att för hela deras utbytesperiod skriva in dem vid irländska universitet.[24]

---

18 Förenade kungarikets regering, Turing Scheme funding outcomes for the 2022 to 2023 academic year.

19 Universities UK International, Gone International: Expanding Opportunities, https://dera.ioe.ac.uk/id/eprint/31640/1/Gone%20International_expanding%20opportunities_digital.pdf.

20 De tre populäraste Erasmus+-resmålen för brittiska studerande – Spanien, Frankrike och Tyskland – har upplevt en dramatisk minskning på 43 procent av det genomsnittliga antalet brittiska deltagare i högre utbildning inom ramen för Turing-programmet (The British Academy, The Turing Scheme – Understanding impacts and implications, november 2023, https://www.thebritishacademy.ac.uk/documents/5022/The_Turing_Scheme_-_Understanding_Impacts_and_Implications.pdf).

21 Higher Education Statistics Agency, UK, 2022/23 - Where students come from and go to study, den 8 augusti 2024, https://www.hesa.ac.uk/news/08-08-2024/sb269-higher-education-student-statistics/location.

22 Universities Wales, Wales beyond borders.

23 Skottlands regering, Scottish Education Exchange Programme – Test and Learn: funded projects, den 15 januari 2025.

24 Irlands regering, Minister Harris announces mobility funding for Northern Ireland higher education students, den 27 juli 2023.

BB. Förenade kungarikets strategi på området internationell utbildning har som mål att öka antalet internationella studerande som tas emot vid brittiska lärosäten varje år från 400 000 till 600 000 senast 2030.[25]

BC. I 2019 års politiska förklaring om de framtida förbindelserna mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket anges att ”[p]arterna är eniga om att överväga villkor för inresa och vistelse för syften såsom forskning, utbildning och ungdomsutbyten”[26]. Ungdomsutbyten ansågs vara en av de viktigaste prioriteringarna för förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket vid mötet i rådet (allmänna frågor) den 17 december 2024.

BD. Brittiska artister och kulturarbetare omfattas nu av Schengenbestämmelserna, vilket gör det svårt – till exempel på grund av betydande kostnadsökningar och krav på tillstånd för transport av utrustning och visum för kulturframträdanden – att turnera i flera olika europeiska länder på kort tid.

BE. I handels- och samarbetsavtalet finns ett kulturundantag som utesluter audiovisuella tjänster från dess tillämpningsområde, trots att EU och Förenade kungariket delar många värderingar inom kultur och utbildning. Förenade kungariket är fortfarande part i den europeiska konventionen om gränsöverskridande television, och audiovisuella verk med ursprung i Förenade kungariket betraktas som ”europeiska produktioner” i enlighet med artikel 1.1 n iii i direktivet om audiovisuella medietjänster[27].

BF. I slutsatserna från toppmötet mellan EU och Förenade kungariket nämns arbetet för ett framtida program för ungas utlandserfarenheter och Förenade kungarikets återassociering till Erasmus+-programmet, kulturella och konstnärliga utbyten samt turnerande artister.

BG. Sedan brexit måste idrottsutövare från EU ha ett arbetstillstånd för att kunna utöva sin idrott i Förenade kungariket. I handels- och samarbetsavtalet ingår inga bestämmelser om kapacitetsuppbyggnad för gräsrotsorganisationer och yrkesorganisationer, partnerskap och utbyten på det idrottsliga området.

---

25 Förenade kungarikets regering, International Education Strategy: 2021 update, den 6 februari 2021, https://www.gov.uk/government/publications/international-education-strategy-2021-update.

26 EUT C 34, 31.1.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/dcl_1/sign.

27 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

De viktigaste slutsatserna

1. Europaparlamentet framhåller att EU och Förenade kungariket är grannländer, är nära likasinnade partner och allierade, har gemensamma värderingar, intressen och historiska band samt står inför ett gemensamt instabilt säkerhetsläge i Europa och dess grannskap. Parlamentet betonar att förstärkta förbindelser mellan EU och Förenade kungariket bidrar till att stärka Europas övergripande konkurrenskraft och strategiska oberoende.

2. Europaparlamentet erkänner Förenade kungarikets viktiga roll när det gäller att trygga freden, säkerheten och stabiliteten på och bortom den europeiska kontinenten. Parlamentet understryker att det ökande antalet konventionella hot och hybridhot kräver kraftfulla och samordnade internationella åtgärder i syfte att säkra vår gemensamma framtid.

3. Europaparlamentet påminner om att förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket bygger på fullständig respekt för och ett fullständigt, snabbt och troget genomförande av utträdesavtalet, inbegripet Windsorramen, samt handels- och samarbetsavtalet.

4. Europaparlamentet välkomnar de ambitiösa slutsatserna från det första toppmötet någonsin mellan EU och Förenade kungariket, som hölls i London den 19 maj 2025, och den positiva och konstruktiva anda som båda sidor visat. Parlamentet noterar att ledarna avslutade toppmötet med att anta tre centrala dokument, närmare bestämt det gemensamma uttalandet, säkerhets- och försvarspartnerskapet och den gemensamma överenskommelsen om en förnyad agenda för samarbetet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket. Parlamentet välkomnar i synnerhet avtalet om ett nytt strategiskt partnerskap mellan EU och Förenade kungariket, som innebär en förnyelse av ömsesidiga åtaganden och en fördjupning av det bilaterala samarbetet, samt överenskommelsen att hålla årliga toppmöten mellan de båda parterna.

5. Europaparlamentet insisterar på behovet av geografisk sammanhållning för att trygga Europas fred, säkerhet och stabilitet och den europeiska industriella basens resiliens. Parlamentet understryker i detta avseende att toppmötet mellan EU och Förenade kungariket var en milstolpe i återlanseringen och fördjupningen av partnerskapet mellan EU och Förenade kungariket och en utgångspunkt för mer strukturerat samarbete, särskilt lanseringen av säkerhets- och försvarspartnerskapet. Parlamentet menar att de politiska förklaringarna och goda avsikterna nu måste omsättas i praktiken och insisterar på att både EU och Förenade kungariket måste följa upp och fullgöra sina åtaganden, särskilt när det gäller försvarsindustriella åtgärder.

6. Europaparlamentet understryker att handels- och samarbetsavtalet är ett av de mest ambitiösa och omfattande handelsavtal som EU har

ingått med ett land utanför EU. Parlamentet betonar dock att det inte ersätter och inte kan ersätta EU-medlemskap och de fördelar som följer av att ha tillträde till den inre marknaden och tullunionen, men att det ändå har betydande potential för framtida samarbete, vilket framgår av de olika åtaganden som gjordes på politisk nivå vid toppmötet nyligen. Parlamentet välkomnar EU:s och Förenade kungarikets gemensamma åtagande vid toppmötet att bekräfta sitt ömsesidiga engagemang för fri, rättvis, hållbar och öppen handel, i överensstämmelse med deras gemensamma värderingar.

7. Europaparlamentet understryker vikten av att fullt ut genomföra bestämmelserna i båda avtalen och så tidigt som möjligt bedöma och hantera potentiella utmaningar i samband med tillämpningen av utträdesavtalet och handels- och samarbetsavtalet, för att undvika förseningar och problem vid tillämpningen.

8. Europaparlamentet välkomnar att genomförandet av handels- och samarbetsavtalet fortskrider smidigt och att alla åtaganden för 2023 och 2024 antingen är fullgjorda eller på rätt spår. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att noga övervaka att handels- och samarbetsavtalet tillämpas korrekt.

9. Europaparlamentet påminner om Nordirlands särskilda situation till följd av protokollet om Irland/Nordirland, som antogs för att skydda långfredagsavtalet efter Förenade kungarikets utträde ur EU. Parlamentet stöder ett fortsatt erkännande av Nordirlands unika och särskilda ställning, där landet bibehåller tillträde till både EU:s inre marknad och Förenade kungarikets inre marknad, i enlighet med vad som skisserades vid toppmötet. Parlamentet efterlyser ett fullständigt, snabbt och troget genomförande av alla delar av Windsorramen för att säkerställa varaktiga fördelar, rättslig säkerhet, långsiktig stabilitet, praktiskt stöd och förutsägbarhet för företag och människor i Nordirland, bättre skydda hela öns ekonomi, undvika en hård gräns på ön Irland, garantera långfredagsavtalets alla aspekter och säkerställa smidig handel och ett smidigt samarbete, samtidigt som den inre marknadens och tullunionens integritet skyddas. Parlamentet efterlyser åtgärder för att förhindra att de nära ekonomiska banden mellan Irland och Nordirland störs av ändringar i regelverk eller rättsliga ramar, särskilt när det gäller tjänster som tillhandahålls konsumenter och små och medelstora företag som inte kan dra nytta av rörlighet. Parlamentet erinrar om att EU skyndsamt har genomfört alla aspekter av Windsorramen och nu förväntar sig att Förenade kungariket fullt ut och troget genomför sin del av den för att säkerställa långsiktig stabilitet i förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet betonar att detta innefattar ett effektivt genomförande av ramens tullmekanismer och sanitära och fytosanitära mekanismer i syfte att hantera utmaningarna i samband med rörligheten för varor från Storbritannien till Nordirland och undvika leveransstörningar och minskad produkttillgänglighet för konsumenter i Nordirland. Parlamentet manar till ett fullständigt genomförande av mekanismer för informationsutbyte och till bättre

övervakning av nya processer och system för paketleveranser inom Windsorramen och av deras konsekvenser för konsumenternas marknadstillträde. Parlamentet konstaterar att starkare myndighetssamarbete och informationsutbyte om EU:s framtida datacentral skulle förbättra gränspassagerna genom att det ger tillgång till nödvändiga data och nödvändig dokumentation.

10. Europaparlamentet framhåller långfredagsavtalets historiska betydelse och lovordar alla inblandade parter för att de fortsätter att upprätthålla och genomföra avtalet och dess värden, som en kritisk pelare i försoningsprocesserna som fortsätter att vara en god förebild för andra på kontinenten och utanför den. Parlamentet påminner om Förenade kungarikets bindande åtagande enligt artikel 2 i Windsorramen att säkerställa att de rättigheter, skyddsåtgärder och lika möjligheter som fastställs i långfredagsavtalet inte försämras. Parlamentet understryker att ett effektivt skydd av dessa rättigheter också är avgörande för att upprätthålla förtroendet och samarbetet inom ramen för handels- och samarbetsavtalet, särskilt på områden såsom brottsbekämpning, arbetstagarrättigheter och tillgång till rättslig prövning. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att övervaka efterlevnaden av denna skyldighet och att samarbeta med berörda brittiska myndigheter om rättigheter riskerar att försämras. Parlamentet påminner om att alla ändringar av de sex EU-direktiv om likabehandling som förtecknas i bilaga 1 till utträdesavtalet mellan EU och Förenade kungariket måste återspeglas i nordirländsk rätt för att säkerställa att rättigheterna inte försämras. Parlamentet uppmanar kommissionen att utse en särskild sambandsperson för Nordirland för att säkerställa en strukturerad och kontinuerlig dialog med politiska företrädare och berörda parter så att man kan bygga upp förtroende och samordna arbetet. Parlamentet noterar det särskilda behovet av att EU samarbetar med Nordirlands lagstiftande församling och regering i frågor som omfattas av Windsorramen. Parlamentet efterlyser i detta avseende ett större deltagande av Förenade kungarikets decentraliserade nationers parlament och församlingar, särskilt Nordirlands lagstiftande församling, i den parlamentariska partnerskapsförsamlingen EU–Förenade kungariket, så att den nordirländska befolkningens intressen kan uttryckas på bästa sätt. Parlamentet efterlyser ytterligare insatser för att stärka den demokratiska representationen av personer som bor i Nordirland och som är födda med EU-medborgarskap. Parlamentet uppmuntrar vidare till lämpligt samråd med de decentraliserade nationernas förvaltningar i förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket, i enlighet med deras respektive befogenheter. Parlamentet konstaterar att Nordirlands unika situation kräver en skräddarsydd strategi som bygger på fördelarna med Peace-programmen och där man undersöker hur en bredare sammanhållningspolitik kan gynna försoningsprocessen. Parlamentet betonar att det är beklagligt att det elektroniska resetillståndet (ETA) tillämpas på Nordirland. Parlamentet uppmanar den brittiska regeringen att sluta tillämpa ETA på Nordirland så att obehindrat resande tillåts över hela ön Irland.

Parlamentet framhåller vikten av att säkerställa att det inte finns några hinder eller begränsningar vad gäller möjligheten för personer som är bosatta i Nordirland och Irland att söka och ta anställning på andra sidan gränsen, i enlighet med principerna i långfredagsavtalet. Parlamentet betonar vikten av att skydda gränsöverskridande arbetstagare i detta sammanhang, inbegripet deras sociala rättigheter och arbetstagarrättigheter. Parlamentet konstaterar att Nordirlands appellationsdomstol har slagit fast att lagen om Nordirlands oroligheter (arv och försoning) från 2023 (*Legacy Act*) är oförenlig med lagstiftningen om mänskliga rättigheter och Windsorramen. Parlamentet noterar vidare det mellanstatliga klagomål som Irland anfört mot Förenade kungariket i fråga om lagen. Parlamentet påminner om den nuvarande brittiska regeringens åtagande att upphäva och ersätta den föregående regeringens Legacy Act och uppmanar den brittiska regeringen att göra det så snart som möjligt. Parlamentet uppmanar den brittiska regeringen att dra tillbaka sin överklagan av domstolens dom om lagen, att upphäva lagen och att fullt ut följa Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och alla dess domar.

11. Europaparlamentet noterar att Nordirlands konstitutionella framtid ska beslutas av folket på ön Irland, i enlighet med långfredagsavtalet.

12. Europaparlamentet uppmanar båda parter att fördjupa partnerskapet mellan EU och Förenade kungariket, fullständigt genomföra handels- och samarbetsavtalet och fullständigt utnyttja dess potential på områden av ömsesidigt intresse, bland annat genom frivillig sektorsspecifik anpassning, mekanismer för ömsesidigt erkännande och dialog om regleringsinnovation, samt att överväga ytterligare samarbete på tullområdet. Parlamentet välkomnar slutsatserna från toppmötet, som på nytt bekräftade det gemensamma åtagandet att fördjupa samarbetet på viktiga områden såsom energi – inklusive Förenade kungarikets möjlighet att delta i EU:s inre marknad för el – ny teknik och jordbruksbaserade livsmedel. Parlamentet understryker att handels- och samarbetsavtalet erbjuder en framåtblickande ram för främjande av delat välstånd och delad konkurrenskraft, och uppmuntrar båda parter att bygga vidare på toppmötets förnyade politiska dynamik för att åstadkomma konkreta framsteg inom dessa sektorer och säkerställa ett snabbt och fullständigt genomförande av de åtaganden som gjorts, i enlighet med den senaste gemensamma överenskommelsen mellan EU och Förenade kungariket och de strukturerade resultaten av toppmötet. Parlamentet betonar att denna nya agenda måste förbli flexibel och lyhörd för framtida utmaningar för att maximera samarbets- och konkurrensmöjligheterna, stärka konsumentskyddet, förbättra den gränsöverskridande handeln och tillgången till varor och tjänster samt främja en trygg och sund digital miljö för alla.

13. Europaparlamentet välkomnar – mot bakgrund av att handels- och samarbetsavtalet inte omfattar samarbete på områdena utrikespolitik, säkerhet, försvar och utvecklingssamarbete – den överenskommelse

om ett säkerhets- och försvarspartnerskap som nåddes vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket och som stärker samarbetet, ligger i linje med det tidigare inrättandet av den utrikespolitiska dialog som ska hållas två gånger om året, föreskriver en sådan strukturerad ram som saknas i handels- och samarbetsavtalet samt fastställer och visar Förenade kungarikets förnyade engagemang för samarbete med EU om utrikespolitik och säkerhet.

14. Europaparlamentet påpekar att stärkt samarbete är avgörande när det gäller att möta globala kriser mot bakgrund av en alltmer instabil säkerhetsmiljö präglad av hybridhot, cyberattacker och desinformationskampanjer. Parlamentet betonar att en förbättrad samordning också är nödvändig för att främja demokrati och mänskliga rättigheter och säkerställa regional och internationell säkerhet.

15. Europaparlamentet välkomnar att det genom säkerhets- och försvarspartnerskapet inrättas ett mer strukturerat och institutionaliserat samarbete i utrikes-, säkerhets- och försvarsfrågor på olika förvaltningsnivåer, i linje med 2019 års politiska förklaring[28], inbegripet överenskommelsen om att hålla utrikes- och säkerhetspolitiska dialoger var sjätte månad. Parlamentet anser att denna praxis kan utgöra en stadig grund för samarbetet och att en eventuell institutionalisering av den genom ett rättsligt bindande instrument bör övervägas Parlamentet understryker att detta skulle bidra till att trygga säkerheten för våra samhällen och göra dem mer motståndskraftiga mot gemensamma och helt nya geopolitiska säkerhetshot, framför allt från Ryssland.

16. Europaparlamentet betonar att EU och Förenade kungariket noggrant måste övervaka genomförandet av bestämmelserna i säkerhets- och försvarspartnerskapet och åtagandena i den gemensamma överenskommelsen. Parlamentet konstaterar att den gemensamma överenskommelsen är omfattande och långtgående i sina åtaganden. Parlamentet påminner om att det måste informeras om stegen i och de potentiella hindren för genomförandet. Parlamentet understryker att det måste hålla kommissionen fullt ansvarig för att fullgöra sina åtaganden enligt den gemensamma överenskommelsen med den brittiska regeringen.

17. Europaparlamentet välkomnar EU:s och Förenade kungarikets åtagande att utforska möjligheter till ett ömsesidigt gynnsamt fördjupat samarbete inom försvarsindustrin, med respekt för båda parters politiska och rättsliga ramar.

Institutionell ram

18. Europaparlamentet gläds åt att handels- och samarbetsavtalets gemensamma organ fungerar effektivt. Parlamentet framhåller vikten

---

28 EUT C 384 I, 12.11.2019, s. 178, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:12019W/DCL(01).

av att mer regelbundet informera parlamentet om, och involvera det i, de pågående politiska och tekniska diskussionerna. Parlamentet efterlyser större transparens i arbetet i handels- och samarbetsavtalets gemensamma organ, särskilt gentemot parlamentet. Parlamentet efterlyser handelsstabilitet och regelmässig harmonisering mellan EU och Förenade kungariket för att skydda konsumenträttigheter, verksamhetssäkerhet och investeringsvillkor, särskilt med tanke på de globala störningarna på senare tid.

19. Europaparlamentet framhåller återupptagandet av den parlamentariska partnerskapsförsamlingen EU–Förenade kungariket i mars 2025 efter valet till Europaparlamentet och valet i Förenade kungariket 2024. Parlamentet betonar sin roll när det gäller att sörja för parlamentarisk tillsyn och granskning av genomförandet av handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet understryker värdet av den parlamentariska partnerskapsförsamlingen när det gäller att främja närmare band och konstruktivt samarbete mellan ledamöter av Europaparlamentet och parlamentariker från Förenade kungariket. Parlamentet uppmanar partnerskapsrådet att beakta rekommendationerna från den parlamentariska partnerskapsförsamlingen. Parlamentet betonar vikten av att bredda deltagandet av folkvalda ledamöter från parlamenten och församlingarna i Nordirland, Skottland och Wales som observatörer. Parlamentet rekommenderar att man håller mer frekventa, tematiska möten utöver den nuvarande planen med två möten om året, för att möjliggöra regelbundna diskussioner om handel, utrikespolitik, energi och medborgerliga rättigheter. Parlamentet efterlyser bättre integrering med nationella och regionala parlament för att olika demokratiska perspektiv ska återspeglas. Parlamentet framhåller sitt åtagande att ytterligare stärka den parlamentariska partnerskapsförsamlingen som ett viktigt forum för interparlamentarisk dialog.

20. Europaparlamentet betonar behovet att sätta medborgarnas intressen i centrum för genomförandet av handels- och samarbetsavtalet och att i dialogen ta hänsyn till aspekter av det ekonomiska samarbetet tillsammans med social rättvisa genom deltagande av frivilliggrupper, det civila samhället och näringslivsorganisationer. Parlamentet välkomnar deltagandet av det civila samhället, inbegripet arbetsgivarorganisationer och fackföreningar, samt icke-statliga organisationer, i genomförandet av handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet framhåller den balanserade representationen i EU:s inhemska rådgivande grupp och dess värdefulla rekommendationer. Parlamentet framhäver vikten av forumet för det civila samhället i detta avseende. Parlamentet uppmanar partnerskapsrådet att fortsätta att beakta det civila samhällets olika åsikter och den parlamentariska partnerskapsförsamlingen att möjliggöra ett direkt utbyte mellan medlemmarna av den parlamentariska partnerskapsförsamlingen och medlemmarna av den inhemska rådgivande gruppen vid vart och ett av de två möten i den parlamentariska partnerskapsförsamlingen som ska hållas varje år. Parlamentet uppmanar alla specialiserade kommittéer att stärka dialogen med den inhemska rådgivande gruppen för att förbättra tillsynen och insynen. Parlamentet efterlyser ytterligare insatser för att säkerställa att många olika organisationer i det civila samhället, bland annat ungdomsorganisationer, ansluter sig till forumet för det civila samhället inom ramen för handels- och samarbetsavtalet.

21. Europaparlamentet bekräftar återigen sitt åtagande att noga övervaka genomförandet av handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet påminner om att kommissionen bör förse parlamentet med fullständig och omedelbar information om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet för att säkerställa ordentlig granskning. Parlamentet välkomnar det fortsatt goda samarbetet mellan parlamentet och kommissionen och de ökade direkta, positiva och konstruktiva kontakterna mellan ledamöterna av Europaparlamentet och ledamöterna av det brittiska underhuset och överhuset. Parlamentet upprepar att det bör involveras i varje framtida översynsprocess för handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet beklagar att det inte involverades i toppmötet mellan EU och Förenade kungariket och uttrycker oro över avsaknaden av hänvisningar till parlamentets och det brittiska parlamentets roll i den institutionella ramen för den förnyade agendan för samarbetet mellan EU och Förenade kungariket, det strategiska partnerskapet samt säkerhets- och försvarspartnerskapet vid toppmötet.

Handel med varor

22. Europaparlamentet påminner om att handels- och samarbetsavtalet utgör en heltäckande och ambitiös grund för förbindelserna mellan parterna, särskilt för handeln mellan EU och Förenade kungariket, samtidigt som lika villkor för rättvis konkurrens och hållbar utveckling säkerställs. Parlamentet erinrar om att handels- och samarbetsavtalet är ett unikt frihandelsavtal i EU:s historia eftersom det fokuserar på

att begränsa skillnader snarare än på att främja konvergens mellan handelspartner. Parlamentet påminner om att handels- och samarbetsavtalet också är unikt eftersom det fastställer nolltullar och nollkvoter för handel mellan EU och Förenade kungariket.

23. Europaparlamentet upprepar att handels- och samarbetsavtalet är det sköra resultatet av långa och svåra förhandlingar och att det därför bör genomföras fullt ut i god tro, i likhet med utträdesavtalet, särskilt Windsorramen, till ömsesidigt gagn för båda parter. Parlamentet uppmanar båda parter att till fullo utnyttja handels- och samarbetsavtalets enorma potential för att i största möjliga utsträckning underlätta handeln mellan EU och Förenade kungariket, samtidigt som man beaktar att fördelarna med medlemskap, i fråga om tillträde till EU:s inre marknad och tullunionen samt deltagande i annan gemensam och kompletterande politik, inte under några omständigheter kan uppnås genom ett frihandelsavtal. Parlamentet konstaterar emellertid att handels- och samarbetsavtalet har stor outnyttjad potential, och välkomnar att det nu bör användas som en framåtblickande ram för att fördjupa samarbetet på områden av ömsesidigt intresse.

24. Europaparlamentet noterar kommissionens bedömning att de arrangemang för handeln med varor som fastställs i handels- och samarbetsavtalet generellt sett har varit effektiva och fungerat smidigt, även om det fortfarande finns vissa genomförandesvårigheter, som behöver avhjälpas så snart som möjligt.

25. Europaparlamentet upprepar att EU och Förenade kungariket bör ha ett nära samarbete på tullområdet, bland annat i form av ett effektivt utbyte av information och data genom inrättandet av en gemensam databas om oriktigheter och bedrägerier i samband med e-handel och om näringsidkare utanför EU och Förenade kungariket när det gäller varor som förs in från länder utanför EU och Förenade kungariket. Parlamentet framhåller på nytt vikten av konstruktiv dialog och effektiva metoder för samarbete mellan tullförvaltningarna, med målet att förenkla, digitalisera och påskynda klareringsprocesserna vid in- och utförsel med hjälp av tillräckligt många tulltjänstemän och förenklade tullförfaranden, inbegripet bredare tillgång till system med betrodda näringsidkare och införande av smarta digitala lösningar för att effektivisera processerna, i syfte att minimera de administrativa och finansiella kostnaderna för alla berörda parter, särskilt små och medelstora företag, och säkerställa ett oavbrutet gränsöverskridande flöde av kritiska jordbruksinsatsvaror, inbegripet veterinärmedicinska läkemedel, utsäde och djurfoder, särskilt för Irland och andra gränsregioner som är starkt beroende av snabba leveranser. Parlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att samverka aktivt med Förenade kungariket för att förenkla tullförfarandena genom utveckling av system med betrodda näringsidkare och införande av ”gröna körfält” för lågriskvaror.

26. Europaparlamentet noterar det samarbete på e-handelsområdet som växt fram mellan EU och Förenade kungariket sedan handels- och samarbetsavtalet trädde i kraft. Parlamentet understryker att handels- och samarbetsavtalet innehåller viktiga bestämmelser för att underlätta digital handel, men att tullförfarandena efter brexit har skapat ytterligare bördor för e-handelsaktörerna, särskilt genom obligatoriska tulldeklarationer, importinspektioner och komplexa krav avseende ursprungsregler. Parlamentet välkomnar EU:s och Förenade kungarikets arbete på senare tid med att effektivisera handelslogistiken och minska exportrestriktionerna, och betonar att det krävs ytterligare insatser för att förbättra anpassningen av lagstiftningen, förenkla tullförfarandena och säkerställa en friktionsfri och säker dataöverföring, för att frigöra den fulla potentialen hos gränsöverskridande e-handel och förbättra den digitala handeln.

27. Europaparlamentet uppmuntrar EU och Förenade kungariket att undersöka möjligheterna till djupare samarbete kring regionala leveranskedjor. Parlamentet betonar att sådana åtgärder skulle stödja mer flexibla och resilienta leveranskedjor och hjälpa till att hantera tariffära och icke-tariffära handelshinder kopplade till komplexa krav avseende ursprungsregler.

28. Europaparlamentet betonar att genomförandet av Förenade kungarikets nya importordning, driftsmodellen för gränsmål, har skapat svårigheter eftersom riskkategoriseringen ändras ofta utan att detta tydligt tillkännages, importkraven tolkas på olika sätt, genomförandet av kontroller är förenat med lång väntetid och EU inte erkänns som en enda sanitär och fytosanitär enhet. Parlamentet är bekymrat över att Förenade kungarikets svar ännu inte till fullo har avhjälpt de relaterade problemen.

29. Europaparlamentet välkomnar det åtagande som uttrycktes vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket om att arbeta för att inrätta ett gemensamt sanitärt och fytosanitärt område genom ett omfattande avtal mellan parterna om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS-avtal). Parlamentet konstaterar att icke-tariffära hinder och skillnader i lagstiftningen för närvarande är utmanande för handeln mellan EU och Förenade kungariket, främst genom ökade efterlevnadskrav, dubbla certifieringsförfaranden och olika produktstandarder. Parlamentet noterar att sådan friktion påverkar många olika sektorer, däribland jordbruksbaserade livsmedel, kemikalier, motorfordon och maskiner, och kan vara särskilt betungande för små och medelstora företag. Parlamentet uppmuntrar båda parter att fullt ut och effektivt utnyttja handels- och samarbetsavtalets mekanismer för reglerings- och tullsamarbete för att avhjälpa dessa problem, i syfte att minska den handelsrelaterade friktionen före översynen av handels- och samarbetsavtalet 2026.

30. Europaparlamentet välkomnar Förenade kungarikets planer på att lagstifta om ett erkännande av CE-märkningen på obestämd tid i ytterligare produktförordningar, vilket skulle göra det enklare för

tillverkare i EU att efterleva reglerna och skulle underlätta export av produkter som kräver sådan märkning från Förenade kungariket till EU. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att snabbt inleda förhandlingar med Förenade kungariket för att säkerställa en långtgående anpassning av bedömningar av överensstämmelse för produkter, särskilt i väl integrerade sektorer, i syfte att få bort onödig testning, minska företagens kostnader och stärka den inre marknaden. Parlamentet uppmuntrar båda parter att eftersträva pragmatiska arrangemang för ömsesidigt erkännande av resultat av bedömningar av överensstämmelse inom produktkategorier med klart låg risk, i syfte att minska onödiga efterlevnadskostnader och administrativa bördor, särskilt för små och medelstora företag, samtidigt som konsumentsäkerheten och konsumentskyddet värnas och stärks ytterligare. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fasta på denna utveckling genom att söka sektorsspecifika arrangemang för ömsesidigt erkännande där konvergens i lagstiftningen redan föreligger och därigenom undanröja onödigt dubbelarbete i certifieringsförfarandena när så är lämpligt.

31. Europaparlamentet konstaterar att överenskommelsen om att arbeta för att inrätta ett gemensamt sanitärt och fytosanitärt område avsevärt skulle minska handelsfriktionen och bidra till stabilitet och förutsägbarhet för företagen genom att de allra flesta certifierings- och kontrollkraven för förflyttning av djur, animaliska produkter, växter och växtprodukter mellan Storbritannien och EU avskaffas, samtidigt som höga standarder för hälsa och konsumentskydd, livsmedelssäkerhet och djurskydd upprätthålls. Parlamentet understryker att dessa fördelar för jordbrukare, små och medelstora företag och konsumenter runtom i hela EU och Förenade kungariket också skulle omfatta rörlighet för sådana varor mellan Storbritannien och Nordirland. Parlamentet noterar att det framtida SPS-avtalet bör möjliggöra dynamisk anpassning från Förenade kungarikets sida och vara föremål för en tvistlösningsmekanism med en oberoende skiljenämnd, och i avtalet bör Europeiska unionens domstol godtas som högsta instans i frågor som rör unionsrätten. Parlamentet välkomnar avsikten att informera Förenade kungariket i ett tidigt skede av EU:s beslutsprocess på områden som omfattas av det framtida SPS-avtalet. Parlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att lägga fram en färdplan för förhandlingarna om avtalet med Förenade kungariket. Parlamentet uppmanar vidare båda parter att påskynda regleringsdialogen om andra aspekter av livsmedelsproduktion än sanitära och fytosanitära frågor och att undvika skillnader på områden såsom märkning och förpackning. Parlamentet betonar att ett villkor för Förenade kungarikets tillgång till EU:s system, databaser eller byråer inom ramen för EU-program som är relevanta för SPS-avtalet måste vara full återbetalning av relaterade kostnader för EU-budgeten. Parlamentet understryker att ett sådant deltagande måste ge tydliga fördelar för EU och dess intressenter, i linje med principen om budgetproportionalitet.

32. Europaparlamentet upprepar att det finns ett strategiskt behov av

ökat samarbete mellan EU och Förenade kungariket för att upprätthålla och modernisera den nuvarande rättvisa och regelbaserade internationella handelsordningen och hantera gemensamma globala ekonomiska utmaningar. Parlamentet efterlyser i detta avseende ytterligare gemensamma insatser när det gäller att arbeta för en inkluderande och omfattande reform av WTO, med hänsyn till de nuvarande och framtida utmaningarna i en djupt sammankopplad värld, och att aktivt bekämpa nya hot om splittring i den globala politiska och ekonomiska ordningen samt sådana unilaterala och omotiverade handelsåtgärder och tullar som på senare tid drabbat både EU och Förenade kungariket. Parlamentet uppmanar följaktligen båda sidor att fortsätta stödja konsumenter som dras med svårigheter på grund av levnadskostnaderna. Parlamentet betonar i detta sammanhang att stärkt samarbete mellan EU och Förenade kungariket är nödvändigt för att stärka leveranskedjans resiliens och minska det strategiska beroendet. Parlamentet understryker att båda parter bör intensifiera det gemensamma arbetet för att minska riskerna i de kritiska leveranskedjorna i överensstämmelse med EU:s prioriteringar när det gäller ekonomisk säkerhet. Parlamentet noterar att samarbete om kritiska råvaror inte ingick i slutsatserna från toppmötet mellan EU och Förenade kungariket, men uppmuntrar EU och Förenade kungariket att stärka Europas oberoende i detta avseende. Parlamentet uppmuntrar till strukturerade dialoger och riktade initiativ för att främja diversifiering, bygga upp ömsesidigt förtroende och förbättra det strategiska oberoendet, i syfte att främja hållbar tillväxt och gemensamt välstånd. Parlamentet uppmanar kommissionen att granska detaljerna i det avtal mellan Förenade kungariket och Förenta staterna som tillkännagavs den 8 maj 2025 (avtalet om ekonomiskt välstånd) för att säkerställa att ingen av dess bestämmelser undergräver handels- och samarbetsavtalet eller något potentiellt avtal mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet konstaterar att avtalet om ekonomiskt välstånd, även om dess innehåll fortfarande behöver klargöras, kan komma att påverka de lika villkoren mellan EU och Förenade kungariket inom ramen för handels- och samarbetsavtalet samt all dynamisk anpassning som följer av slutsatserna från toppmötet mellan EU och Förenade kungariket, exempelvis när det gäller ett gemensamt sanitärt och fytosanitärt område. Parlamentet välkomnar avtalet om tullfri handel med stålprodukter, och ser detta som en positiv utveckling som ger viktiga industrisektorer välbehövlig stabilitet och förutsägbarhet. Parlamentet påminner om att handels- och samarbetsavtalet innehåller särskilda åtaganden som består i att upprätthålla internationella handelsregler, samarbeta i multilaterala forum och utbyta information om handelspolitiska skyddsinstrument och utvecklingen inom den globala handeln. Parlamentet välkomnar utgången av toppmötet mellan EU och Förenade kungariket, där båda parterna bekräftade sin avsikt att stärka samarbetet kring reformen av WTO, stödja transparent och regelbaserad handel och följa gemensamma strategier för akuta handelstvister, och betonar att ett effektivt genomförande av dessa åtaganden är nödvändigt för att stärka partnerskapet mellan EU och Förenade kungariket som en

stabilitets- och förutsägbarhetsfaktor i styrningen av den globala handeln. Parlamentet gläds åt att den brittiska regeringen nyligen tillkännagav att man kommer att ansluta sig till WTO:s interimistiska flerpartsarrangemang för skiljedomsförfaranden, vilket kommer att säkerställa fortsatt effektivitet i tvistlösningssystemet medan bredare reformer av WTO förhandlas fram. Parlamentet betonar att både den brittiska regeringen och kommissionen måste beakta Nordirlands unika position vid utformningen av handelspolitik, mot bakgrund av det rådande instabila läget för den globala handeln.

33. Europaparlamentet välkomnar överenskommelsen av den 21 december 2023 om att förlänga ursprungsreglerna för elektriska fordon och batterier fram till den 31 december 2026. Parlamentet framhåller vikten av att övervaka ursprungsreglerna för att förhindra att standarder och regler för varor som kommer från länder som Förenade kungariket kan ha andra handelsavtal med kringgås.

Tjänster, digital handel och investeringar

34. Europaparlamentet noterar kommissionens bedömning att genomförandet av handels- och samarbetsavtalet i fråga om tjänster och investeringar, digital handel, immateriella rättigheter, offentlig upphandling och små och medelstora företag i allmänhet gått smidigt och inte vållat några större problem, förutom när det gäller tillämpningen av Förenade kungarikets sponsorsystem för arbetsvisum på tjänsteleverantörer i EU, som fortfarande är ett hinder, och noterar även att Förenade kungarikets export av tjänster till EU ökade med 19 procent under 2024 jämfört med 2019, vilket visar på tjänstesektorns resiliens och potential. Parlamentet framhåller vikten av att ta itu med dessa hinder för kortvarig rörlighet för EU:s tjänsteleverantörer, även de som är verksamma inom kultur, forskning och jordbruksrådgivning, och de potentiella ömsesidiga fördelarna med förbättrade, ömsesidiga kortsiktiga arrangemang för rörlighet för affärsverksamhet. Parlamentet efterlyser en förenkling av Förenade kungarikets viseringsförfaranden för EU:s yrkesutövare och tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis för att minska den ekonomiska och administrativa bördan. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och Förenade kungariket att påskynda handläggningstiderna och minska kostnaderna för att ansöka om arbetstillstånd när så krävs. Parlamentet välkomnar att Förenade kungariket och kommissionen vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket åtog sig att inrätta särskilda dialoger om inresa och tillfälligt uppehälle för fysiska personer i affärssyfte, inbegripet sponsorsystemet. Parlamentet uppmanar båda parter att utforska lösningar för att underlätta kortvarig rörlighet för tjänsteleverantörer och företagare, särskilt när det gäller små och medelstora företag och fria yrken, genom effektiviserade viseringsförfaranden och ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer, med full respekt för respektive parts regleringsautonomi. Parlamentet uppmanar den brittiska regeringen att undanta tjänsteleverantörer som omfattas av handels- och samarbetsavtalet från sponsorsystemet. Parlamentet efterlyser ett

djupare samarbete mellan EU och Förenade kungariket i fråga om handel med tjänster.

35. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck Förenade kungariket, kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta verka för ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer samt manar till påskyndade förhandlingar, tillsammans med lösningar som möjliggör smidigare kortvarig rörlighet och gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster på hela EU:s och Förenade kungarikets marknader. Parlamentet framhåller de fortsatta hinder som EU-medborgare och brittiska medborgare möter i samband med tillträdet till reglerade yrken. Parlamentet betonar behovet av tydliga och rationaliserade erkännandeförfaranden och deltagande av yrkesorganisationer och behöriga myndigheter på båda sidor. Parlamentet noterar att endast en rekommendation om ett eventuellt arrangemang för ömsesidigt erkännande enligt handels- och samarbetsavtalet har mottagits hittills, nämligen när det gäller arkitektyrket. Parlamentet uppmanar kommissionen och Förenade kungariket att påskynda genomförandet av artikel 158 i handels- och samarbetsavtalet och att prioritera ytterligare sektorer såsom hälso- och sjukvård, ingenjörsverksamhet samt juridiska och finansiella tjänster. Parlamentet understryker vikten av att hjälpa ungdomar att utveckla framtidssäkrade färdigheter genom att främja möjligheter till gränsöverskridande utbildning och yrkesmässig utveckling, inbegripet riktade investeringar i digital, grön och finansiell kompetens. Parlamentet efterlyser samarbete mellan EU och Förenade kungariket kring rörlighetsprogram och uppmanar EU och Förenade kungariket att förhandla fram ett ambitiöst avtal om företags rörlighet, med tanke på att effektiviteten i arrangemang för ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer hänger tätt samman med förenklade bestämmelser om inresa för kortvarig vistelse och tillfällig vistelse. Parlamentet uppmanar den brittiska regeringen att även fortsättningsvis vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att bekämpa diskriminering av medlemsstaternas medborgare som är bosatta i Förenade kungariket.

36. Europaparlamentet uppmuntrar till ett nära samarbete mellan EU och Förenade kungariket kring olika aspekter av regleringen av den digitala handeln. Parlamentet värdesätter därför den administrativa överenskommelsen om övervakning av riskbedömnings- och riskreduceringsinsatser från leverantörer av stora onlineplattformar, som undertecknades av EU och Förenade kungariket den 30 april 2024. Parlamentet anser att konvergens i, och dialog om, den digitala lagstiftningen bör främjas, i synnerhet när det gäller onlineplattformar.

Lika villkor och konkurrenspolitik

37. Europaparlamentet upprepar att Förenade kungariket bör erkänna de komplikationer som skulle uppstå till följd av onödiga systematiska skillnader i lagstiftningen, särskilt när det gäller skydd av

sysselsättningsrelaterade och sociala rättigheter, miljön, personuppgifter, statligt stöd, digital handel och beskattning, och som endast skulle skapa ytterligare problem när det gäller åtaganden om lika villkor i handels- och samarbetsavtalet, samt för företag i EU och Förenade kungariket och handel mellan EU och Förenade kungariket.

38. Europaparlamentet välkomnar slutförandet av avtalet om konkurrenssamarbete mellan EU och Förenade kungariket inom ramen för handels- och samarbetsavtalet, som möjliggör direkt samarbete mellan kommissionen, de nationella konkurrensmyndigheterna i medlemsstaterna och den brittiska konkurrens- och marknadsmyndigheten i konkurrensutredningar. Parlamentet noterar att detta är EU:s första konkurrenssamarbetsavtal som gör det möjligt för nationella behöriga myndigheter att samarbeta direkt med en konkurrensmyndighet i ett land utanför EU. Parlamentet efterlyser en snabb ratificering av avtalet för att stärka den gränsöverskridande verkställigheten och samordningen i konkurrensärenden, samtidigt som konfidentialiteten skyddas genom lämpliga undantag.

39. Europaparlamentet välkomnar de av EU och Förenade kungariket ledda ansträngningarna att mana till internationellt samarbete för att hantera utmaningarna och riskerna med artificiell intelligens (AI), med målet att främja global AI-styrning på grundval av demokratiska värden, gemensamma standarder och robusta skyddsåtgärder. Parlamentet konstaterar att EU under 2024 antog ett omfattande riskbaserat regelverk i form av förordningen om artificiell intelligens[29], medan Förenade kungariket hittills har valt en mer försiktig regleringsstrategi, utan en övergripande AI-lag. Parlamentet efterlyser större konvergens i AI-regleringen mellan EU och Förenade kungariket så att denna dynamiska sektor kan växa i en säker miljö. Parlamentet beklagar i detta sammanhang att Förenade kungariket inte undertecknade uttalandet om inkluderande och hållbar artificiell intelligens för människor och planeten vid det internationella toppmötet om AI-åtgärder i Paris den 11 februari 2025. Parlamentet betonar vikten av strukturerat samarbete mellan EU och Förenade kungariket inom AI-styrning, med tanke på det gemensamma åtagandet att främja säkra, transparenta och ansvarsskyldiga AI-system, och när det gäller att undvika splittrad lagstiftning, delta i standardiseringsarbetet och utforska arrangemang för ömsesidigt erkännande för bedömning av överensstämmelse. Parlamentet beklagar avsaknaden av ett särskilt åtagande om AI-samarbete i den gemensamma överenskommelsen om en förnyad agenda för

---

29 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens) (EUT L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket, trots den strategiska betydelsen av att främja gränsöverskridande anpassning i fråga om tillförlitlig AI-utveckling, och påminner om att artikel 39 i förordningen om artificiell intelligens möjliggör erkännande av organ för bedömning av överensstämmelse som inrättats i tredjeländer enligt särskilda villkor och under förutsättning att det finns ett avtal mellan EU och det berörda landet utanför EU. Parlamentet understryker risken för ökande skillnader i lagstiftningen, särskilt mellan EU:s bindande förordning om artificiell intelligens och Förenade kungarikets sektorsledda strategi, trots olika prioriteringar vad gäller riskbaserad klassificering, upphovsrättsligt skydd och systemrisker. Parlamentet noterar samförståndsavtalet mellan Förenade kungariket och Förenta staterna om AI, som skulle kunna leda till skillnader i minimistandarder mellan EU och Förenade kungariket, och uppmanar kommissionen att bedöma konsekvenserna av detta avtal och rapportera tillbaka till parlamentet. Parlamentet insisterar på att det krävs samsyn när det gäller fördelarna och utmaningarna med AI. Parlamentet efterlyser en förstärkt teknisk dialog mellan lagstiftare för att stödja samverkande lagstiftning och minska komplexiteten i efterlevnaden för företag. Parlamentet är införstått med de nuvarande diskussionerna i Förenade kungariket om ändringar av upphovsrättslagstiftningen. Parlamentet uttrycker oro över att sådana planer kan få negativa konsekvenser för europeiska konstnärer och upphovsmän, särskilt när det gäller förslaget att inrätta ett undantagssystem.

40. Europaparlamentet noterar att artiklarna 103–107 och 109 i förordningen om artificiell intelligens ändrar EU:s befintliga produktlagstiftning som är tillämplig på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland enligt bilaga 2 till Windsorramen. Parlamentet noterar rådets beslut av den 14 april 2025, som fastställer unionens ståndpunkt i den gemensamma kommittén EU–Förenade kungariket när det gäller att inkludera förordningen om artificiell intelligens i bilaga 2 till Windsorramen. Parlamentet konstaterar att större anpassning av lagstiftningen på områden såsom produktsäkerhet och marknadskontroll kan bidra till att främja rättslig klarhet och marknadskontinuitet. Parlamentet uppmuntrar till fortsatt dialog mellan EU och Förenade kungariket inom ramen för den gemensamma kommittén, i syfte att hitta ömsesidigt godtagbara strategier som upprätthåller höga konsumentskyddsnormer och samstämdhet i lagstiftningen.

41. Europaparlamentet påminner om att handels- och samarbetsavtalet erkänner vikten av höga standarder för dataskydd och sekretess, samtidigt som varje part tillåts behålla sitt eget oberoende i regleringshänseende. Parlamentet anser att det finns risker med att EU:s och Förenade kungarikets lagstiftning potentiellt skiljer sig åt. Parlamentet konstaterar att Förenade kungarikets dataskyddsordning i stort har fortsatt att ligga i linje med EU:s allmänna

dataskyddsförordning[30], vilket har gjort det möjligt att fortsätta med EU:s beslut om adekvat skyddsnivå, som möjliggör sådana friktionsfria dataflöden som är kritiska för gränsöverskridande tjänster. Parlamentet noterar den pågående reformen av Förenade kungarikets dataskyddsram genom lagförslaget om data (användning och åtkomst), som inför en rad väsentliga ändringar av befintliga brittiska dataskyddsbestämmelser. Parlamentet upprepar hur viktigt det är att säkerställa höga dataskyddsstandarder för överföring och behandling av personuppgifter mellan de båda parterna, även för personer vars personuppgifter behandlas i Förenade kungariket, särskilt när uppgifterna kommer från EU, och efterlyser regelbundet informationsutbyte mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet välkomnar ett förbättrat regleringssamarbete i digitala frågor, såsom den administrativa överenskommelsen av den 30 april 2024 mellan kommissionens generaldirektorat för kommunikationsnät, innehåll och teknik och Förenade kungarikets kommunikationsmyndighet (Ofcom), där man prioriterar utbyte av information om övervakning av riskbedömningar och riskreducerande åtgärder som utförs av leverantörer av stora onlineplattformar. Parlamentet efterlyser en förstärkt dialog inom ramen för handels- och samarbetsavtalets specialiserade handelskommitté för tjänster, investeringar och digital handel för att säkerställa stabila villkor för dataöverföringar och rättslig säkerhet för aktörer.

42. Europaparlamentet påminner om att ett fortsatt fritt flöde av data mellan EU och Förenade kungariket är beroende av att kommissionen fattar beslut om adekvat skyddsnivå. Parlamentet noterar att kommissionen drog slutsatsen att Förenade kungarikets rättsliga ram fortsatt tillhandahåller dataskyddsgarantier som i allt väsentligt är likvärdiga med dem som tillhandahålls av EU, efter dess bedömning av den brittiska lagen om data (användning och åtkomst). Parlamentet välkomnar att kommissionen har föreslagit att det nuvarande beslutet om adekvat skyddsnivå ska förlängas med sex år. Parlamentet anser att denna förlängning bör ge rättslig förutsebarhet och förhindra onödiga efterlevnadskostnader, trygga stabiliteten i gränsöverskridande dataflöden och digital handel och säkerställa att EU-medborgarnas grundläggande rättigheter fortsatt respekteras inom ramen för handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet understryker att varje form av permanent arrangemang måste förbli avhängigt av Förenade kungarikets fortsatta anpassning till EU:s dataskyddsstandarder inom sin nya rättsliga ram och landets upprätthållande av en hög skyddsnivå för personuppgifter i enlighet med kraven iunionsrätten. Parlamentet uppmanar den brittiska regeringen att säkerställa att ingen utveckling på lagstiftningsområdet inom Förenade kungariket, till exempel i form av

---

30 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

lagen om data (användning och åtkomst), leder till lägre dataskyddsstandarder än i EU.

43. Europaparlamentet noterar Europeiska dataskyddsstyrelsens yttrande 06/2025, som stöder en teknisk och tidsbegränsad förlängning av Förenade kungarikets beslut om adekvat skyddsnivå till och med den 27 december 2025, endast för att ge kommissionen tid att bedöma konsekvenserna av reformen när den väl har antagits. Parlamentet påminner om att kommissionen är skyldig att övervaka all relevant utveckling i Förenade kungariket under denna period och att säkerställa att alla framtida beslut om adekvat skyddsnivå grundas på en omfattande och uppdaterad utvärdering av Förenade kungarikets dataskyddsram.

44. Europaparlamentet betonar vikten av att tillämpa likvärdiga strategier för marknadsreformer inom den digitala sektorn. Parlamentet uppmanar Förenade kungariket att undvika åtgärder som avviker från de grundläggande principerna i EU:s förordning om digitala marknader[31] och EU:s förordning om digitala tjänster[32].

45. Europaparlamentet påminner om EU:s och Förenade kungarikets gemensamma intresse av digital konnektivitet. Parlamentet rekommenderar att båda parter inrättar en ram för samordning av informationsutbyte för övervakning av hot mot kritisk konnektivitetsinfrastruktur, inbegripet undervattenskablar och satelliter.

46. Europaparlamentet upprepar att EU och Förenade kungariket måste stå fast vid det åtagande som fastställdes i handels- och samarbetsavtalet att samarbeta för att främja transparenta och rimliga taxor för internationella roamingtjänster, i syfte att sänka kostnaderna för konsumenterna i EU och Förenade kungariket.

47. Europaparlamentet påminner om att handels- och samarbetsavtalet kräver att det ekonomiska partnerskapet mellan de båda parterna underbyggs av lika villkor för öppen och rättvis konkurrens och att handel och investeringar sker på ett sätt som främjar hållbar utveckling, vilket omfattar ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd. Parlamentet påminner om att skyddet av arbetstagares rättigheter är avgörande i detta sammanhang, i enlighet med bland annat artiklarna 355, 386, 387, 399 och 524 i handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet noterar att båda parter

---

31 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925 av den 14 september 2022 om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och (EU) 2020/1828 (förordningen om digitala marknader) (EUT L 265, 12.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

32 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (EUT L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

enligt artikel 355 förbinder sig att bibehålla och förbättra sina respektive standarder på de områden som omfattas av avdelning XI. Parlamentet påminner om att skyddet av arbetstagares rättigheter är avgörande i detta sammanhang, i enlighet med bland annat artiklarna 355, 386, 387, 399 och 524 i handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet noterar att båda parter enligt artikel 355 förbinder sig att bibehålla och förbättra sina respektive standarder på de områden som omfattas av avdelning XI.

48. Europaparlamentet välkomnar förslagen i den brittiska regeringens lag om anställningsrättigheter 2024–2025, som syftar till att utöka rätten till kollektiva förhandlingar, tillhandahålla arbetstagare garanterade arbetstimmar och upphäva lagen om lägsta tjänstenivåer vid strejker från 2023. Parlamentet välkomnar i detta avseende ”Good Jobs Bill” för arbetstagares rättigheter, som Nordirlands decentraliserade förvaltning i Belfast infört och som till fullo upprätthåller EU:s normer.

49. Europaparlamentet noterar med avseende på Förenade kungarikets lag om unionsrätt som behålls (upphävande och reform) 2023 att de brittiska myndigheterna i sitt officiella svar till kommissionen och vid en rad tekniska möten har informerat kommissionen om att lagens syfte inte är att sänka skyddsnivåerna i samband med bland annat arbetsrättsliga frågor i handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet uppmanar dock kommissionen att noga övervaka lagen för att säkerställa efterlevnaden mot bakgrund av den omfattande befogenhet som Förenade kungarikets myndigheter ges att ändra unionsrätt som behålls och den roll som landets domstolar ges i tolkningen av bibehållen EU-lagstiftning.

50. Europaparlamentet noterar att den brittiska regeringen i oktober 2024 tillkännagav sin avsikt att inrätta en ny byrå för rättvist arbete inom näringslivs- och handelsministeriet, som ska ersätta de befintliga statliga tillsynsorganen för arbetstagarskydd.

51. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och den parlamentariska partnerskapsförsamlingen att noga övervaka att arbetsnormer och annan utveckling när det gäller arbetstagares rättigheter i Förenade kungariket inte urholkas och att fortsätta sina ansträngningar tillsammans med den brittiska regeringen för att säkerställa fullständig efterlevnad av handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet uppmanar kommissionen att använda alla medel som står till buds för att åtgärda eventuella problem som skulle kunna föranleda tillämpning av kapitel 6 i avdelning XI i handels- och samarbetsavtalet, bland annat genom dialog i den parlamentariska partnerskapsförsamlingen och de specialiserade kommittéerna, samråd med EU:s inhemska rådgivande grupp och, vid behov, de tvistlösningsmekanismer som föreskrivs i artikel 389 i handels- och samarbetsavtalet.

52. Europaparlamentet uppmanar EU och Förenade kungariket att

undersöka möjligheterna till ytterligare samarbete och utbyte av bästa praxis på områdena sysselsättning och socialt skydd. Parlamentet ser potentialen i ett ömsesidigt samarbete för att förbättra genomförandet och upprätthållandet av sysselsättningspolitiken samt säkerställa rättvis konkurrens, hållbar tillväxt för företag och rättvisa arbetsvillkor för arbetstagare i både EU och Förenade kungariket. Parlamentet påminner om att arbetsmarknadens parter spelar en faktisk roll i både övervakningen och upprätthållandet av handels- och samarbetsavtalet, bland annat genom befogenheten att lämna in officiella klagomål.

53. Europaparlamentet välkomnar EU:s och Förenade kungarikets pågående samarbete inom Internationella arbetsorganisationen, särskilt när det gäller utvecklingen av ett nytt instrument som syftar till att reglera plattformsarbete.

54. Europaparlamentet välkomnar det parallella genomförandet av EU:s förordning om digitala marknader och Förenade kungarikets rättsakt om digitala marknader, konkurrens och konsumenter som ett steg mot att främja rättvisa och öppna digitala marknader. Parlamentet noterar de gemensamma lagstiftningsmålen och betonar att man måste undvika fragmentering genom stärkt samarbete inom ramen för avtalet om konkurrenssamarbete. Parlamentet stöder utvecklingen av ett samförståndsavtal för att underlätta en lagstiftningsdialog, ett informationsutbyte och samordning av upprätthållandepraxis, särskilt i förhållande till grindvaktsplattformar. Parlamentet understryker värdet av att harmonisera synsätten på konkurrens inom digitala marknader för att stärka gränsöverskridande förutsebarhet för företag och konsumentskyddet.

55. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att noga övervaka skillnader i lagstiftningen i Förenade kungariket som skulle kunna innebära bristande efterlevnad av handels- och samarbetsavtalet, särskilt på områden som är relevanta för lika villkor såsom kontroll av subventioner, AI, beskattning, arbetsnormer och sociala normer, miljön och bestämmelser avseende klimatförändringarna, samt att åtgärda identifierade fall av skillnader som kan leda till lägre sociala normer, arbetsnormer och miljömässiga normer för både EU:s och Förenade kungarikets medborgare och konsumenter. Parlamentet rekommenderar att det inrättas ett observatorium för skillnader i lagstiftningen mellan EU och Förenade kungariket för att övervaka och rapportera om framtida ändringar i lagstiftningen på områdena transportsäkerhet, miljömässiga normer och passagerares rättigheter. Parlamentet betonar vikten av en proaktiv lagstiftningsdialog för att undvika onödiga skillnader och marknadsfragmentering. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge parlamentet tillgång till de uppgifter som erhållits genom att offentliggöra årsrapporter. Parlamentet betonar den särskilda utmaning som skillnader i lagstiftningen innebär för Nordirland på grund av dess unika dubbla tillgång till både EU:s och Förenade kungarikets marknader inom Windsorramen. Parlamentet betonar att det behövs skräddarsydda mekanismer för tidig varning och konsekvensbedömningar av ny lagstiftning med fokus på Nordirland för att säkerställa att skillnaderna inte undergräver den rättsliga förutsebarheten, driftskontinuiteten eller fredsprocessen, och för att minimera dess inverkan och förhindra att den bristande överensstämmelsen utvecklas till ett handelshinder. Parlamentet efterlyser mer samarbete med lokala berörda parter och de nord-syd-organ som har inrättats inom ramen för långfredagsavtalet.

Finansiella tjänster

56. Europaparlamentet erkänner behovet av ett omfattande samarbete och framåtblickande dialog mellan EU och Förenade kungariket i frågor som rör finansiella tjänster. Parlamentet noterar att det gemensamma forumet för finansiell reglering mellan EU och Förenade kungariket bara har haft tre möten sedan det inrättades.

57. Europaparlamentet uppmuntrar till en framåtblickande dialog i det gemensamma forumet för finansiell reglering mellan EU och Förenade kungariket som främjar en hög grad av anpassning av respektive regelverk och bidrar till att identifiera och ta itu med gemensamma frågor när det gäller finansiell stabilitet, investerarskydd, bekämpning av penningtvätt och förebyggande av finansiering av terrorism, i syfte att underlätta gränsöverskridande investeringar och främja innovation på finansmarknaderna och samarbete i internationella forum och vid genomförandet av internationella standarder. Parlamentet noterar att detta kan inbegripa utbyte av information om utvecklingen på regleringsområdet, utbyte av synpunkter om respektive politik, regler och processer när det gäller system för erkännande, såsom likvärdighet, och även kan omfatta riskanalyser och de potentiella

ekonomiska konsekvenserna av föreslagna åtgärder, samt frågor som rör frivillig teknisk konvergens, som gör handelsflödena mer stabila och effektiva. Parlamentet noterar forumets potential att främja en konsekvent strategi där så är möjligt och tillhandahålla en ram för tvistlösning, och uppmanar kommissionen att stärka det och bygga vidare på detta samarbete. Parlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut och i god tid informera parlamentet om förberedelserna inför och resultatet av halvårsmötena.

58. Europaparlamentet anser att effektiviteten och konkurrenskraften hos efterhandelstjänster på finansmarknaden är avgörande för att säkerställa en välfungerande spar- och investeringsunion, och välkomnar det växande samförståndet mellan Förenade kungariket och EU i denna fråga. Parlamentet välkomnar den preliminära politiska överenskommelsen om att förkorta avvecklingsperioden för transaktioner med överlåtbara värdepapper till en dag efter handeln.

59. Europaparlamentet påpekar att brittiska marknadsaktörer efter Förenade kungarikets utträde ur EU inte längre automatiskt har tillträde till den inre marknaden för finansiella tjänster. Parlamentet betonar att EU endast har fattat ett tidsbegränsat likvärdighetsbeslut för en specifik delsektor för finansiella tjänster – centrala motparter – medan EU:s likvärdighetsram för finansiella tjänster ger tredjelandsföretag tillträde till EU-marknaden, förutsatt att deras reglerings- och tillsynsramar bedöms vara likvärdiga med EU:s standarder. Parlamentet påminner om att EU när som helst ensidigt kan återkalla alla likvärdighetsbeslut om villkoren för att bevilja likvärdighet inte längre är uppfyllda. Parlamentet erkänner att det är nödvändigt att säkerställa att små och medelstora företag på båda sidor kan dra nytta av ett förstärkt finansiellt samarbete mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet understryker vikten av att underlätta gränsöverskridande tillgång till finansiering. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att diskutera ytterligare likvärdighetsbeslut för att ge företag från både Förenade kungariket och EU fördelarna med ökat marknadstillträde.

60. Europaparlamentet välkomnar att diskussioner om likvärdighetsbeslut har inkluderats i ansvarsområdet för handels- och samarbetsavtalets forum för regleringssamarbete. Parlamentet efterlyser en regelbunden diskussion och granskning av sådana frågor, särskilt när det gäller finansiella tjänster och investeringstjänster, i syfte att öka handeln och samarbetet. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma och fatta beslut om likvärdighet på ett strategiskt och villkorat sätt, och säkerställa att allt marknadstillträde som beviljas brittiska företag som tillhandahåller finansiella tjänster är helt anpassat till EU:s standarder. Parlamentet anser att man vid likvärdighetsbedömningen bör gå längre än att vara strikt sektorsspecifik och snarare anta ett bredare framåtblickande perspektiv för att beakta tredjelandets övergripande reglerings- och tillsynsram, inbegripet dess åtaganden om rättvis konkurrens, bekämpning av penningtvätt, skattesamarbete, investerarskydd och

finansiell stabilitet, i syfte att skydda unionens finansiella stabilitet, bevara den inre marknadens integritet och förhindra regelarbitrage.

61. Europaparlamentet påminner om att beslut om likvärdighet skulle kunna gynna EU-företag när det gäller ökat tillträde till den brittiska marknaden, inbegripet för banker, betaltjänster, investeringstjänster och försäkringar, och betonar att öppna och välstrukturerade finansiella förbindelser mellan EU och Förenade kungariket bör bidra till en mer konkurrenskraftig finansieringsmiljö för små och medelstora företag.

62. Europaparlamentet noterar samtidigt Förenade kungarikets uttalade önskan om skillnader i lagstiftningen i förhållande till EU på ett antal områden. Parlamentet uttrycker oro över att sådana skillnader skulle kunna undergräva möjligheterna till lika villkor i förhållande till EU. Parlamentet efterlyser en noggrann övervakning av denna utveckling och dess potentiella inverkan på EU:s marknader, till exempel genom strategisk användning av beslut om likvärdighet.

63. Europaparlamentet konstaterar att användningen av kryptotillgångar inom finanssektorn ökar, även om vissa av dem i första hand är spekulativa till sin natur. Parlamentet efterlyser en samordnad strategi för reglering och tillsyn av sådana tillgångar för att effektivt hantera riskerna för konsumentskydd, marknadsintegritet och penningtvätt samt miljöproblem. Parlamentet noterar med oro att stablecoin-emittenter kommer att tillåtas bedriva verksamhet i Förenade kungariket enligt ett undantag från Förenade kungarikets reglerings- och tillsynsram, och understryker att om Förenade kungariket skulle fortsätta det bilaterala samarbetet med Förenta staterna om en tillåtande regleringsmodell skulle EU:s insatser för att säkerställa regleringsmässig enhetlighet, robust tillsyn, finansiell motståndskraft mellan jurisdiktioner och global finansiell stabilitet undergrävas. Parlamentet uppmanar därför Förenade kungariket att anta lagstiftning som liknar förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar[33]. Parlamentet varnar för de systemrisker som en mindre sträng tillsynsram kan ge upphov till och rekommenderar att man inte avviker från de rekommendationer som rådet för finansiell stabilitet utfärdat om reglering av kryptotillgångar, eftersom sådana avvikelser skulle kunna undergräva den globala finansiella stabiliteten. Parlamentet anser att EU och Förenade kungariket bör samarbeta inom det internationella samfundet för att finna en gemensam förståelse av fördelarna och riskerna med AI som tillämpas på finansiella tjänster.

64. Europaparlamentet stöder och välkomnar den snabba utvecklingen av den digitala euron, som kompletterar kontanter utan att ersätta dem.

---

33 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, EUT L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

Parlamentet framhåller EU:s stora beroende av utländska enheter inom betalningssektorn. EU har ett akut behov av att säkerställa sitt oberoende i förhållande till utländska betaltjänstleverantörer, vilket är en fråga om digital och finansiell suveränitet.

65. Europaparlamentet anser att ett eventuellt införande av digitala centralbanksvalutor i både EU och Förenade kungariket kan ha en ekonomisk inverkan på förbindelserna mellan de två parterna och på det strategiska oberoendet.

66. Europaparlamentet stöder helhjärtat det fortsatta samarbetet mellan EU och Förenade kungariket för att bekämpa internationell penningtvätt och finansiering av terrorism, motverka skadliga skattesystem och genomföra sanktioner. Parlamentet välkomnar EU:s antagna paket för bekämpning av penningtvätt och Förenade kungarikets fortsatta åtagande att bekämpa penningtvätt och annan ekonomisk brottslighet, särskilt i landets utomeuropeiska territorier och brittiska kronbesittningar.

67. Europaparlamentet uttrycker oro över Förenade kungarikets inrättande av nya frihamnar, som nationella knutpunkter för att främja global handel och investeringar som erbjuder omfattande skattelättnader, avregleringsordningar och offentliga subventioner.

68. Europaparlamentet framhåller båda parternas engagemang för OECD:s (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling)/G20:s inkluderande tvåpelarramverk. Parlamentet beklagar det dekret som Förenta staternas president utfärdade den 20 januari 2025, i vilket det förklaras att OECD:s globala skatteuppgörelse inte har någon kraft och verkan i Förenta staterna. Parlamentet uppmanar båda parter att samarbeta konstruktivt i internationella forum för att säkerställa multilateralt skattesamarbete, främja det globala genomförandet av minimistandarder för beskattning inom den andra pelaren och säkerställa överensstämmelse med nya FN-initiativ.

69. Europaparlamentet erkänner åtagandet i handels- och samarbetsavtalet att främja samarbete om viktiga globala utmaningar samtidigt som respektive befogenheter på området direkt beskattning respekteras. Parlamentet välkomnar därför den första dialogen mellan EU och Förenade kungariket om åtgärder mot skadliga skattesystem den 10 oktober 2024, som ett diskussionsforum om utformning och genomförande av internationella standarder för bekämpning av skadliga skattesystem. Parlamentet betonar vikten av att upprätthålla dynamiken i samordningen mellan EU och Förenade kungariket om internationella skattereformer.

70. Europaparlamentet stöder ett fortsatt samarbete mellan EU och Förenade kungariket för bekämpning av penningtvätt, finansiering av terrorism, skadlig skattepraxis och bedrägerier. Parlamentet betonar vikten av att noga övervaka skillnaderna i Förenade kungarikets

lagstiftning för att förhindra regelarbitrage och finansiella risker för EU och säkerställa lika villkor. Parlamentet uppmuntrar båda parter att, med full respekt för den nationella skattesuveräniteten, samarbeta proaktivt – genom relevanta bilaterala och multilaterala forum – för att främja rättvisa och hållbara skattesystem.

71. Europaparlamentet välkomnar det fullständiga genomförandet under 2024 av protokollet om administrativt samarbete och bedrägeribekämpning i fråga om mervärdesskatt och om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter och tullar (momsprotokollet). Parlamentet föreslår att EU och Förenade kungariket genomför en gemensam årlig översyn av momsprotokollets genomförande och effektivitet, inrättar ett forum för diskussion om nya tendenser i fråga om momsbedrägerier och utmaningar i samband med gränsöverskridande momsindrivning, och bedömer behovet av ytterligare gemensamma åtgärder för att lösa dessa problem.

72. Europaparlamentet understryker att EU:s marknadsaktörer i hög grad är beroende av clearingcentraler i Förenade kungariket, och att över 90 procent av räntederivat i EUR behandlas av clearingcentraler i City of London. Parlamentet anser att denna massiva koncentration kan utgöra en strategisk risk för EU:s finansiella stabilitet. Parlamentet anser att rätt balans bör uppnås mellan att avsevärt minska det alltför stora beroendet av clearingcentraler i Förenade kungariket, å ena sidan, och att skapa klarhet för EU:s finansmarknadsaktörer, å andra sidan. Parlamentet noterar de uppdateringar av förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer[34] som antogs i december 2024, och som syftar till att åtgärda detta alltför stora beroende genom att införa ett krav på ett aktivt konto.

73. Europaparlamentet uttrycker dock oro över att kommissionens beslut att förlänga likvärdigheten för brittiska centrala motparter med ytterligare tre år fram till den 30 juni 2028 riskerar att försena utvecklingen av kravet på ett aktivt konto.

74. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att under tiden tillhandahålla en permanent och stabil lösning för att minska det alltför stora beroendet av centrala motparter i Förenade kungariket, i linje med EU:s strategiska mål att minska alltför stora exponeringar mot tredjeländers centrala motparter med stor systemvikt. Parlamentet har konsekvent betonat behovet att flytta clearingverksamhet till EU, och att förlängd likvärdighet i ett sammanhang med skillnader i lagstiftningen undergräver den finansiella stabiliteten, försvagar EU:s oberoende på marknaden och sänder motstridiga signaler till marknadsaktörerna.

75. Europaparlamentet noterar att brittiska tjänsteleverantörer på

---

[34] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, EUT L 201, 27.7.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

området finansiella tjänster till följd av Förenade kungarikets utträde ur EU inte längre omfattas av ursprungslandsprincipen eller av passförfaranden för direkt tillträde till EU:s inre marknad, medan den integrerade globala ekonomin kräver ett nära samarbete mellan myndigheter, bland annat på området finansiella tjänster och betalningar. Parlamentet noterar också att handels- och samarbetsavtalet visserligen bygger på bestämmelser som säkerställer lika villkor, men att detta inte är tillräckligt, särskilt när det gäller regler om subventioner, och efterlyser starka och transparenta kontroller av statligt stöd, med effektiv inhemsk verkställighet och med en bindande tvistlösningsmekanism som kan bidra till att förhindra snedvridning av konkurrensen och säkerställa rättvisa handelsvillkor.

76. Europaparlamentet noterar Förenade kungarikets kommande strategi för tillväxt och konkurrenskraft inom området finansiella tjänster, som frigör investeringar i hela ekonomin. Parlamentet uppmanar EU och Förenade kungariket att nära anpassa sina respektive strategier för konkurrenskraft inom sektorn för finansiella tjänster.

77. Europaparlamentet uttrycker oro över planerna från den brittiska tillsynsmyndigheten för betalningssystem att införa ett pristak för förmedlingsavgifter för konsumenter vid gränsöverskridande transaktioner som inte kräver att kortet finns fysiskt tillgängligt, mellan Förenade kungariket och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), specifikt för banker i EU, kortleverantörer och andra betalleverantörer. Parlamentet betonar att två av de tre olika pristaken är betydligt lägre än det motsvarande pristak som fastställts för brittiska banker, vilket väcker oro över iakttagandet av principen om icke-diskriminering i handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet betonar därför vikten av att säkerställa att alla regleringsåtgärder respekterar principen om icke-diskriminering. Parlamentet uppmanar den brittiska tillsynsmyndigheten för betalningssystem att se till att det påbörjade arbetet med förmedlingsavgifter fortsätter, för att undvika en regleringsmässig tillbakagång och säkerställa en rättvis miljö för europeiska leverantörer.

78. Europaparlamentet erkänner, utöver handels- och samarbetsavtalets rättsligt bindande ram, vikten av ökat samarbete på området finansiella tjänster för att ta itu med gemensamma utmaningar och undersöka möjligheter till ett närmare och kontinuerligt samarbete, särskilt genom engagemang på högsta nivå, så att fördelarna med globalt sammanlänkade finansiella system kan utnyttjas, mot bakgrund av inrättandet av en spar- och investeringsunion och det blomstrande nav för finansiella tjänster som City of London utgör.

79. Europaparlamentet betonar att förbättrade ekonomiska förbindelser mellan EU och Förenade kungariket är viktigare än någonsin mot bakgrund av de ökade transatlantiska spänningarna. Parlamentet uppmanar kommissionen och den brittiska regeringen att ha ett nära

samarbete i internationella forum för finansiella tjänster för att utnyttja det europeiska perspektivet. Parlamentet erkänner att det är nödvändigt att säkerställa att små och medelstora företag på båda sidor kan dra nytta av ett förstärkt finansiellt samarbete mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet betonar att standarder som överenskommits i internationella forum såsom Internationella organisationen för värdepapperstillsyn, rådet för finansiell stabilitet, arbetsgruppen för finansiella åtgärder eller Baselkommittén för banktillsyn bör förbli utgångspunkten för samarbetet mellan EU och Förenade kungariket och att avvikelser måste vara vederbörligen motiverade.

80. Europaparlamentet är oroat över Förenade kungarikets beslut att skjuta upp genomförandet av Basel III-regelverket för banker till den 1 januari 2027. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa genomförandet av de Basel III-standarder som antagits av medlagstiftarna och uppmanar kommissionen att fortsätta att övervaka genomförandet av de internationellt överenskomna Basel III-standarderna i andra större jurisdiktioner utanför EU.

81. Europaparlamentet noterar den betydande ökningen i EU och Förenade kungariket av finansförmedlare som inte är banker samt de stora sårbarheter som Europeiska systemrisknämnden (ESRB) identifierat inom denna sektor, särskilt när det gäller hävstångseffekt och likviditetsgap. Parlamentet delar den oro över resiliensen för finansförmedlare som inte är banker, särskilt under marknadsstress, som ESRB och Förenade kungarikets kommitté för finanspolitik uttryckt i detta avseende, och efterlyser ökad övervakning och reglering av dessa enheter.

82. Europaparlamentet upprepar i detta avseende vikten av ett snabbt genomförande av rekommendationerna från rådet för finansiell stabilitet för att stärka penningmarknadsfondernas resiliens, särskilt genom att avlägsna faktorer som kan leda till bankrusning. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att snabbt lägga fram ett reviderat förslag om penningmarknadsfonder, i linje med rekommendationerna från rådet för finansiell stabilitet.

83. Europaparlamentet noterar de brittiska myndigheternas planer på att införa ett enklare regelverk för vissa alternativa investeringsfonder. Parlamentet betonar att förenklingen inte får vara ett sätt att dölja en avregleringsagenda. Parlamentet stöder förenklingsåtgärder, förutsatt att de politiska målen inte påverkas. Parlamentet uppmanar därför de brittiska myndigheterna att ha ett nära samarbete med EU för att säkerställa att denna planerade reform inte tömmer direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder[35] på dess sakinnehåll, särskilt när det gäller delegeringsreglerna.

Immateriella rättigheter, offentlig upphandling och små och medelstora företag

84. Europaparlamentet betonar att en utökning av de sektorer som omfattas av handels- och samarbetsavtalets kapitel om offentlig upphandling skulle vara en meningsfull åtgärd för att skapa mer lika villkor. Parlamentet välkomnar Förenade kungarikets upphandlingslag från 2023, särskilt de fördelar den medför genom att upphandlingsförfarandena i större mån standardiseras och rationaliseras, och betonar att man måste säkerställa rättvis tillgång till offentlig upphandling. Parlamentet uppmanar den brittiska regeringen och kommissionen att genom att minska den byråkratiska bördan förbättra marknadstillträdet för små och medelstora företag, för att på så vis skapa ekonomiska möjligheter och ge incitament att tillvarata dem. Parlamentet betonar i detta avseende vikten av att minska hindren för gränsöverskridande handel för små och medelstora företag och av att stödja rättvis konkurrens och ekonomiska möjligheter i gränsöverskridande samarbete.

85. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut genomföra handels- och samarbetsavtalets kapitel om små och medelstora företag genom att skyndsamt inrätta de kontaktpunkter för små och medelstora företag som avses i avtalet och således säkerställa aktivt deltagande från organisationer som företräder små och medelstora företag. Parlamentet anser att kommittén för små och medelstora företag bör få i uppgift att identifiera handelshinder, inklusive hinder för investeringar, som specifikt påverkar små och medelstora företag och att föreslå riktade lösningar för att minska efterlevnadskostnaderna och regelbördan, såsom utbyte av bästa praxis om stödsystem för små och medelstora företag och om digital företagsregistrering. Parlamentet framhåller behovet att öka flexibiliteten när det gäller företags rörlighet genom att bredda förteckningen över verksamhet som är tillåten enligt viseringsfrihetsarrangemang för kortare vistelser och genom att minska kostnaderna och komplexiteten i viseringsförfarandena för

---

35 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, EUT L 174, 1.7.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj).

små och medelstora företag.

86. Europaparlamentet vill också att hållbarhetskriterier ska beaktas i offentliga upphandlingar för specifika sektorer, när så är lämpligt och proportionellt. Parlamentet betonar att åtgärder bör vidtas för att främja små och medelstora företags deltagande, såsom att förenkla förfarandena, minska byråkratin och säkerställa transparens vid offentliggörande av meddelanden och kriterier. Parlamentet konstaterar att EU och Förenade kungariket bör säkerställa ett ömsesidigt och icke-diskriminerande tillträde till sina respektive marknader för offentlig upphandling.

Miljö

87. Europaparlamentet framhåller den ökande risken för skillnader i lagstiftningen om miljöpolitik mellan EU och Förenade kungariket, vilket skulle kunna orsaka ekonomiska störningar och undergräva de miljömässiga målen. Parlamentet erkänner EU:s och Förenade kungarikets gemensamma geopolitiska utmaningar och miljömässiga ambitioner. Parlamentet uppmuntrar till ytterligare strategiskt samarbete och anpassning på områdena miljö, naturvård och biologisk mångfald.

88. Europaparlamentet betonar att ön Irland är en enda ekologisk enhet. Parlamentet påminner om att Förenade kungarikets miljöpolitik påverkar miljön på hela ön Irland och därför också uppnåendet av EU:s miljöskyddsmål. Parlamentet betonar behovet av ökat samarbete i miljöfrågor genom de institutioner som inrättats inom ramen för långfredagsavtalet.

89. Europaparlamentet påminner om tidigare uppmaningar om ett närmare bilateralt samarbete kring lagstiftning på kemikalieområdet[36]. Parlamentet rekommenderar att synpunkter inhämtas från den brittiska regeringen och de relevanta decentraliserade förvaltningarna under den kommande översynen av

---

36 Förenade kungarikets regering och Europeiska kommissionen (2023), *Minutes: Third Meeting of the Trade Partnership Committee under the UK-EU Trade and Cooperation Agreement*, den 7 december 2023, i London och virtuellt (Förenade kungariket stod som värd). Gemensamt uttalande av den 19 september 2024 från EU:s och Förenade kungarikets inhemska rådgivande grupper till handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket.

Reach-förordningen[37], i syfte att främja samarbete och konvergens i lagstiftningen för att underlätta säker och rättsligt förutsebar gränsöverskridande handel med kemikalier, samtidigt som en hög miljöskyddsnivå upprätthålls.

90. Europaparlamentet välkomnar Förenade kungarikets erkännande av CE-märkningen avseende krav på ekodesign för energirelaterade produkter och begränsningar avseende farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning. Parlamentet ser positivt på att detta underlättar för fortsatt handel mellan Förenade kungariket och EU och samtidigt minskar tillverkarnas börda gällande efterlevnad.

91. Europaparlamentet efterlyser en förstärkt roll för ekonomiska aktörer och aktörer i det civila samhället i de processer för genomförande, övervakning och rådgivning som rör åtaganden om handel och hållbar utveckling inom ramen för handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket, i linje med det gemensamma uttalandet från EU:s och Förenade kungarikets inhemska rådgivande grupper.

92. Europaparlamentet påminner om EU:s och Förenade kungarikets åtagande enligt handels- och samarbetsavtalet att upprätthålla en hög miljöskyddsnivå på områdena förebyggande av avfall, avfallshantering och den cirkulära ekonomin. Parlamentet betonar behovet av att planera och samordna bättre för att anpassa respektive infrastruktur för avfallshantering och för att säkerställa tillräcklig kapacitet för återvinning, reparation, återtillverkning och avfallsbehandling i enlighet med avfallshierarkin samt för att främja lösningar för att minska och hantera restavfallsflöden.

93. Europaparlamentet betonar vikten av nära samordning mellan EU och Förenade kungariket kring möjligheten att inkludera avfallssektorn i EU:s utsläppshandelssystem, för att säkerställa en anpassning av lagstiftningen, förhindra koldioxidläckage och upprätthålla rättvis konkurrens över gränserna.

94. Europaparlamentet erkänner att havsbaserad industriverksamhet och storskaliga projekt för hållbar energi, såsom vindkraftparker till havs, kan strida mot bevarandemålen för Natura 2000-områden och marina skyddsområden och också kan påverka havsbottnar och fiskeplatser negativt. Parlamentet understryker behovet av en väl avvägd balans mellan miljömål, hållbart fiske och produktion av förnybar energi.

---

37 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

95. Europaparlamentet noterar att system för biologisk mångfald och klimatrelaterade system håller på att fasas in i Förenade kungariket för att ersätta direktstöd till jordbrukare. Parlamentet efterlyser ett utbyte mellan EU och Förenade kungariket om hållbara jordbruksmetoder som främjar biologisk mångfald och begränsning av klimatförändringar samt säkerställer livsmedelstrygghet och stabilitet i leveranskedjan.

Klimat

96. Europaparlamentet noterar att EU och Förenade kungariket har gemensamma ambitioner när det gäller begränsning av klimatförändringar. Parlamentet efterlyser en bättre anpassning av klimatpolitiken för att skapa enhetlighet och undvika motstridiga eller överlappande åtgärder som riskerar att undergräva klimatåtgärdernas ändamålsenlighet. Parlamentet uppmuntrar till utbyte av bästa praxis om klimatanpassning och klimatberedskap, särskilt när det gäller den effekt som stigande temperaturer har på hälsan för utsatta grupper såsom låginkomsttagare.

97. Europaparlamentet noterar det gemensamma mål som anges i den gemensamma överenskommelsen av den 19 maj 2025 om att upprätta ett formellt avtal mellan EU och Förenade kungariket om koldioxidmarknaden, för att koppla samman Förenade kungarikets och EU:s utsläppshandelssystem. Parlamentet uppmanar eftertryckligen bägge parter att snabbt ingå detta avtal för att undvika dubbla koldioxidkostnader för företagen. Parlamentet upprepar kommissionens och Förenade kungarikets gemensamma ståndpunkt att ett sådant avtal måste vara tydligt och konsekvent anpassat till Windsorramens regler och principer.

98. Europaparlamentet noterar att Förenade kungarikets export till EU, utan en snabb anpassning av Förenade kungarikets och EU:s utsläppshandelssystem, kommer att omfattas av CBAM från och med januari 2026. Parlamentet påminner om EU:s och Förenade kungarikets åtagande att skapa förutsättningar för att varor med ursprung i de respektive jurisdiktionerna ska kunna dra nytta av ömsesidiga undantag från de respektive CBAM-systemen. Parlamentet betonar att dessa undantag bör vara operativa så snart det är rättsligt möjligt för att undvika störningar i handeln.

99. Europaparlamentet understryker behovet att stärka det bilaterala partnerskapet mellan EU och Förenade kungariket för att förbättra samarbetet kring utveckling av förnybar energi, energitrygghet och resiliens i leveranskedjan. Parlamentet efterlyser en förstärkt dialog och gemensam forskning om koldioxidneutral energi mellan EU och Förenade kungariket för att dessa ska kunna ta sig an gemensamma utmaningar och driva på innovation kring minskning av koldioxidutsläppen.

100. Europaparlamentet noterar EU:s och Förenade kungarikets avsikt att

fortsätta de tekniska regleringsdiskussionerna om ny energiteknik, inbegripet vätgas och biometan samt avskiljning, användning och lagring av koldioxid, i enlighet med den gemensamma överenskommelsen av den 19 maj 2025. Parlamentet uppmuntrar samarbete mellan EU och Förenade kungariket för att förbättra små och medelstora företags tillgång till grön teknik och klimatresilient infrastruktur, i syfte att säkerställa att småföretag kan bidra effektivt till, och dra nytta av, omställningen till grön teknik.

Livsmedelssäkerhet

101. Europaparlamentet välkomnar intentionen att arbeta för ett övergripande SPS-avtal mellan EU och Förenade kungariket och betonar att ett sådant avtal måste upprätthålla höga standarder för livsmedelssäkerhet samt djur-, konsument- och miljöskydd. Parlamentet framhåller behovet att samordna gränsvärdena för högsta tillåtna resthalter av bekämpningsmedel (MRL-värdena) för att skydda människors hälsa och underlätta handeln med jordbruksbaserade livsmedel. Parlamentet understryker vikten av att ingå ett veterinärmedicinskt avtal för att säkerställa djurhälsan, förebygga utbrott av zoonotiska sjukdomar och bekämpa antimikrobiell resistens, särskilt mot bakgrund av den senaste tidens utbrott och de handelsrestriktioner som följer därav.

102. Europaparlamentet noterar skillnaderna mellan EU och Förenade kungariket i tröskelvärden och begränsningar för per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS). Parlamentet efterlyser ett närmare samarbete mellan Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa), Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) och Förenade kungarikets behöriga myndigheter när det gäller övervakning och riskbedömning av PFAS. Parlamentet rekommenderar en förbättring av den vetenskapliga dialogen mellan EU och Förenade kungariket om gränsvärdena i livsmedel och foder, i syfte att skydda folkhälsan och samtidigt upprätthålla höga standarder för livsmedelssäkerhet.

103. Europaparlamentet noterar den lag om genteknik (precisionsförädling och precisionsavel) som trädde i kraft i England den 23 mars 2023 och som innebär en översyn av reglerna för utsläppande på marknaden, saluföring och riskbedömning av växter och djur som tagits fram genom genredigering, precisionsförädling och precisionsavel. Parlamentet uttrycker oro över att skillnader i lagstiftningen leder till osäkerhet när det gäller sådana produkters rättsliga status och rörlighet mellan Nordirland och EU. Parlamentet betonar vikten av att förhindra att felaktigt märkta produkter kommer in i EU:s livsmedelskedja.

Folkhälsa

Skillnader i lagstiftning

104. Europaparlamentet påminner om att Förenade kungarikets utträde ur

EU inneburit en grundläggande förändring i det gemensamma regelverk som tidigare låg till grund för samarbetet om folkhälsa, läkemedel och medicinsk forskning. Parlamentet uttrycker vidare oro över den osäkerhet som blivit följden av Förenade kungarikets lag om unionsrätt som behålls (upphävande och reform), som avskaffar unionsrättens företräde och kan leda till olika tolkningar av hälsobestämmelser.

105. Europaparlamentet påminner om att den brittiska tillsynsmyndigheten för läkemedel och hälso- och sjukvårdsprodukter nu självständigt godkänner läkemedel i Förenade kungariket, vilket kan leda till skillnader i tidsfrister för godkännande, kriterier för godkännande och övervakning efter utsläppandet på marknaden. Parlamentet betonar vikten av att övervaka hur sådana skillnader påverkar patienters gränsöverskridande tillgång och säkerhet, och efterlyser en strukturerad EU-övervakning för att bedöma och reagera på sådana skillnader.

106. Europaparlamentet lovordar överenskommelsen om ömsesidigt informationsutbyte mellan EU:s narkotikamyndighet och Förenade kungarikets myndigheter gällande risker och hot kopplade till narkotika. Parlamentet begär i detta sammanhang att EU:s myndighet och Förenade kungarikets behöriga myndigheter ingår det eventuella operativa avtalet så snart som möjligt.

107. Europaparlamentet beklagar Förenade kungarikets och EU:s olika strategier för reglering av AI på hälsoområdet, eftersom de olika strategierna riskerar att undergräva den gränsöverskridande interoperabiliteten och samarbetet inom digitala hälso- och sjukvårdstjänster. Parlamentet efterlyser en strukturerad dialog för att undersöka konvergens i standarder och efterlevnadsmekanismer för digitala medicintekniska produkter och AI-baserad diagnostik.

Hälsosamarbete

108. Europaparlamentet betonar behovet av förbättrat samarbete för att skydda alla aspekter av folkhälsan och göra det möjligt för patienter att få tillgång till vård när det är kliniskt motiverat. Parlamentet rekommenderar att man inom ramen för detta samarbete prioriterar behandling av sällsynta sjukdomar och barnsjukdomar och komplexa behandlingar, där det finns sakkunskap hos endera parten. Parlamentet erkänner i detta avseende de europeiska referensnätverkens framgång och ytterligare potential och efterlyser en ram för samarbete med respektive brittiskt referensnätverk. Parlamentet efterlyser en intensifiering av reglerings- och forskningssamarbetet mellan EU och Förenade kungariket på folkhälsoområdet. Parlamentet stöder ett sådant samarbete genom Förenade kungarikets deltagande i hälsoklustret inom Horisont Europa-programmet och ett eventuellt framtida deltagande i Hera-relaterade initiativ.

109. Europaparlamentet noterar att brexitrelaterade skillnader i lagstiftningen och ökade importkostnader avsevärt har hindrat brittiska patienters tillgång till livräddande cancerbehandlingar. Parlamentet betonar att kostnaden för import av nya cancerläkemedel nästan har fyrdubblats efter brexit. Parlamentet betonar att dessa hinder har lett till förseningar och avslag på kritiska behandlingar, vilket har haft en negativ inverkan på patientresultaten, inbegripet hos barn med återkommande cancer. Parlamentet rekommenderar Förenade kungariket att gripa sig an dessa utmaningar för att säkerställa rättvis tillgång till livsviktiga läkemedel.

110. Europaparlamentet understryker vikten av att underlätta rörlighet, utbildning och ömsesidigt erkännande av kvalifikationer samt gästvistelser för hälso- och sjukvårdspersonal mellan EU och Förenade kungariket, i syfte att ta itu med bristen på arbetskraft och främja utbytet av bästa praxis och expertis. Parlamentet betonar den strategiska möjligheten att stärka samarbetet mellan EU och Förenade kungariket när det gäller att locka till sig och behålla talanger i världsklass och främja vetenskaplig spetskompetens. Parlamentet välkomnar EU:s initiativ att göra Europa till ett globalt forskningscentrum, inbegripet stöd till flyttmöjligheter för forskare och förbättrade karriärmöjligheter. Parlamentet uppmuntrar utveckling av gemensamma program och rörlighetsprogram mellan EU och Förenade kungariket för att stödja såväl hälso- och sjukvårdspersonal som forskare, så att Europa förblir ledande inom medicinsk innovation och vetenskaplig frihet.

111. Europaparlamentet noterar att handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket visserligen innehåller ett protokoll om samordning av de sociala trygghetssystemen med bibehållna mekanismer för ömsesidig hälso- och sjukvård, till exempel det europeiska sjukförsäkringskortet, men att det efter det att Förenade kungarikets deltagande i direktivet om gränsöverskridande hälso- och sjukvård[38] upphört inte skett någon uppföljning med jämförbara arrangemang. Parlamentet konstaterar att detta har haft en ojämn inverkan, särskilt i Nordirland, där över 1 000 patienter per år tidigare fått vård i EU ersatt enligt direktivet.

---

38 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård (EUT L 88, 4.4.2011, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/24/oj).

112. Europaparlamentet rekommenderar att EU och Förenade kungariket inrättar en gemensam särskild arbetsgrupp för läkemedel och medicintekniska produkter för att underlätta den pågående dialogen, hantera skillnader i lagstiftningen och främja anpassning på områden såsom kliniska prövningar, farmakovigilans, certifiering av medicintekniska produkter och olaglig handel med hälso- och sjukvårdsrelaterade produkter.

113. Europaparlamentet bekräftar att bestämmelserna om hälsosäkerhetssamarbete i handels- och samarbetsavtalet är begränsade, och beklagar att Förenade kungariket inte längre deltar i EU:s hälsosäkerhetskommitté eller Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC). Parlamentet varnar för att detta begränsar kapaciteten för tidig varning och samordnade insatser mot gränsöverskridande hälsohot såsom pandemier och antimikrobiell resistens. Parlamentet rekommenderar att det inrättas en formell och regelbunden dialog mellan EU:s och Förenade kungarikets folkhälsomyndigheter och folkhälsoinstitutioner för att stärka förtroendet och kapaciteten för krisberedskap, pandemiinsatser och gränsöverskridande epidemiologisk övervakning.

114. Europaparlamentet välkomnar antagandet nyligen av en gemensam överenskommelse om en förnyad agenda för samarbetet mellan EU och Förenade kungariket genom vilken kommissionen och Förenade kungariket kommer att undersöka potentialen att möjliggöra utbyte och samarbete om hälsosäkerhet, inbegripet upptäckt av, beredskap för och insatser vid nya hälsohot, för att förebygga och mildra framtida pandemier och hälsokriser, bland annat inom ramen för handels- och samarbetsavtalets bestämmelser om hälsosäkerhet i syfte att maximera samarbetet om hälsosäkerhet.

115. Europaparlamentet riktar en bestämd uppmaning till kommissionen att inom ramen för handels- och samarbetsavtalet tillfälligt avbryta samarbetet i fall där Förenade kungarikets regleringsstandarder för läkemedels kvalitet, farmakovigilans eller tillverkning inte längre anses vara likvärdiga med EU-standarder i enlighet med direktiv 2001/83/EG.

116. Europaparlamentet framhåller den olösta situationen när det gäller hyresavtalet för Europeiska läkemedelsmyndighetens tidigare lokaler efter flytten till Amsterdam, och påpekar att frågan måste tas upp med Förenade kungariket.

Leveranskedjor

117. Europaparlamentet understryker den ökade komplexiteten i gränsöverskridande leveranskedjor för läkemedel efter brexit, särskilt för produkter som tidigare transporterades fritt mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet beklagar att tullkontroller och godkännandeprocesser har orsakat förseningar, brister och ökade kostnader, vilket påverkar tillgången till läkemedel i Förenade

kungariket, särskilt i Nordirland, och i mindre EU-medlemsstater som historiskt sett förlitat sig på brittiska leveranskedjor, såsom Malta, Cypern och Irland.

118. Europaparlamentet betonar att en eventuell förlängning av undantag från vissa skyldigheter avseende vissa humanläkemedel som tillhandahålls i Förenade kungariket med avseende på Nordirland samt i Cypern, Irland och Malta enligt direktiv (EU) 2022/642[39] om ändring av direktiven 2001/20/EG och 2001/83/EG måste baseras på bevis för fortlöpande nödvändighet och risk för patientskada i berörda medlemsstater, och inte för att förenkla förvaltningen.

119. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen EU och Förenade kungariket att undersöka samarbetsmekanismer, till exempel ett avtal om ömsesidigt erkännande av god tillverkningssed på grundval av likvärdiga standarder för att säkerställa fortsatt tillgång till i synnerhet kritiska läkemedel, motverka brister och undanröja hinder i samband med testning av tillverkningssatser, utbyte av farmakovigilansdata och leveranslogistik för att minimera avbrott i patientvården och säkerställa patientsäkerheten.

Internationellt samarbete och utveckling

120. Europaparlamentet betonar att det är absolut nödvändigt att de båda parterna gemensamt stärker sitt engagemang och samarbete när det gäller global hälsostyrning och internationella utvecklingsprogram, inbegripet men inte begränsat till Världshälsoorganisationen. Parlamentet understryker vikten av samordnade åtgärder i detta avseende för att möjliggöra kraftfullare, rättvisare och effektivare internationella insatser vid gränsöverskridande hälsokriser.

Konsumentskydd

121. Europaparlamentet betonar att konsumenter i EU och Förenade kungariket utsätts för åtskilliga risker på grund av osäkra och olagliga produkter samt manipulativa försäljningsmetoder online. Parlamentet framhåller i detta avseende de utmaningar som hör e-handel till och som konsumenter ställs inför. Parlamentet anser att ett närmare samarbete och utbyte av viktig information mellan konsumentskyddsmyndigheterna i EU och Förenade kungariket är avgörande för att ta itu med dessa utmaningar.

122. Europaparlamentet betonar att samarbetet mellan EU och Förenade kungariket måste upprätthålla en hög konsumentskyddsnivå, med särskilt fokus på produktsäkerhet, e-handel och gränsöverskridande digitala tjänster. Parlamentet manar till förstärkt samarbete för att bekämpa förekomsten av osäkra produkter och otillbörliga affärsmetoder. Parlamentet understryker behovet av konvergens i regleringen av produktsäkerhet och digitala konsumenträttigheter för

---

[39] EUT L 118, 20.4.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/642/oj.

att säkerställa en konsekvent och hög konsumentskyddsnivå och därigenom stödja konsumenternas förtroende för och tilltro till gränsöverskridande handel. Parlamentet begär att samarbetet mellan EU och Förenade kungariket ska förplikta de två parterna till att föra en dialog och utbyta information på områden av gemensamt intresse, däribland produktsäkerhet, digitala konsumenträttigheter och otillbörliga affärsmetoder. Parlamentet betonar att EU och Förenade kungariket måste samarbeta för att förhindra skillnader i lagstiftningen som kan inverka negativt på konsumenternas förtroende eller den gränsöverskridande handeln.

123. Europaparlamentet beklagar att handels- och samarbetsavtalet inte innehåller något samarbetsarrangemang för upprätthållande av konsumentskyddslagstiftningen och uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att inrätta ett arrangemang mellan EU:s nätverk för konsumentskyddssamarbete och Förenade kungarikets konkurrens- och marknadsmyndighet. Parlamentet betonar att ett sådant arrangemang skulle göra det möjligt för myndigheterna att ingripa effektivare genom att utbyta information om utredningar och undersöka gemensamma åtgärder. Parlamentet framhåller att sådant samarbete bör övervägas inom ramen för förordningen om konsumentskyddssamarbete[40], då denna möjliggör samarbete med länder utanför EU för att skydda konsumenternas intressen. Parlamentet välkomnar överenskommelsen om att återuppta diskussionerna om regelbundet informationsutbyte mellan EU:s Safety Gate-system och Förenade kungarikets databas för marknadskontroll och produktsäkerhet i enlighet med artikel 96.4 i handels- och samarbetsavtalet.

124. Europaparlamentet uppmanar EU att underlätta Förenade kungarikets anslutning till Luganokonventionen för att möjliggöra ömsesidigt erkännande och verkställande av domar mellan Förenade kungariket och medlemsstaterna.

125. Europaparlamentet välkomnar det administrativa arrangemang som undertecknades den 30 april 2024 mellan kommissionen och Ofcom, den brittiska tillsynsmyndigheten för radio- och tv-sändningar, telekommunikationer och posttjänster, i syfte att bevaka hur större onlineplattformar bedömer och hanterar risker, bland annat i fråga om skydd av minderåriga, åldersanpassad utformning och plattformarnas transparens. Parlamentet uttrycker en förhoppning om att detta markerar början på ett närmare samarbete för att hantera dessa frågor och andra gemensamma utmaningar.

Energi

---

40 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 345, 27.12.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).

126. Europaparlamentet framhåller, mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och volatila globala energimarknader, vikten av att stärka samarbetet om energi och försörjningstrygghet mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet uppmuntrar EU och Förenade kungariket att arbeta tillsammans för att få ett slut på beroendet av rysk energi genom att stoppa importerna av alla ryska fossila bränslen så snart som möjligt, inklusive olja, gas, flytande naturgas (LNG), kärnbränslen och annat kärnmaterial. Parlamentet noterar att både EU och Förenade kungariket fortsätter att göra framsteg mot sitt gemensamma mål att avskaffa alla energimässiga band med Ryssland. Parlamentet välkomnar inrättandet av den nya arbetsgruppen för försörjningstrygghet mellan EU och Förenade kungariket inom ramen för handels- och samarbetsavtalet, som rekommenderades av partnerskapsrådet den 17 mars 2024 och senare genomfördes av den specialiserade kommittén för energi. Parlamentet hoppas att den nya arbetsgruppen för försörjningstrygghet mellan EU och Förenade kungariket kan sammanträda regelbundet och komma fram till konkreta lösningar och gemensamma åtgärder på detta viktiga område för bilateralt samarbete.

127. Europaparlamentet betonar vikten av integration mellan EU:s och Förenade kungarikets energimarknader, vilket kan förbättra försörjningstryggheten, stimulera produktionen av ren energi och sänka energikostnaderna för båda parter. Parlamentet anser att en hög nivå av fysisk sammanlänkningskapacitet måste kompletteras med mer integrerade grossistmarknader för energi som kan underlätta energitryggheten och energihandeln mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet konstaterar att trots ett närmare samarbete mellan tillsynsmyndigheter och systemansvariga för överföringssystem har små framsteg gjorts med att utveckla de nya arrangemang för handel med el som avses i artikel 312 i handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet påminner om att Förenade kungariket inte längre utnyttjar EU:s inremarknadsverktyg för marknadskoppling för elhandel, såsom en gemensam dagen före-koppling i EU, vilket leder till ineffektiv handel via sammanlänkningar som ökar grossistkostnaderna och i slutändan bidrar till högre konsumenträkningar samt hindrar investeringar i hybridsammanlänkningar.

128. Europaparlamentet välkomnar EU:s och Förenade kungarikets senaste åtagande och politiska överenskommelse om att kontinuerligt utvidga energisamarbetet mellan EU och Förenade kungariket och att undersöka parametrarna för ett potentiellt brittiskt deltagande i den inre elmarknaden, inbegripet dynamisk anpassning och bidrag till de kostnader som detta politikområde är förknippat med, enligt vad som anges i den gemensamma överenskommelsen mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet efterlyser omedelbara förhandlingar om marknadsanpassning och ett snabbt slutförande av dem, och betonar behovet av snabba och avgörande framsteg. Parlamentet framhåller att ett brittiskt deltagande skulle sänka energipriserna och gynna konsumenter och företag. Parlamentet

betonar att ett sådant avtal skulle behöva ingås innan de nuvarande arrangemangen upphör. Parlamentet betonar, särskilt mot bakgrund av den föränderliga geopolitiska kontexten och osäkerheten kring den globala handeln, att områden av tydligt ömsesidigt intresse omfattar samarbete om ren energi i Nordsjön, genom en sammankoppling av utsläppshandelssystemen i EU respektive Förenade kungariket för att undvika friktion från parternas respektive CBAM-mekanismer, en förbättring av arrangemang för handel med el och en närmare samordning av infrastrukturplaneringen, vilket kommer att öka energitryggheten och industrins konkurrenskraft i hela Europa. Parlamentet uppmanar båda parter till ett nära samarbete för att se till att en fungerande ram snabbt kan upprättas, så att rättsläget blir klarare. Parlamentet efterlyser konkreta gemensamma insatser från EU:s och Förenade kungarikets sida för ökat samarbete om kärnenergi, en koldioxidsnål och överkomlig källa till elektricitet, som är avgörande för att uppnå klimatneutralitet och upprätthålla den europeiska industrins konkurrenskraft. Parlamentet påminner om att ett strukturerat samarbete mellan EU och Förenade kungariket på områden såsom elsammanlänkningar och havsbaserad infrastruktur för förnybar energi kan samverka med EU:s finansieringsprogram, inbegripet regionala initiativ och energiinitiativ. Parlamentet betonar att ett brittiskt deltagande i sådana ramar kräver lämplig styrning, efterlevnad av EU:s regler och lämpliga ekonomiska bidrag som återspeglar EU:s investeringar. Parlamentet uppmanar kommissionen att förse parlamentet med fullständig information om alla ekonomiska bidrag från Förenade kungariket på dessa områden.

129. Europaparlamentet välkomnar kommissionens och Förenade kungarikets gemensamma ståndpunkt, som uttrycktes vid det senaste toppmötet mellan EU och Förenade kungariket, att en sammankoppling av koldioxidmarknaderna skulle bidra till att hantera problem i samband med handel och lika villkor, i enlighet med artikel 392.6 i handels- och samarbetsavtalet, och skulle undanta företag baserade i Förenade kungariket från CBAM, minska handelsfriktionen och främja anpassning i fråga om koldioxidprissättningen, vilket skulle stärka de gemensamma målen om minskade koldioxidutsläpp och bidra till uppnåendet av klimatneutralitetsmålen.

130. Europaparlamentet konstaterar att det finns olika CBAM-mekanismer i EU och i Förenade kungariket, vilket skulle kunna leda till ytterligare oönskade kostnader för framtida gränsöverskridande handel med förnybar el, med negativa konsekvenser för industrier och hushåll och särskilda risker för den inre elmarknadens integritet på ön Irland. Parlamentet anser att den effektivaste och enklaste lösningen skulle vara att Förenade kungariket ansluter sig direkt till EU:s utsläppshandelssystem, i enlighet med vad som föreslås i den gemensamma överenskommelsen. Parlamentet vidhåller att man i samband med en fullständig sammankoppling av utsläppshandelssystemet bör undvika oönskade kostnader och undanröja onödiga politiska hinder för samarbete, särskilt i Nordsjön. Parlamentet efterlyser dock interimistiska åtgärder, om så krävs, för att säkerställa att CBAM-mekanismerna i EU och i Förenade kungariket inte medför några ytterligare bördor för den gränsöverskridande elhandeln från och med 2026, när förhandlingarna om deltagandet i elmarknaden och kopplingen till utsläppshandelssystemet eventuellt fortfarande pågår. Parlamentet framhåller att ett eventuellt brittiskt deltagande i mekanismer eller system med anknytning till EU:s utsläppshandelssystem måste åtföljas av ett rättvist och proportionellt ekonomiskt bidrag som täcker EU:s administrativa och programrelaterade kostnader. Parlamentet insisterar på att EU:s ekonomiska intressen och klimatintressen måste skyddas fullt ut i alla framtida arrangemang.

131. Europaparlamentet framhåller vikten av att fastställa gemensamma regler för havsbaserad förnybar energi och rörledningsinfrastruktur i Nordsjöregionen för att underlätta handelsavtal mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet efterlyser ett fortsatt samarbete mellan EU och Förenade kungariket kring internationella energiinsatser inom ramen för FN:s klimatkonferenser.

132. Europaparlamentet noterar det på nytt bekräftade gemensamma internationella åtagandet att genomföra FN:s Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling samt Parisavtalet. Parlamentet upprepar att EU och Förenade kungariket måste fortsätta att samarbeta vid internationella klimatkonferenser, inbegripet den kommande COP30, för att bygga vidare på de framsteg som gjorts och leda ytterligare globala insatser för att främja förnybar energi, energieffektivitet och minskade metanutsläpp från energisektorn.

133. Europaparlamentet gläder sig åt att båda parter har jämförbara ambitioner för energieffektivitet och främjande av förnybara energikällor senast 2030, med det slutliga gemensamma målet att uppnå klimatneutralitet senast 2050. Parlamentet gratulerar Förenade kungariket till att ha klarat av att fasa ut kolkraftproduktionen den 1 oktober 2024, som första G7-land och avancerat industriland att uppnå detta mål. Parlamentet betonar vikten av klausulen om upprätthållande av skyddsnivån för miljöskydd i handels- och samarbetsavtalet, som ingen av parterna kan avvika från utan att äventyra avtalet i sin helhet.

134. Europaparlamentet ser positivt på båda parters vilja att överväga ett utökat regleringssamarbete och tekniskt samarbete om ren teknik, såsom avskiljning, lagring och användning av koldioxid, samt förnybar energi, inbegripet havsbaserad vindkraft, vätgas, biometan och hållbara biobränslen. Parlamentet noterar dock att Förenade kungarikets beslut att lämna EU:s inre marknad innebär oundvikliga utmaningar för formatet och begränsar utrymmet för bilateralt samarbete på energiområdet. Parlamentet uppmanar båda parter att hitta nya sätt att förbättra och fördjupa sitt bilaterala samarbete om teknik för ren och förnybar energi.

135. Europaparlamentet betonar vikten av samordnad planering och konvergens i tillståndsförfarandena mellan EU och Förenade kungariket för att säkerställa utvecklingen av förnybara energikällor, särskilt havsbaserad vindkraft, elinfrastruktur och koldioxidlagring, samt hybridenergiprojekt i Nordsjön. Parlamentet anser att de båda parterna måste ha ett nära samarbete för att omvandla Nordsjön till ett nav för grön energi som också kan bidra till att garantera försörjningstryggheten, bland annat genom en hög produktion av havsbaserad vindkraft, i linje med EU:s icke-bindande mål att uppnå en installerad havsbaserad produktionskapacitet på omkring 360 GW senast 2050. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stärka det regionala samarbetet med Förenade kungariket om planering av havsbaserade nät och utveckling av kritisk energiinfrastruktur samt alla havsområden med grannländer, i syfte att öka systemets robusthet och minska sannolikheten för avbrott i infrastrukturen och avbrott i energiförsörjningen.

136. Europaparlamentet påminner om att ett fullt utnyttjande av havsbaserade energikällor kommer att kräva mycket betydande investeringar i nät- och sammanlänkningskapacitet. Parlamentet betonar dessutom behovet att utveckla ett maskat nät till havs, inbegripet hybridsammanlänkningar och lämpliga mekanismer för kostnadsdelning. Parlamentet anser att utvecklingen av elinfrastruktur för att utnyttja potentialen med havsbaserad vindkraft är en gemensam prioritering för EU och Förenade kungariket. Parlamentet understryker att utnyttjandet av gemensamma förnybara resurser kan vara till ömsesidig nytta för EU och Förenade kungariket och sänka kostnaderna för omställning till ren energi för båda sidor.

137. Europaparlamentet välkomnar Förenade kungarikets aktiva deltagande i Energisamarbetet för Nordsjön (NSEC), som bygger på det samförståndsavtal som landet undertecknade i december 2022. Parlamentet vidhåller att det brittiska deltagandet i NSEC så småningom bör leda till bärkraftiga gemensamma projekt som är förenliga med det gemensamma målet att utveckla Nordsjön som Europas gröna kraftverk, i enlighet med Oostendeförklaringen, som Förenade kungariket undertecknade den 24 april 2023.

138. Europaparlamentet noterar att den specialiserade kommittén för energi antog både en rekommendation och en färdplan för handel

med el mot slutet av 2024, där både EU och Förenade kungariket uppmanades att intensifiera det tekniska arbete som krävs för att genomföra nya handelsarrangemang mellan parterna, inbegripet en konceptvalideringsfas för lös flerregionsvolymkoppling, den föreslagna handelsmodellen i bilaga 29 till handels- och samarbetsavtalet.

139. Europaparlamentet noterar det avtal mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Förenade kungariket som ingicks den 21 december 2020 inom ramen för handels- och samarbetsavtalet och som omfattar samarbete om säker och fredlig användning av kärnenergi och underbyggs av åtaganden från båda sidor om att fullgöra internationella skyldigheter. Parlamentet understryker de ömsesidiga fördelarna med civilt kärntekniskt samarbete mellan EU och Förenade kungariket på områden såsom nästa generations reaktorer, avfallshantering, små modulära reaktorer, säkerhets- och hälsostandarder, resiliens i leveranskedjan och fusionsteknik, inbegripet genom forskning, medicinska tillämpningar, rörlighet för kärnforskare och tillgång till gemensam vetenskaplig infrastruktur, där så är lämpligt.

140. Europaparlamentet påminner om vikten av att upprätthålla en hög standard i fråga om miljö och arbetstagarskydd i energiprojekt. Parlamentet betonar behovet av regleringssamarbete för att säkerställa att initiativ på energiområdet främjar uppåtgående konvergens i fråga om arbetstagares rättigheter, hälsa och säkerhet samt miljöskydd.

Transporter

Allmänna kommentarer

141. Europaparlamentet välkomnar det smidiga genomförandet av handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket på transportområdet och det effektiva utövandet av de ömsesidigt beviljade rättigheterna i detta avseende, genom att upprätthålla effektiva transportförbindelser sedan det började tillämpas provisoriskt i januari 2021.

142. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta sin tillsyn över genomförandet av handels- och samarbetsavtalet och att stärka samarbetet för att ytterligare integrera EU:s och Förenade kungarikets marknader, underlätta smidig gränsöverskridande rörlighet och infrastrukturintegration samt uppnå ömsesidiga klimat- och transportmål med full respekt för handels- och samarbetsavtalets ram, som baseras på ömsesidighet och bevarande av lika villkor.

143. Europaparlamentet uttrycker oro över den ökande potentialen till skillnader i regelverket mellan EU och Förenade kungariket, vilket skulle kunna skapa hinder för smidiga transporter och minska fördelarna med konnektivitet. Parlamentet betonar särskilt behovet av fortsatt samarbete om framtida uppdateringar av bestämmelserna om

passagerares rättigheter, som skulle kunna skapa asymmetrier när det gäller tröskelvärden för ersättning för förseningar och skydd för multimodala resor, vilket riskerar att förvirra konsumenterna och undergräva förtroendet för gränsöverskridande tjänster.

144. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Förenade kungariket att inrätta en gemensam mekanism för snabb varning för transportstörningar, för att säkerställa ett omedelbart informationsutbyte om incidenter som påverkar korridorerna i det transeuropeiska transportnätet (TEN-T).

145. Europaparlamentet erkänner säkerhetsfördelarna med det europeiska in- och utresesystemet, men varnar för potentiella transportstörningar under dess införande 2025. Parlamentet begär ett snabbt genomförande och att infrastrukturberedskapen på flygplatser, liksom i hamnar som Dover och Calais, ska prioriteras, tillsammans med upplysningskampanjer för passagerare för att förhindra överbelastning vid gränserna. Parlamentet noterar att EU-medborgare sedan den 2 april 2025 har varit skyldiga att erhålla ett elektroniskt resetillstånd för att resa in i Förenade kungariket för kortare vistelser, till en kostnad av cirka 19 euro, vilket innebär att det införts ett nytt administrativt krav för resor över Engelska kanalen.

146. Europaparlamentet rekommenderar ett nära samarbete mellan parterna i fråga om utbildning, yrkesutbildning och erkännande av kvalifikationer för transportarbetare, i syfte att bekämpa bristen på kvalificerad arbetskraft för företag och stödja arbetstagarnas rörlighet i enlighet med EU:s sociala normer och säkerhetsnormer.

147. Europaparlamentet betonar vikten av säkra och effektiva godstransporter mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet påminner i detta avseende om att lastbilschaufförer står inför allt större utmaningar, bland annat från olagliga invandrare som försöker gömma sig i deras fordon för att olagligen passera gränsen, och att vissa lastbilschaufförer har attackerats våldsamt nära hamnen i Calais. Parlamentet betonar att EU:s transportföretag och lastbilschaufförer inte ska behöva bära kostnaderna för och konsekvenserna av de behöriga gränsmyndigheternas säkerhetsmisslyckanden.

Luftfart

148. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse den smidiga övergången på flygsäkerhetsområdet, med gott samarbete och ansvarsfördelning mellan EU:s byrå för luftfartssäkerhet och den brittiska civila luftfartsmyndigheten, särskilt när det gäller validering av certifieringsansökningar som utfärdats av vart och ett av organen.

149. Europaparlamentet välkomnar de bilaterala avtal som hittills undertecknats om rena luftfartsfrakttjänster och luftfartstjänster för passagerare, som garanterar kontinuerliga och sömlösa

flygförbindelser mellan EU och Förenade kungariket.

150. Europaparlamentet välkomnar de pågående diskussionerna i den specialiserade kommittén för lufttransport om luftfartens klimatpåverkan från annat än koldioxid, och efterlyser fortsatt samordning av forskning, övervakning och rapportering för att undvika framtida skillnader i lagstiftningen.

151. Europaparlamentet välkomnar den roll som den specialiserade kommittén för lufttransport har för att hålla båda parter informerade om insatserna för att reglera och ge incitament till hållbara alternativa bränslen för luftfarten, och rekommenderar att initiativ anpassas för att maximera hållbarhetsfördelarna, främja innovation och stödja luftfartssektorns konkurrenskraft.

152. Europaparlamentet noterar den pågående debatten om bestämmelserna om in- och uthyrning med besättning mellan EU och Förenade kungariket, nu när Förenade kungariket måste tillämpa ytterligare restriktioner på länder utanför EU, och noterar landets begäranden om att effektivisera förfarandena efter brexit för att hantera den höga säsongsrelaterade efterfrågan.

153. Europaparlamentet betonar dock att dessa begäranden måste beaktas mot bakgrund av de nuvarande begärandena om brådskande klargöranden av regler och praxis för in- och uthyrning med besättning inom och utanför EU, även när det gäller tillsyn och kontroll av efterlevnaden, och ökad effektivitet i luftfartstjänster.

154. Europaparlamentet rekommenderar därför att kommissionen föreslår en översyn av lufttrafikförordningen[41] för medlagstiftarna för att klargöra regler, tillsynsmekanismer och verkställighetsbestämmelser för in- och uthyrning med besättning inom och utanför EU, i syfte att ta itu med eventuella frågor som kan komma upp inom ramen för handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket i stället för att fastställa riktlinjer för frågor om vilka medlagstiftarna ännu inte har fattat några beslut.

155. Europaparlamentet påpekar att ett antal lokala och regionala flygplatser i EU har många förbindelser med Förenade kungariket. Parlamentet understryker behovet att säkerställa tillgång till flygningar av detta slag, som används av EU-medborgare som bor och arbetar i Förenade kungariket, men även av brittiska medborgare som flyger till Europa som turister.

156. Europaparlamentet erkänner att den fortsatta ökningen av flygtrafiken och det ökande trycket på det globala flygledningssystemet kräver ett stärkt samarbete mellan EU och

---

41 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen, EUT L 293, 31.10.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).

Förenade kungariket för att optimera luftrummets prestanda, effektivitet och förvaltning. Parlamentet välkomnar Förenade kungarikets fortsatta samordning med Eurocontrol och uppmuntrar till ett utforskande av ytterligare möjligheter till ömsesidigt fördelaktigt samarbete i detta avseende.

Vägtransporter

157. Europaparlamentet betonar vikten av att ansluta Förenade kungariket till Europeiska registret för vägtransportföretag och välkomnar båda sidors åtagande att göra framsteg när det gäller datautbyte mellan nationella elektroniska register över (allvarliga) överträdelser av vägtransportreglerna, vilket bidrar till ett effektivt genomförande av de bestämmelser om vägtransporter som fastställs i handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet uppmanar båda parter att arbeta för ett bilateralt avtal för att ytterligare underlätta gränsöverskridande informationsutbyte i enlighet med direktiv (EU) 2024/3237[42], för att förbättra trafiksäkerheten och samtidigt så vakt om dataskyddskraven för förarna.

158. Europaparlamentet välkomnar beslutet att använda version 2 av smarta färdskrivare i nyregistrerade fordon i EU och Förenade kungariket, för att säkerställa en fortsatt hög trafiksäkerhetsnivå och lika villkor på båda territorierna när det gäller godstransporter på väg.

Sjötransporter

159. Europaparlamentet noterar oron över potentiella omställningar av sjöfartsrutter och sjöfartsverksamhet till brittiska hamnar för att undvika kostnaderna för utsläpp från sjöfarten inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem, och uppmanar eftertryckligen kommissionen att noga övervaka hamnverksamheten i brittiska hamnar. Parlamentet välkomnar i detta avseende den gemensamma överenskommelse som nåddes vid toppmötet mellan Förenade kungariket och EU om att upprätta en fungerande koppling mellan EU:s och Förenade kungarikets utsläppshandelssystem, som bör omfatta inhemska och internationella sjö- och luftfartstransporter, och betonar vikten av att anpassa ramarna för koldioxidprissättning och övervakning för att upprätthålla miljöambitionerna, säkerställa lika villkor och förhindra koldioxidläckage och snedvridningar av hamnarnas konkurrenskraft samt skydda hamnarbetare och hamnföretag i EU.

---

42 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/3237 av den 19 december 2024 om ändring av direktiv (EU) 2015/413 om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott (EUT L, 2024/3237, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3237/oj).

160. Europaparlamentet stöder kommissionens genomförandebeslut[43] om att från och med den 11 oktober 2022 erkänna det brittiska systemet för utbildning och certifiering av sjöfolk i enlighet med direktiv (EU) 2022/993[44], efter att ha fastställt att alla utbildnings- och certifieringskrav som anges i den internationella konventionen angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning hade uppfyllts.

Järnvägstransporter

161. Europaparlamentet konstaterar att järnvägstransporter fortfarande är undantagna från handels- och samarbetsavtalet och att EU och Förenade kungariket i stället förlitar sig på bilaterala avtal. Parlamentet välkomnar dock framstegen med licenser för järnvägsföretag och säkerhetscertifiering.

162. Europaparlamentet påminner om den strategiska betydelsen av tunneln under Engelska kanalen som en viktig infrastrukturförbindelse mellan Förenade kungariket och EU. Parlamentet är bekymrat över att gods- och passagerarvolymerna på järnväg genom tunneln under Engelska kanalen, trots bilaterala framsteg, fortfarande ligger långt under de ursprungliga prognoserna, på grund av höga kostnader, regleringshinder som påverkar både gods- och persontrafiken och infrastrukturkapacitetsbegränsningar för fortsatta resor inom Förenade kungariket, eftersom en stor del av det brittiska järnvägsnätet inte kan ta emot fraktcontainrar och godsvagnar av europeisk standardtyp.

Fiske

Genomförandet av rubriken ”Fiske” i handels- och samarbetsavtalet

163. Europaparlamentet noterar kommissionens rapporter för 2023 och 2024 om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet, i synnerhet punkterna under rubriken ”Fiske”.

164. Europaparlamentet välkomnar det förbättrade samarbetet mellan parterna i de årliga förhandlingarna om totala tillåtna fångstmängder (TAC:er), som resulterat i att överenskommelser slöts i god tid 2023 och 2024 så att en tillämpning av provisoriska TAC:er kunde undvikas och fiskerisektorn därmed fick tydlighet och förutsägbarhet beträffande fiskemöjligheterna för det följande året.

---

43 Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/1973 av den 11 oktober 2022 om erkännande av Förenade kungariket i enlighet med direktiv (EU) 2022/993 med avseende på systemet för utbildning och certifiering av sjöfolk, EUT L 270, 18.10.2022, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1973/oj).

44 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/993 av den 8 juni 2022 om minimikrav på utbildning för sjöfolk, EUT L 169, 27.6.2022, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

165. Europaparlamentet beklagar djupt den instabilitet som brexit orsakat i de internationella fiskeförbindelserna med kuststaterna, eftersom den gör det svårare att uppnå balans i kvotdelningssystemen och att utbyta fiskemöjligheter. Parlamentet noterar med oro att somliga kuststater drar nytta av denna instabilitet genom att ensidigt och orättfärdigt försöka öka sina fiskemöjligheter på bekostnad av EU:s fiskemöjligheter. Parlamentet påminner om vikten av att respektera historiska fiskerättigheter. Parlamentet efterlyser ett fördjupat samarbete mellan EU och kuststaterna för att uppnå en hållbar förvaltning av gemensamma fiskbestånd samt mer stabilitet och förutsägbarhet när det gäller fiskekvoter, särskilt inom ramen för årliga samråd och trepartsarrangemang.

166. Europaparlamentet påminner om att Förenade kungariket har infört ett system med fiskelicenser för att EU-fartyg ska få tillträde till landets vatten. Parlamentet noterar att detta system avsevärt har försenat det faktiska genomförandet av handels- och samarbetsavtalet, eftersom Förenade kungariket har lagt till många villkor för att bevilja sådana licenser, vilket i synnerhet har missgynnat fartyg med en längd på mindre än tolv meter, som historiskt sett har fiskat i Förenade kungarikets territorialvatten men haft svårt att bevisa sin närvaro i brittiska vatten. Parlamentet beklagar djupt att denna situation lett till att många fartyg för småskaligt fiske inte tilldelats licenser och tvingats flytta till andra områden eller upphöra med sin verksamhet, vilket har inverkat negativt på situationen och spätt på de negativa effekterna av andra extra kostnader och byråkratiska bördor med koppling till brexit. Parlamentet beklagar vidare att handels- och samarbetsavtalet medfört att Granville Bay-avtalet, som fram till brexit reglerade fisket i Jerseys vatten, blivit verkningslöst. Parlamentet påminner slutligen om att frågan om det totala taket för licenser som utfärdas av Jersey ännu inte har lösts fullt ut, vilket har lett till mycket stor osäkerhet bland vissa fiskare när det gäller deras fiskeverksamhet i de brittiska kronbesittningarnas vatten.

167. Europaparlamentet påminner om att det i artikel 496 i handels- och samarbetsavtalet föreskrivs att varje part måste anmäla förvaltningsåtgärder och tekniska åtgärder som kan påverka den andra partens fartyg i tillräckligt god tid för att den andra parten ska kunna lämna synpunkter eller begära förtydliganden. Parlamentet betonar att sådana åtgärder måste vara proportionerliga, icke-diskriminerande och baserade på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning samt ta hänsyn till långsiktig miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Parlamentet beklagar att konsekvensbedömningar inte genomförs systematiskt med lika deltagande av intressenter från båda parter och i förtroendefull anda.

168. Europaparlamentet beklagar att Förenade kungariket ensidigt har tillämpat ett stort antal fiskeriförvaltningsåtgärder, särskilt av teknisk natur, däribland förbud mot visst fiske, införande av minsta fångststorlekar för vissa arter, avbrytande av fisket i marina skyddsområden (t.ex. vid Doggers bank) och inrättande av vindkraftsparker, vilket har lett till en drastisk begränsning av EU-fartygs tillträde till brittiska fångstområden och fiskeresurser, särskilt inom zonen på sex till tolv nautiska mil. Parlamentet beklagar att dessa åtgärder, liksom åtgärder på det sociala området, har en större inverkan på EU-fartyg än på brittiska fartyg, vilket får socioekonomiska konsekvenser för EU:s fiskerinäring och särskilt för småskaliga fiskare. Parlamentet är oroat över att denna typ av åtgärder på sikt skulle kunna utestänga EU-fartyg ur hela fiskeområden, vilket äventyrar EU:s fiskerättigheter i brittiska vatten.

169. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra omfattande och systematiska bedömningar av de sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av dessa åtgärder, också av dem i de brittiska kronbesittningarna, för att fastställa om de är proportionerliga och icke-diskriminerande samt att, vid behov, reagera bestämt och vidta tvistlösningsåtgärder eller motåtgärder i enlighet med handels- och samarbetsavtalet, inklusive kompensationsåtgärder såsom att upphäva förmånlig tullbehandling som beviljas fiskeriprodukter, eller vidta andra politiska och diplomatiska åtgärder som står till dess förfogande.

170. Europaparlamentet välkomnar i detta avseende skiljedomstolens slutliga beslut av den 28 april 2025 i tvisten mellan EU och Förenade kungariket avseende beslutet att stänga fisket efter tobisfisk i engelska vatten i Nordsjön och i skotska vatten. Parlamentet noterar att skiljedomstolen i detta specifika fall ansåg att principen om icke-diskriminering inte hade överträtts och att åtgärden var vetenskapligt grundad. Parlamentet betonar att skiljedomstolen fann att förbudet mot fiske efter tobisfisk i engelska vatten strider mot proportionalitetsprincipen enligt handels- och samarbetsavtalet och att Förenade kungariket underlåtit att fullgöra sin skyldighet att bevilja fullständigt tillträde till sina vatten för fiske efter tobisfisk. Parlamentet påminner om att Förenade kungariket är skyldigt att vidta nödvändiga åtgärder för att efterleva skiljedomstolens beslut. Parlamentet anser att beslutet utgör ett viktigt rättsligt prejudikat för skyddet av EU:s fiskerättigheter och för svaret på liknande framtida åtgärder från brittiskt håll. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att noga övervaka ensidiga åtgärder som vidtas av Förenade kungariket, för att säkerställa efterlevnaden av handels- och samarbetsavtalet.

171. Europaparlamentet är oroat över att ensidiga åtgärder har en kedjeeffekt på den ekonomiska och sociala bärkraften i EU:s fiskerisektor och dess värdekedja. Parlamentet uttrycker vidare oro över att begränsningar av tillträdet till brittiska vatten leder till en förflyttning av fiskeansträngningen till Engelska kanalen och Nordsjön, med ökat tryck både på TAC-arter och på arter som inte omfattas av TAC:er. Parlamentet framhåller att det ökade nyttjandet av EU:s vatten får konsekvenser för säkerheten och förvaltningen av havsområden, men också i fråga om tillgången till resurser, särskilt för småskaligt fiske, vilket äventyrar den sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarheten i fiskeverksamheten.

172. Europaparlamentet uppmanar båda parter att snabbt ta itu med det ökade trycket i Engelska kanalen och Nordsjön genom att lägga fram en regional förvaltningsplan för att garantera ett hållbart utnyttjande av resurserna och en flerårig fiskeriförvaltning. Parlamentet påminner i detta avseende kommissionen om reglerna i den fleråriga planen för Nordsjön, som också gäller dessa vatten, och anser att de vid behov bör anpassas för att undanröja eventuella diskrepanser och säkerställa rättslig klarhet för aktörerna och medlemsstaterna.

Anpassningsperiodens slut

173. Europaparlamentet uppmanar båda parter att respektera den princip som fastställs i artikel 500 om tillträde till vatten, för att säkerställa en ömsesidigt tillfredsställande balans mellan sina respektive intressen. Parlamentet påminner om att tillträdet till vatten, inbegripet zonen på sex till tolv nautiska mil, måste vara ömsesidigt och stå i proportion till den andra partens TAC:er eller genomsnittliga fångstnivåer. Parlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut genomföra denna artikel och att inom den specialiserade kommittén för fiske utarbeta de riktlinjer som krävs för att underlätta dess praktiska tillämpning.

174. Europaparlamentet betonar att handels- och samarbetsavtalet innehåller en översynsklausul som föreskriver en översyn 2030 för att stärka och kodifiera genomförandet av handels- och samarbetsavtalet, men att denna klausul inte kan användas för att begränsa tillträdet till vatten. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att göra sitt yttersta för att säkerställa förutsägbart, fortsatt och ökat tillträde till vatten under de kommande åren.

175. Europaparlamentet understryker vikten av ett rättvist och hållbart fiskeavtal mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet välkomnar den politiska överenskommelse som nåddes den 19 maj 2025 mellan EU och Förenade kungariket, i synnerhet förlängningen av ett ömsesidigt, varaktigt och fortsatt tillträde till vatten till den 30 juni 2038, som skapar stabilitet för fiskesamhällena. Parlamentet välkomnar att fisket hade en viktig plats i de senaste förhandlingarna. Parlamentet uppmuntrar båda sidor att upprätthålla en pragmatisk och ömsesidigt fördelaktig strategi i framtida förhandlingar.

176. Europaparlamentet välkomnar att den specialiserade kommittén för fiske formaliserat den politiska överenskommelsen. Parlamentet uppmanar kommissionen att vara vaksam vid genomförandet av denna nya överenskommelse, bland annat när det gäller tillträdet till zonen på sex till tolv nautiska mil, i synnerhet för franska fartyg för småskaligt fiske och kustfiske. Parlamentet betonar hur nödvändigt det är med robust övervakning och verkställighet för att upprätthålla gemensamma åtaganden, skydda marina ekosystem och trygga försörjningen för EU:s fiskare och invånarna i kustsamhällen.

177. Europaparlamentet upprepar att ömsesidigt och fortsatt tillträde till vatten och fiskeresurser måste upprätthållas som en central del av förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket och därför måste behandlas tillsammans med andra delar av handels- och samarbetsavtalet, såsom handel, tillträde till den inre marknaden för fiskeriprodukter och energisamarbete.

178. Europaparlamentet noterar att det i handels- och samarbetsavtalet föreskrivs en gradvis minskning med 25 procent av EU:s TAC:er i brittiska vatten under övergångsperioden fram till utgången av 2026. Parlamentet betonar att denna minskning var en enorm uppoffring för EU:s fiskare och har haft en betydande inverkan på EU:s fiske, med planer på utträde ur flottan och fartyg som tagits ur bruk som följd. Parlamentet välkomnar att fiskemöjligheterna efter 2026 kommer att upprätthållas åtminstone på denna nivå och inte kommer att ifrågasättas.

179. Europaparlamentet beklagar bristen på uppgifter eller studier om brexits inverkan på fiskerisektorn. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra en fullständig utvärdering av anpassningsperiodens återverkningar på hela värdekedjan i EU:s fiskerisektor.

180. Europaparlamentet betonar att handels- och samarbetsavtalet ger en möjlighet att överväga att utarbetafleråriga strategier för bevarandet och förvaltningen av TAC:er och bestånd utanför kvoterna. Parlamentet uppmanar båda parter att arbeta för mer stabilitet och förutsägbarhet i fråga om fiskekvoter och att säkerställa hållbar förvaltning av bestånden i Nordsjön och Nordostatlanten för båda parters fiskerisektorer.

Styrning och samarbete i fiskefrågor mellan EU och Förenade kungariket

181. Europaparlamentet betonar vikten av ett djupare och mer sammanhållet samarbete mellan EU och Förenade kungariket, inte bara i fråga om förvaltningen av fiske och marina skyddsområden utan också generellt i fråga om havsplanering, liksom i fråga om tekniska, kontrollrelaterade, tullrelaterade och sanitära åtgärder med deltagande av alla organ, inklusive den specialiserade kommittén för fiske. Parlamentet uppmanar båda parter att förbättra styrningsorganens funktionssätt och transparens, så att åtgärder som

tillämpas är föremål för förhandsdiskussion, bygger på sunda vetenskapliga och socioekonomiska överväganden och varken är diskriminerande eller utgör ett hinder för de berörda aktörerna att nå de kvoter som de tilldelats.

182. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att särskilt noga övervaka att fastställda och överenskomna villkor uppfylls och att svara kraftfullt om Förenade kungariket skulle agera på ett diskriminerande sätt. Parlamentet uppmuntrar vidare kommissionen att inom den specialiserade kommittén för fiske anpassa de tull-, hälso- och kontrollrestriktioner som gäller när den ena partens fartyg landar sina fångster på den andra partens territorium, till exempel genom att införa gemensamma kontrollplaner för Förenade kungariket och enskilda medlemsstater, förutsatt att likvärdiga garantier kan ges i fråga om fisk- och skaldjursprodukternas spårbarhet och överensstämmelse. Parlamentet framhåller behovet att säkra logistikkedjorna för både import och export genom att undanröja hindren kopplade till avsaknaden av hälso- och tullkontroller i vissa hamnar.

183. Europaparlamentet uttrycker en ökande oro över det allt större antalet överträdelser som brittiska fartyg begår i EU:s vatten. Parlamentet uppmanar medlemsstaternas myndigheter att stärka kapaciteten för övervakning till havs, öka kontrollerna och tillämpa lämpliga påföljder.

184. Europaparlamentet uppmanar parterna att säkerställa samstämmighet, kompatibilitet och interoperabilitet mellan sina kontrollåtgärder, inbegripet den elektroniska fjärrövervakning och de kamerasystem som införts, så att överdrivna administrativa eller ekonomiska bördor undviks och åtgärderna inte avviker från varandra på ett orimligt sätt. Parlamentet upprepar att båda parter bör föra en nära dialog med företrädare för sektorn innan dessa åtgärder antas.

185. Europaparlamentet noterar att den specialiserade kommittén för fiske har sammanträtt nio gånger sedan handels- och samarbetsavtalet trädde i kraft. Parlamentet beklagar dock bristen på transparens och ansvarsskyldighet när det gäller detta organ. Parlamentet begär att ledamöter från parlamentets fiskeriutskott involveras i och bjuds in att närvara vid sammanträdena för att möjliggöra en ordentlig granskning, och att protokoll och handlingar från sammanträdena delas så snart som möjligt.

186. Europaparlamentet uppmanar EU och Förenade kungariket att öka sina insatser för att främja bevarande och hållbart nyttjande av fiskeresurser, att öka samarbetet och utbytet av god praxis för att förbättra selektiviteten och minska påverkan av vissa fiskemetoder samt att fullt ut genomföra ekosystemansatsen i fiskeriförvaltningen.

187. Europaparlamentet uppmanar båda parter att stärka sitt samarbete och sin samordning på internationell nivå, inom ramen för regionala

fiskeriförvaltningsorganisationer eller med kuststater när det gäller förvaltningen av gemensamma fiskbestånd. Parlamentet betonar att EU och Förenade kungariket i samtliga internationella forum måste intensifiera sitt samarbete i kampen mot olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och stödja de åtgärder som krävs för att utrota det, med särskild tonvikt på att stärka reglerna om transparens och spårbarhet i fråga om importerade fisk- och skaldjursprodukter.

188. Europaparlamentet påminner båda parter om behovet av ökat samarbete i sina åtgärder avseende havsplanering, särskilt när det gäller konflikter mellan projekt för vindkraftsparker till havs och bevarandemål eller med fiskerisektorn. Parlamentet uppmanar till en balanserad avvägning mellan alla intressen gällande nyttjandet av havsområden som bör ta hänsyn till miljömässiga, ekonomiska och sociala dimensioner och säkerställa konsekvens och rättvisa mellan olika sektorer.

189. Europaparlamentet efterlyser gemensamma insatser från båda parter för att främja vetenskaplig forskning och utbyta bästa praxis för att identifiera ammunition och avlägsna den från havsbotten.

190. Europaparlamentet uppmanar alla parter att säkerställa att licenser och tillstånd för EU-fartyg att fiska i Förenade kungarikets och de brittiska kronbesittningarnas vatten utfärdas utan administrativa, skatterelaterade eller ekonomiska hinder.

191. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, med tanke på Kanalöarnas särskilda situation, underlätta samarbetet mellan parterna genom en bättre samordning mellan den regionala dialogen och fyrpartsorganet (”Quad Meeting”). Parlamentet uppmanar parterna att involvera företrädare för fiskerisektorn, alla berörda intressenter samt lokala och regionala myndigheter och att främja modellen för samförvaltning av fiskeresurser.

192. Europaparlamentet påminner om att brexitjusteringsreserven inrättades för att hantera de ekonomiska, sociala, territoriella och miljömässiga konsekvenserna av brexit. Parlamentet påminner om att denna fond på 5,4 miljarder euro var avsedd att gynna fiskerisektorn, däribland det småskaliga fisket, som drabbades oproportionerligt hårt av brexit. Parlamentet påminner om att förordningen om inrättande av brexitjusteringsreserven ställde krav på kommissionen att informera parlamentet och rådet om läget i genomförandet av brexitjusteringsreserven senast i juni 2024. Parlamentet beklagar att kommissionen hittills inte har lämnat någon information i frågan. Parlamentet begär att parlamentet och rådet informeras om läget i genomförandet av brexitjusteringsreserven före utgången av 2025.

Samordning av de sociala trygghetssystemen

193. Europaparlamentet välkomnar kommissionens bedömning att samarbetet mellan EU och Förenade kungariket på området för samordning av de sociala trygghetssystemen har varit konstruktivt,

och att inga systemrelaterade eller strukturella problem har identifierats under 2023 eller 2024, samt att båda parter har åtagit sig att lösa eventuella problem som kan uppstå vid genomförandet av protokollet om samordning av de sociala trygghetssystemen till handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet noterar besluten från den specialiserade kommittén för samordning av de sociala trygghetssystemen när det gäller utsända arbetstagare och egenföretagare, som syftar till att klargöra vissa ekonomiska aspekter. Parlamentet betonar vikten av ett dynamiskt protokoll som är anpassat till översynerna av bestämmelserna om samordning av de sociala trygghetssystemen. Parlamentet efterlyser fortsatta insatser för att förenkla förfarandena, säkerställa enhetlig tolkning i alla medlemsstater och i Förenade kungariket samt förbättra medborgarnas tillgång till social trygghet genom förbättrad vägledning, digitala verktyg och administrativt samarbete.

194. Europaparlamentet noterar att den specialiserade kommittén för samordning av de sociala trygghetssystemen har utfört tekniskt arbete på områden såsom ändringar av strukturerade elektroniska handlingar och intyg för utlandet, förfaranden för återbetalning av kostnader för sjukersättningar och införlivandet av relevanta beslut från EU:s administrativa kommission för samordning av de sociala trygghetssystemen. Parlamentet uppmanar kommittén att intensifiera sina ansträngningar och göra konkreta framsteg med att förbättra förfarandena, säkerställa en enhetlig tolkning över alla medlemsstater och Förenade kungariket samt förbättra samordningen av rättigheterna till social trygghet för mobila arbetstagare och gränsarbetare.

195. Europaparlamentet understryker vikten av att säkerställa anständiga, rättvisa och säkra arbetsvillkor för säsongsarbetare, särskilt inom viktiga sektorer såsom jordbruk, turism och byggverksamhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att inom ramen för genomförandet av handels- och samarbetsavtalet främja inrättandet av en särskild mekanism för säsongsarbetares rörlighet, inbegripet gemensamma normer för anställningstid, tillgång till social trygghet och skydd mot exploatering, med garantier som är jämförbara med dem som fastställs i direktiv 2014/36/EU[45].

196. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bedöma möjligheten att inrätta en gemensam kontaktpunkt mellan EU och Förenade kungariket för rapportering av kränkningar av arbetstagares rättigheter, hinder för tillgång till sociala förmåner eller frågor som rör erkännande av gränsöverskridande anställningsavtal.

197. Europaparlamentet noterar vikten och värdet av EU:s sociala modell

---

45 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/36/EU av den 26 februari 2014 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (EUT L 94, 28.3.2014, s. 375, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj).

och uppmanar den brittiska regeringen att utvidga klausulen om bevarande av skyddsnivån så att den omfattar EU:s hela regelverk på det sociala området.

Deltagande i EU-program

198. Europaparlamentet upprepar sin ståndpunkt att avsnittet i handels- och samarbetsavtalet om brittiskt deltagande i EU-program, sund ekonomisk förvaltning och finansiella bestämmelser utgör en rättvis grund för ett brittiskt deltagande och bidrar till att säkerställa skyddet av EU:s ekonomiska intressen. Parlamentet understryker behovet av transparenta arrangemang för budgetering och kostnadsdelning.

199. Europaparlamentet välkomnar varmt att Förenade kungariket, genom protokollen I och II till handels- och samarbetsavtalet, deltar i Horisont Europa och Copernicuskomponenten i EU:s rymdprogram och har tillgång till tjänster i systemet för rymdövervakning och spårning inom EU:s rymdprogram. Parlamentet framhåller fördelarna för EU och dess medborgare med att länder utanför EU deltar i EU-program. Parlamentet anser att det brittiska deltagandet i Horisont Europa bekräftar att brittisk vetenskap och innovation är en integrerad del av det europeiska ekosystemet för vetenskap och innovation. Parlamentet anser att det är till ömsesidig nytta att Förenade kungariket associeras till det kommande tionde ramprogrammet för forskning (FP10) och att omfattningen av en sådan associering bör förverkliga målet att driva på den ekonomiska tillväxten i EU genom innovation. Parlamentet anser därför att det är avgörande att en rättvis balans i slutändan uppnås mellan Förenade kungarikets bidrag och de fördelar som landet skulle få i gengäld.

200. Europaparlamentet upprepar dock sin oro över bestämmelserna i protokoll I om en automatisk korrigeringsmekanism för Förenade kungariket med avseende på Horisont Europa, något som inte avtalats som en del av handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet noterar att den brittiska korrigeringsmekanismen gäller fram till slutet av den nuvarande fleråriga budgetramen och är mindre gynnsam än korrigeringsmekanismen i handels- och samarbetsavtalet.

201. Europaparlamentet betonar vidare de svårigheter som höga visumavgifter och sjukvårdstillägg innebär för forskare från EU som drar nytta av Horisont Europa och vill utöva sin rätt till rörlighet genom att flytta till Förenade kungariket, och uppmanar kraftfullt Förenade kungariket att lösa detta problem.

202. Europaparlamentet är fortsatt oroat över 2023 års ändrade associeringsprotokoll till handels- och samarbetsavtalet, och särskilt över det faktum att den automatiska rabatten på det brittiska bidraget till Horisont Europa i händelse av att landets deltagande i programmet blir ”lägre än förväntat” inte överensstämmer med bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet, som parlamentet godkände i december 2020. Parlamentet noterar att denna ändring av handels- och

samarbetsavtalet genom antagandet av ett protokoll innebar att parlamentet inte kunde ge ett meningsfullt godkännande eller göra en effektiv granskning av något som utgör en central del av det övergripande avtalet.

203. Europaparlamentet betonar att alla internationella avtal om Förenade kungarikets associering till EU-program fullt ut bör respektera parlamentets rätt att ge ett meningsfullt godkännande i linje med dess resolution av den 8 februari 2024 om associeringsavtal för tredjeländers deltagande i EU-program[46].

204. Europaparlamentet begär att få involveras fullt ut i alla förhandlingar om Förenade kungarikets deltagande i FP10, och även när det gäller genomförandet av FP10 under nästa fleråriga budgetram. Parlamentet hoppas att båda parter kan undvika de förseningar som präglade Förenade kungarikets deltagande i Horisont Europa och Copernicusprogrammet inom ramen för den nuvarande fleråriga budgetramen, i syfte att säkerställa kontinuitet i finansieringen av centrala EU-projekt för forskning och innovation som involverar brittiska partner.

205. Europaparlamentet konstaterar att initiativet Choose Europe for Science tydligt lyfter fram både Europeiska forskningsrådet (EFR) och Marie Skłodowska–Curie-åtgärderna (MSCA) som viktiga program som kan hjälpa EU att locka till sig vetenskapliga talanger från hela världen. Parlamentet konstaterar att Förenade kungariket kan delta i båda dessa program, och understryker landets goda resultat i båda programmen. Parlamentet påminner om det rättsliga kravet i artikel 16.3 i förordningen om Horisont Europa[47] på att omfattningen av associeringen av specifika tredjeländer ska bli föremål för en analys av fördelarna för unionen och målet att driva på den ekonomiska tillväxten i unionen genom innovation. Parlamentet anser att bristen på talanger är en begränsande faktor för EU:s ekonomiska tillväxt, särskilt inom högteknologiska sektorer. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att göra en detaljerad analys av fördelarna för EU med Förenade kungarikets deltagande i EFR och Marie Skłodowska–Curie-åtgärderna, i synnerhet med tanke på hur detta påverkar EU:s förmåga att locka till sig vetenskapliga talanger, och att dela denna analys med parlamentet, helst parallellt med förhandlingarna om lagstiftningsförslaget för FP10.

206. Europaparlamentet uttrycker oro över att Förenade kungariket avsevärt har ökat tilläggsavgiften för hälso- och sjukvård och

---

46 EUT C, C/2024/6341, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6341/oj.

47 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

viseringskostnaderna för forskare som reser till Förenade kungariket inom ramen för Horisont Europa, vilket har försvårat rörligheten rent ekonomiskt för EU:s forskare och deras partnerinstitutioner i Förenade kungariket. Parlamentet stöder uppmaningen om att återgå till de tidigare avgifts- och tilläggsavgiftsnivåerna, som EU framförde vid det tredje mötet i partnerskapsrådet den 16 maj 2024. Parlamentet skulle välkomna ett åtagande att ytterligare minska den administrativa bördan och de därmed sammanhängande kostnaderna för EU-forskare som reser till Förenade kungariket som en del av Horisont Europa och dess efterföljare, FP10.

207. Europaparlamentet noterar att Förenade kungariket i slutändan beslutade att inte delta i Euratoms forsknings- och utbildningsprogram, det gemensamma företaget för fusionsenergi (F4E) eller kärnfusionsprojektet Iter, även om landets deltagande planerades i EU:s och Förenade kungarikets gemensamma förklaring om deltagande i unionsprogram som åtföljer handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet uttrycker oro över Rysslands fortsatta medlemskap i Iterprojektet. Parlamentet efterlyser bevarandet av det vetenskapliga arvet från EU:s fusionsforskningsanläggning, som ligger i Culham i Förenade kungariket, och som i årtionden fungerade som flaggskepp för europeisk kärnfusionsforskning. Parlamentet betonar att den pågående nedmonteringen av denna unika anläggning innebär en risk för att vetenskaplig infrastruktur och expertis oåterkalleligen går förlorad.

208. Europaparlamentet beklagar att Förenade kungariket har valt att inte delta i andra EU-program och dess beslut att inte delta i Euratom och F4E, såsom ursprungligen planerades i den gemensamma förklaringen från december 2020. Parlamentet anser att Förenade kungarikets deltagande i Iterprojektet måste baseras på deltagande i F4E. Parlamentet beklagar djupt beslutet att avveckla EU:s fusionsforskningsanläggning. Parlamentet uppmanar med kraft Förenade kungariket att ompröva sin ståndpunkt i dessa frågor.

209. Europaparlamentet framhåller Peaceplus-programmet, som är en efterföljare till tidigare initiativ för gränsöverskridande samarbete, och betonar programmets avgörande roll för främjande av fred, försoning och socioekonomiskt välstånd i Nordirland och gränsregionen. Parlamentet noterar att programmet finansieras genom betydande bidrag från både EU och Förenade kungariket.

210. Europaparlamentet välkomnar det avtal om statistiskt samarbete som undertecknats mellan Eurostat och Förenade kungarikets statistikmyndighet och som möjliggör utbyte av statistiska uppgifter som är relevanta för Förenade kungarikets deltagande i EU-program. Parlamentet anser att tillförlitlig statistik utgör en viktig grund för beslutsfattande på detta område och för kontroll av att de finansiella bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet respekteras.

Utbildning, kultur, ungdomar och idrott

211. Europaparlamentet noterar den starka tonvikten på att stärka banden mellan människor, särskilt i den yngre generationen, vid det nyliga toppmötet mellan EU och Förenade kungariket.

212. Europaparlamentet påminner om att medborgarnas rättigheter är centrala i utträdesavtalet och att de måste skyddas fullt ut. Parlamentet noterar emellertid att det sedan brexit har blivit mer komplicerat för EU-medborgare att resa och flytta till Förenade kungariket. Parlamentet är extremt oroat över de ändringar av invandringspolitiken som för närvarande diskuteras i Förenade kungariket i den mån de kan påverka rättigheterna för EU:s medborgare i Förenade kungariket, däribland studerande från EU och de kursavgifter som tas ut av dem.

213. Europaparlamentet understryker att ungdomars rörlighet försämrades allvarligt av brexit. Parlamentet välkomnar kommissionens förslag om att inrätta ett program för ungas rörlighet[48] och det delade åtagande som uttrycks i den gemensamma överenskommelsen om att arbeta för ett balanserat program för ungas utlandserfarenheter, i syfte att underlätta för ungdomar från EU och Förenade kungariket att delta i olika aktiviteter, såsom arbete, studier, au pair-arbete, volontärarbete eller helt enkelt att resa, under en begränsad tid. Parlamentet uppmuntrar båda parter att snabbt och ambitiöst gå vidare med dess utformning och genomförande för att säkerställa ömsesidig tillgång, rättslig klarhet och lämpligt socialt skydd för deltagarna, som ett viktigt steg för att återställa banden mellan människor och det långsiktiga samarbetet. Parlamentet framhåller behovet av att i förekommande fall säkerställa anständiga löner och arbetsvillkor för deltagare i eventuella framtida program för ungas utlandserfarenheter. Parlamentet uppmanar med eftertryck Förenade kungariket att visa öppenhet gentemot de förslag som kommissionen under 2024 lade fram på detta område. Parlamentet är fast övertygat om att ett avtal om ungas rörlighet måste vara en väsentlig del av en eventuell framtida översyn av handels- och samarbetsavtalet.

214. Europaparlamentet anser att ett sådant program har stor potential att inspirera en ny generation unga i EU och Förenade kungariket genom att främja lagliga utbyten mellan människor som bygger på gemensamma demokratiska värden, kulturell förståelse och ömsesidigt förtroende, och att det skulle kunna lägga grunden för långsiktigt samarbete, social sammanhållning och starkare gränsöverskridande nätverk bland unga. Parlamentet uppmuntrar vidare båda sidor att överväga att underlätta rörligheten mellan Förenade kungariket och EU även utöver det föreslagna programmet

---

48 Rekommendation till rådets beslut av den 18 april 2024 om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett avtal mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om ungas rörlighet (COM(2024)0169).

för ungas utlandserfarenheter.

215. Europaparlamentet understryker att denna bestämmelses tillfälliga karaktär gör den till ett verktyg för utbyte på kultur- och utbildningsområdet och inte till ett migrationspolitiskt verktyg. Parlamentet noterar att Förenade kungariket redan har program för ungas rörlighet med andra länder, till exempel Japan. Parlamentet betonar att en jämnare fördelning av de positiva resultaten kan uppnås om EU genomför gemensamma förhandlingar i förhållande till om medlemsstaterna förhandlar fram bilaterala avtal var för sig.

216. Europaparlamentet välkomnar också förklaringen från toppmötet mellan EU och Förenade kungariket om avsikten att arbeta för Förenade kungarikets deltagande i Erasmus+-programmet, vilket skulle vara ömsesidigt gynnsamt, eftersom främjande av ungdomars rörlighet, utbildning och idrottande mellan EU och Förenade kungariket skulle vara mycket värdefullt. Parlamentet uppmanar kommissionen och Förenade kungariket att påskynda förhandlingar i detta avseende för att hitta en associeringslösning som skulle gynna båda parter. Parlamentet betonar i detta sammanhang den särskilda roll som Erasmus+ spelar som drivkraft för europeiska värden, kulturell mångfald, medborgardeltagande och social inkludering, och den därmed sammanhängande förstärkningen av Europas resiliens. Parlamentet konstaterar att programmet för ungas rörlighet och Förenade kungarikets återassociering till Erasmus+-programmet kan komma att inledas samtidigt, och att det därför är viktigt att dessa båda initiativ kompletterar och ömsesidigt stärker varandra.

217. Parlamentet insisterar på att denna associering måste vara förenlig med den fleråriga budgetramen och handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet påminner om att Förenade kungarikets eventuella deltagande i EU-program såsom Erasmus+ bör bedömas och utformas på ett sätt som fullt ut skyddar och främjar EU:s intressen, bland annat genom att ett tydligt mervärde säkerställs för EU och dess medborgare. Parlamentet uppmanar kommissionen att i god tid tillhandahålla detaljerad information om de finansiella villkoren för Förenade kungarikets framtida deltagande i Erasmus+ och om de ekonomiska konsekvenserna av eventuella framtida program för ungas utlandserfarenheter.

218. Europaparlamentet beklagar att kulturella utbyten blir lidande till följd av brexit. Parlamentet noterar med oro den osäkerhet och de svårigheter som drabbat studerande, lärare, turnerande artister och kulturarbetare som är villiga att utbilda sig, undervisa, uppträda och arbeta på båda sidor av Engelska kanalen. Parlamentet välkomnar hänvisningen till kulturella och konstnärliga utbyten och till turnerande artister i slutsatserna från toppmötet mellan Förenade kungariket och EU. Parlamentet understryker behovet av ömsesidighet i befintliga och framtida förfaranden och åtgärder. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att bedöma hur Förenade kungarikets utträde ur EU-program påverkar utbyten på kultur- och

utbildningsområdet och att arbeta på kreativa lösningar.

219. Europaparlamentet konstaterar att samarbete med berörda parter i EU och Förenade kungariket kommer att vara avgörande för att stödja kulturellt utbyte och ta itu med de hinder som brittiska turnerande yrkesutövare ställs inför. Parlamentet efterlyser en konkretare plan för att hantera de problem som konstnärer ställs inför. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att fortsätta sina ansträngningar för att återassociera Förenade kungariket till programmet Kreativa Europa.

220. Europaparlamentet noterar med oro att skolresor och ungas rörlighet ut från EU hindras av Förenade kungarikets nya inresebestämmelser. Parlamentet vill därför att det ska inrättas ett system för gruppresor för personer under 18 år.

221. Europaparlamentet är djupt oroat över det minskade antalet personer från EU som studerar vid brittiska universitet. Parlamentet understryker att denna situation utan tvekan hänger samman med Förenade kungarikets utträde ur Erasmus+-programmet och avskaffandet av reglerna om likabehandling när det gäller kursavgifter och stipendier för studerande från EU[49]. Parlamentet uppmanar med eftertryck Förenade kungariket och EU att nå en överenskommelse om att sänka kursavgifterna för att göra det möjligt för fler unga från EU att studera i Förenade kungariket.

222. Europaparlamentet är fast övertygat om att Förenade kungariket och EU måste fördjupa sitt akademiska samarbete för att möta de nuvarande geopolitiska utmaningarna och stärka sin respektive mjuka makt. Parlamentet betonar i detta avseende den avgörande roll som principen om internationell ömsesidighet som fastställs i Erasmusstadgan för högre utbildning spelar i uppbyggnaden av ett stabilt och långsiktigt partnerskap mellan lärosäten.

223. Europaparlamentet noterar den brittiska regeringens inrättande av Turing-programmet, Wales regerings Taith-program och projektet Scottish Education Exchange Programme Test and Learn, som för närvarande befinner sig i pilotfasen. Parlamentet beklagar dock att Turing-programmet endast omfattar utåtriktad rörlighet för studerande och därför inte kan ses som en fullgod ersättare för Erasmus+.

224. Europaparlamentet noterar att brittiska universitet får delta i europeiska universitetsallianser, men att de inte längre kan ingå i alliansernas styrningsstrukturer, vilket i praktiken innebär att de degraderas till andraklasspartner. Parlamentet uppmuntrar dem till fortsatta sådana partnerskap inom ramen för initiativet för europeiska universitetsallianser, så att de kan dra nytta av den nya form av rättslig status som gör det möjligt för dem att utgöra fullvärdiga

---

49 Med undantag för irländska medborgare.

partner.

225. Europaparlamentet understryker att Förenade kungariket[50] fortsatt deltar i det europeiska området för högre utbildning (Bolognaprocessen). Parlamentet uppmanar med kraft Förenade kungariket, kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta sitt arbete för ett fullständigt ömsesidigt erkännande av akademiska kvalifikationer, examensbevis, examina och utbytesperioder.

226. Europaparlamentet konstaterar att EU och Förenade kungariket fortsätter att vara viktiga marknader för kulturellt utbyte, med långvariga band sinsemellan och ömsesidigt inflytande mellan respektive kultursfärer. Parlamentet erkänner den brittiska kultursektorns höga ekonomiska värde. Parlamentet uppmuntrar till nytt och fortsatt samarbete mellan konstnärer och andra yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna och näringarna i EU och Förenade kungariket, och kräver att de berördas arbetstagarrättigheter ska upprätthållas.

227. Europaparlamentet noterar att programmet Kreativa Europa inte ersattes av något annat kulturprogram för att stödja konstnärer i Förenade kungariket.

228. Europaparlamentet beklagar avsaknaden av bestämmelser med anknytning till kultur och de kulturella och kreativa sektorerna i handels- och samarbetsavtalet efter Förenade kungarikets EU-utträde och slutet på Förenade kungarikets deltagande i den fria rörligheten. Detta resulterar i administrativa hinder för turnerande artister, särskilt nya och oberoende artister. Parlamentet konstaterar att brittiska artister och kulturarbetare som turnerar inom EU måste följa ett stort antal olika visum-, invandrings- och arbetstillståndssystem. Parlamentet begär därför att medlemsstaterna klargör kraven för ATA-carneter (tillfällig införsel). Parlamentet vill att kultursektorn ska inkluderas i den kommande översynen av handels- och samarbetsavtalet.

229. Europaparlamentet efterlyser en lösning på de svårigheter som artister och kulturarbetare, särskilt unga och nya sådana, ställs inför efter brexit när det gäller att turnera och delta i festivaler, till exempel tull- och momsreglerna för marknadsföringsartiklar och bestämmelserna om internationella transporter. Parlamentet uppmanar Förenade kungariket, medlemsstaterna och kommissionen att arbeta för att hitta lösningar som skulle främja enklare sätt för artister att verka på båda sidor om Engelska kanalen, genom att eftersträva viseringar och arbetstillstånd för kortare vistelser för kulturella ändamål och harmoniserade förfaranden för

---

50 Skottlands system för högre utbildning skiljer sig från resten av Förenade kungariket, varför det betraktas som en separat enhet inom Bolognaprocessen (europeiskt område för högre utbildning, Förenade kungariket (Skottland), https://ehea.info/page-united-kingdom-scotland.

tullformaliteter.

230. Europaparlamentet noterar behovet att säkerställa konvergens i det framtida digitala regelverket för audiovisuella tjänster och medietjänster i Förenade kungariket och EU för att tillhandahålla stabila, förutsägbara och tydliga krav för den kulturella och kreativa sektorn samt idrottssektorn mot bakgrund av de växande globala utmaningarna.

231. Europaparlamentet konstaterar att handels- och samarbetsavtalet inbegriper ett undantag för kulturområdet som utesluter audiovisuella tjänster från avtalets tillämpningsområde. Parlamentet betonar behovet av strategiskt samarbete inom den audiovisuella sektorn för att säkerställa synligheten för produktioner i Europa och deras globala konkurrenskraft.

232. Europaparlamentet ser gärna närmare samarbete mellan Förenade kungariket och EU när det gäller att underlätta idrottsutövarnas deltagande i idrottstävlingar och idrottspersonals möjligheter att delta i utbyten.

233. Europaparlamentet framhåller de negativa effekterna av det fragmenterade eller obefintliga erkännandet av studerandes och personals rörlighet, särskilt på områdena konst, kultur och yrkesutbildning. Parlamentet betonar att detta hindrar insatserna för att ta itu med kompetensbristen runt om i Europa. Parlamentet understryker att initiativ inom ramen för kompetensunionen som tar itu med kompetensklyftan och inriktas på den gröna och den digitala omställningen, yrkesutbildning och livslångt lärande delvis skulle kunna utvidgas till partnerländer som är associerade till Erasmus+-programmet. Parlamentet framhåller i detta avseende mervärdet av Förenade kungarikets återassociering till Erasmus+-programmet och uppmanar med kraft Förenade kungariket och kommissionen att fortsätta sin dialog i syfte att inrätta en effektiv ram för ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer.

Brottsbekämpning och straffrättsligt samarbete

234. Europaparlamentet uttrycker sin tillfredsställelse över att medborgarnas säkerhet förblir avgörande inom ramen för den förnyade agendan för samarbetet mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet välkomnar lyftet för förstärkt brottsbekämpning och straffrättsligt samarbete, stärkt samarbete kring narkotikarelaterade risker och hot samt fördjupat samarbete kring de utmaningar som irreguljär migration innebär, i enlighet med det gemensamma uttalandet och den gemensamma överenskommelsen, som antogs vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket.

235. Europaparlamentet välkomnar det ömsesidiga åtagandet att upprätthålla internationell rätt och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, vilket uttrycktes av Förenade

kungarikets premiärminister och kommissionens ordförande i deras gemensamma uttalande av den 2 oktober 2024 om att stärka det strategiska samarbetet och i det gemensamma uttalandet vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet påminner om att de allmänna villkoren för tillämpningen av del tre i handels- och samarbetsavtalet i enlighet med artikel 524.1 är den långvariga respekten för demokratin, rättsstatens principer och skyddet för enskildas grundläggande rättigheter och friheter, inbegripet de som fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och Europakonventionen, samt vikten av att ge verkan åt rättigheterna och friheterna i Europakonventionen på inhemsk nivå. Parlamentet upprepar att dessa villkor måste garanteras fullt ut för tillämpningen och genomförandet av handels- och samarbetsavtalet.

236. Europaparlamentet välkomnar åtagandena i det gemensamma uttalandet och den gemensamma överenskommelsen om närmare samarbete om bekämpning av människohandel och människosmuggling, narkotikahandel, grov och gränsöverskridande organiserad brottslighet samt terrorism och våldsbejakande extremism, inbegripet online, genom ett snabbare, bättre och mer djupgående genomförande av del tre i handels- och samarbetsavtalet och genom att fullt ut utnyttja och bygga vidare på dess potential.

237. Europaparlamentet välkomnar kommissionens slutsats i dess genomföranderapport från 2024 att genomförandet av handels- och samarbetsavtalet i fråga om brottsbekämpning och rättsligt samarbete har fungerat smidigt under det senaste året.

238. Europaparlamentet välkomnar särskilt att alla medlemsstater och Förenade kungariket i slutet av 2024 hade beviljat varandra åtkomst till sina nationella DNA-databaser för automatisk sökning, i enlighet med artikel 530 i handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet välkomnar att Förenade kungariket i slutet av 2024 hade gjort 22 fingeravtryckssammankopplingar och var redo att slutföra de fem som återstod. Parlamentet noterar ambitionen i den gemensamma överenskommelsen att parterna ska förstärka det ömsesidiga utbytet av uppgifter om tredjelandsmedborgares fingeravtryck, DNA och belastningsregister och undersöka möjligheten att utöka utbytet av uppgifter till ansiktsbilder för att förebygga, upptäcka och utreda brott, samtidigt som man understryker att ett befintligt och utökat utbyte är beroende av att en hög dataskyddsnorm upprätthålls och att det säkerställs att Förenade kungarikets framväxande rättsliga ram förblir förenlig med EU:s dataskyddskrav.

239. Europaparlamentet påminner om den ömsesidiga nyttan med och behovet av ett starkt brottsbekämpande och rättsligt samarbete för att ta itu med gemensamma utmaningar på områden såsom terrorismbekämpning, organiserad brottslighet, penningtvätt, människosmuggling och människohandel. Parlamentet betonar i detta avseende att EU och Förenade kungariket måste formulera konkreta samarbetsinitiativ på dessa områden. Parlamentet välkomnar Förenade kungarikets nära samarbete med viktiga EU-organ, såsom Europol, Eurojust och Frontex.

240. Europaparlamentet välkomnar att den brittiska regeringen har ökat den brittiska nationella brottsbekämpningsmyndighetens (National Crime Agency) närvaro vid Europol och att den arbetar i vidare bemärkelse för närmare förbindelser med Europol, bland annat när det gäller möjligheten att dela uppgifter i realtid.

241. Europaparlamentet noterar Eurojusts årsrapporter för 2023 och 2024 och uttrycker sin tillfredsställelse över Förenade kungarikets deltagande och engagemang i byråns arbete, då Förenade kungariket är det land utanför EU som oftast ombads att delta i nya ärenden som inleddes vid Eurojusts nationella kontor under båda åren.

242. Europaparlamentet välkomnar ingåendet av ett samarbetsavtal mellan Frontex och Förenade kungarikets inrikesministerium 2024 baserat på det gemensamma åtagandet att förbättra säkerheten och tryggheten, samtidigt som skyldigheterna avseende grundläggande rättigheter upprätthålls. Parlamentet är övertygat om att detta avtal kommer att stärka samarbetet om gränsförvaltning och säkerhet, inbegripet utplacering av personal för rådgivnings- och samordningsuppgifter.

243. Europaparlamentet uppmuntrar till ett närmare samarbete mellan det europeiska migrationsnätverket och organen, inbegripet EU:s asylbyrå och Frontex, och respektive brittiska myndigheter, i linje med åtagandena i den gemensamma överenskommelsen. Parlamentet välkomnar hänvisningen till samarbete i kampen mot narkotika i den gemensamma överenskommelsen. Parlamentet uppmuntrar ingåendet av ett samarbetsavtal om ömsesidigt informationsutbyte mellan Europeiska unionens narkotikamyndighet (EUDA) och de berörda brittiska myndigheterna om narkotikarelaterade risker och hot, i syfte att underlätta EUDA:s arbete. Parlamentet anser att Förenade kungarikets deltagande i vissa möten mellan den latinamerikanska kommittén för inre säkerhet och dess motsvarigheter i EU kan övervägas från fall till fall.

244. Europaparlamentet noterar de gemensamma utmaningar som Förenade kungariket och EU står inför när det gäller olaglig migration. Parlamentet uttrycker sitt starka stöd för parternas engagemang för närmare samarbete i multilaterala forum och processer för att bekämpa migrantsmuggling och människohandel, för utbyte av operativ information om återföranden till tredjeländer och

för utforskandet av avskräckningsmekanismer, i linje med nationell rätt, unionsrätt och internationell rätt, samtidigt som de upprätthåller sitt åtagande att säkerställa internationellt skydd för dem som behöver det. Parlamentet uppmanar kommissionen och den brittiska regeringen att se till att allt samarbete om migration med tredjeländer inbegriper lämpliga åtgärder för att säkerställa efterlevnad av den internationella rättsliga ramen, såsom asylrätten.

245. Europaparlamentet noterar att det nya lagförslaget om gränssäkerhet, asyl och invandring, som lades fram i det brittiska parlamentet den 30 januari 2025, ger möjlighet att ingå avtal med G7-länder och viktiga europeiska partner för att motverka smuggling. Parlamentet välkomnar Förenade kungarikets önskan att samarbeta närmare med enskilda medlemsstater, däribland Frankrike och de övriga medlemmarna i Calais-gruppen, om bekämpning av människosmuggling och människohandel och, mer allmänt, om stärkandet av gränssäkerheten, inbegripet gränsbevakning.

246. Europaparlamentet påminner om att det utlämningssystem mellan medlemsstaterna och Förenade kungariket som fastställs i avdelning VII i del tre i handels- och samarbetsavtalet skiljer sig från det som föreskrivs i rådets rambeslut om europeiska arresteringsorder[51]. Parlamentet påminner om att Europeiska unionens domstol i sin dom[52] nyligen slog fast att den verkställande rättsliga myndigheten måste göra en fristående prövning av den risk för kränkning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna som den berörda personen påstår sig löpa om vederbörande överlämnas till Förenade kungariket.

247. Europaparlamentet erinrar om att del tre i handels- och samarbetsavtalet möjliggör utökade dataflöden mellan EU och Förenade kungariket, såsom utbyte av DNA-uppgifter, passageraruppgifter och uppgifter ur belastningsregistret. Parlamentet understryker därför att det är av yttersta vikt att Förenade kungariket säkerställer att skyddsnivån i allt väsentligt är likvärdig med den som upprätthålls av EU för att undvika att EU:s normer äventyras, och därmed EU-medborgarnas grundläggande rättigheter, när uppgifter delas med Förenade kungariket.

248. Europaparlamentet uppmanar Förenade kungariket och medlemsstaterna att hålla fast vid medborgarnas rättigheter som en central gemensam prioritering i förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket och att säkerställa att alla EU-medborgare och brittiska medborgare som omfattas av utträdesavtalet fullt ut kan åtnjuta sina rättigheter. Parlamentet noterar med tillfredsställelse

---

51 Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EUT L 190, 18.7.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

52 Domstolens dom av den 29 juli 2024, Alchaster, C-202/24, ECLI:EU:C:2024:649.

förnyelsen av EU:s och Förenade kungarikets gemensamma engagemang för ett fullständigt, snabbt och korrekt genomförande av utträdesavtalet i alla dess delar. Parlamentet välkomnar den brittiska regeringens lagstiftningsåtgärd när det gäller rättslig klarhet för EU-medborgare med EU Settlement Scheme-status och litar på att den kommer att säkerställa en smidig övergång för medborgare från tillfälligt till permanent uppehållstillstånd under de kommande två åren. Parlamentet påpekar att den oberoende övervakningsmyndigheten för avtalen om medborgerliga rättigheter identifierade datadelning mellan EU och Förenade kungariket som ett område som kan orsaka förseningar i ansökningar till EU Settlement Scheme i fall där medlemsstaterna har information som är relevant för ansökan. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och medlemsstaternas myndigheter att öka sin förmåga att reagera på begäranden och säkerställa ett bättre informationsutbyte mellan Förenade kungariket och EU och länderna i EES/Efta (Island, Liechtenstein och Norge) för att förhindra förseningar och säkerställa en smidig ansökningsprocess för medborgarna.

Samarbete om utrikes- och säkerhetspolitik

249. Europaparlamentet framhåller den goda pragmatiska samordningen mellan EU och Förenade kungariket i utrikes- och säkerhetsfrågor för att säkerställa stabilitet och välstånd i andra regioner i världen, och uppmanar EU och Förenade kungariket att stärka sitt samarbete med andra likasinnade partner. Parlamentet lovordar Förenade kungarikets betydande bidrag till fred, säkerhet och stabilitet i Europa. Parlamentet understryker att fred i Europa inte är möjligt utan ett starkt partnerskap mellan EU och Förenade kungariket i utrikes- och säkerhetspolitik. Parlamentet välkomnar Förenade kungarikets deltagande i Europeiska politiska gemenskapen.

250. Europaparlamentet välkomnar varmt säkerhets- och försvarspartnerskapet mellan EU och Förenade kungariket som en central ram för brett samarbete mellan EU och Förenade kungariket på säkerhets- och försvarsområdet, som gemensamt tar itu med gemensamma hot och omfattar områden som informations- och underrättelseutbyte, militär rörlighet, säkerhets- och försvarsinitiativ, rymdsäkerhet, krishantering, cyberförsvar, hybridhot, terrorismbekämpning, utländsk informationsmanipulering och inblandning.

251. Europaparlamentet understryker det existentiella hot som Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess hot om att utvidga denna aggression till andra länder på den europeiska kontinenten utgör. Parlamentet anser att detta är det största enskilda hot som vår kontinent står inför under de kommande åren, oaktat vikten av andra frågor. Parlamentet efterlyser ett proportionerligt politiskt svar som prioriterar att ta itu med bristerna i Europas försvars- och avskräckningsförmågor, särskilt i samarbete med likasinnade europeiska partner.

252. Europaparlamentet välkomnar det starka samarbetet mellan EU och Förenade kungariket som svar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina, vilket underströks vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet framhäver den fortsatta anpassningen mellan EU och Förenade kungariket när det gäller sanktioner, militärt och ekonomiskt stöd och diplomatisk samordning samt deras gemensamma åtagande när det gäller att återställa en omfattande, rättvis och varaktig fred på grundval av principerna om internationell rätt, rättvisa och ansvarsskyldighet. Parlamentet uppmanar EU och Förenade kungariket att fortsatt stå starkt enade gentemot resten av det internationella samfundet när det gäller att fördöma Rysslands handlingar, försvara Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och självständighet och motverka rysk desinformation om Rysslands anfallskrig mot Ukraina samt fortsätta sitt arbete för att uppnå ett så brett internationellt stöd som möjligt inom dessa frågor. Parlamentet lovordar Förenade kungarikets viktiga bidrag till utformningen av ett starkt, enat europeiskt svar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina och till sammankallandet av ”koalitionen av villiga”. Parlamentet välkomnar Förenade kungarikets bidrag till Ukrainas framtida återställande och återuppbyggnad, samtidigt som medlemsstaternas militär- och säkerhetspolitik respekteras, inbegripet politik om militär neutralitet. Parlamentet uppmanar den brittiska regeringen och alla medlemsstaterna att kraftigt öka det militära biståndet till Ukraina och lyfta alla restriktioner för sådant stöd. Parlamentet rekommenderar i detta avseende att åtgärder som vidtas inom ramen för Safe-förordningen[53] av både medlemsstaterna och Förenade kungariket även inbegriper Ukraina och dess försvarstekniska och försvarsindustriella bas.

---

53 Rådets förordning (EU) 2025/1106 av den 27 maj 2025 om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) genom förstärkning av den europeiska försvarsindustrin (EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

253. Europaparlamentet lovordar Förenade kungarikets fasta hållning med att införa och upprätthålla allt strängare sanktioner och dess ledande roll i koalitionen ”Call to Action” som syftar till att störa den ryska skuggflottan. Parlamentet välkomnar det förstärkta samarbetet mellan EU och Förenade kungariket om sanktioner mot Ryssland och dess skuggflotta, vilket belystes vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket. Europaparlamentet efterlyser en ytterligare sammanhängande och samordnad förstärkning från EU:s och Förenade kungarikets sida av deras respektive sanktionssystem för att säkerställa största möjliga effekt och förhindra kringgående av sanktioner i syfte att utöva ytterligare ekonomiska och politiska påtryckningar på de ryska myndigheterna, särskilt med tanke på att dessa i praktiken har saboterat en vapenvila och alla meningsfulla fredsförhandlingar. Parlamentet uppmanar EU att matcha Förenade kungarikets sanktioner i samband med Ukraina och vice versa, särskilt när det gäller att sanktionera alla återstående kända och osanktionerade tankfartyg i skuggflottan och deras ägare samt försäkringsmäklare och leverantörer, samtidigt som man inför sanktioner mot alla oljetankfartyg som bryter mot den internationella konventionen om förhindrande av förorening från fartyg och säkerställer ett strikt genomförande av de åtgärder som förbjuder fartyg, oavsett flagg, från att segla i EU:s och Förenade kungarikets vatten eller in i hamnar i EU eller Förenade kungariket om de inte följer de internationella reglerna för omlastning mellan fartyg till havs eller olagligt har stängt av sina automatiska identifieringssystem. Båda parter uppmanas med kraft att förbjuda omlastning av rysk olja mellan fartyg i deras farvatten. Parlamentet uppmuntrar till ytterligare samarbete och informationsutbyte för att identifiera och spåra misstänkta fartyg eller beteenden, fastställa och upprätthålla stränga standarder för trygghet och säkerhet till havs och upprätthålla sjörätten.

254. Europaparlamentet uppmanar EU och Förenade kungariket att säkerställa att immobiliserade ryska statliga tillgångar kan användas för att stödja Ukrainas försvar, återuppbyggnad och gottgörelse genom förverkande eller andra nödvändiga rättsliga medel.

255. Europaparlamentet betonar de europeiska ländernas samfällda behov att skyndsamt stärka sina egna förmågor för att säkerställa sin egen säkerhet och sitt eget försvar. Parlamentet understryker säkerhets- och försvarspartnerskapets mål att förstärka det europeiska bidraget till Nato, och erkänna Förenade kungarikets roll som viktig Natoallierad. Parlamentet noterar åtagandet från Förenade kungarikets premiärminister Keir Starmer att öka försvarsutgifterna till 2,5 procent av BNP senast i april 2027. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att undersöka möjligheterna till gemensamma insatser från EU och Förenade kungariket för att stödja inrättandet av en bank för försvar, säkerhet och resiliens som ska fungera som ett multilateralt utlåningsinstitut utformat för att tillhandahålla långfristiga lån med låg ränta till stöd för viktiga nationella säkerhetsprioriteringar, såsom påfyllning av lager, modernisering av

försvaret, återuppbyggnadsinsatser i Ukraina och återköp av kritisk infrastruktur som för närvarande ägs av fientliga länder utanför EU.

256. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snabbt undersöka alla möjligheter till ömsesidigt fördelaktigt fördjupat samarbete som skapas genom instrumentet Säkerhetsaktion för Europa (Safe). Parlamentet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt förse parlamentet med fullständig information om villkoren och detaljerna för eventuella ekonomiska bidrag som Förenade kungariket ska lämna. Parlamentet kräver att parlamentet involveras i antagandet av avtalet i enlighet med artikel 218.6 a i EUF-fördraget.

257. Europaparlamentet anser att Förenade kungarikets ledande roll i den gemensamma expeditionsstyrkan är avgörande för framtiden för Europas säkerhet och uppmuntrar till fortsatt politiskt, ekonomiskt, operativt och logistiskt samarbete mellan medlemsstaterna och Förenade kungarikets väpnade styrkor i detta avseende.

258. Europaparlamentet understryker att Förenade kungariket är en ledande europeisk försvarsaktör med utpräglad expertis och avancerade strategiska förmågor. Parlamentet erkänner styrkan i dess försvarsindustriella bas, särskilt på de områden som i EU:s Beredskap 2030-initiativ och strategin för europeisk försvarsindustri utpekas som kritiska förmågebrister, bland annat integrerat, flerskiktat luft- och robotförsvar, avancerat artilleri, långräckviddiga robotsystem och obemannade system. Parlamentet erkänner de djupa kopplingarna, komplementariteterna och synergierna mellan den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen och Förenade kungarikets försvarstekniska och försvarsindustriella bas när det gäller eftersträvandet av gemensamma säkerhetsmål genom att utarbeta nya samarbetsarrangemang på områden såsom försvar mot ballistiska robotar och överljudsrobotar, rymdbaserade sensorsystem och nätverk för tidig varning. Parlamentet uppmanar EU, medlemsstaterna och Förenade kungariket att göra ytterligare insatser för att fördjupa samarbetet mellan dessa industriella sektorer och att stärka den geografiska sammanhållningen i en gemensam europeisk försvarsindustriell bas, som också inbegriper Ukraina, även på området innovation och samarbete inom forskning och utveckling. Parlamentet välkomnar medlemsstaternas och Förenade kungarikets samt deras försvarsindustriers insatser för att investera i och samarbeta med den ukrainska försvarsindustrin, och uppmanar dem att intensifiera dessa insatser, särskilt genom att bilda samriskföretag och bygga upp produktionskapacitet både i Ukraina och i medlemsstaterna. Parlamentet understryker att styrkan hos EU:s försvarsindustriella bas på samma sätt kan bidra till att öka Förenade kungarikets säkerhet.

259. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU och Förenade kungariket att arbeta för att på lämpligt sätt inkludera Förenade kungariket i EU:s relevanta försvarsinitiativ, däribland Europeiska försvarsfonden (EDF), programmet för europeisk försvarsindustri (Edip), förstärkning

av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling (Edirpa) och projekt inom det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco) samt framtida EU-försvarsprogram. Parlamentet välkomnar säkerhets- och försvarspartnerskapets tillkännagivande att det kommer att utforska möjligheten att upprätta ett administrativt arrangemang mellan Europeiska försvarsbyrån och Förenade kungariket. Parlamentet uppmanar Europeiska försvarsbyrån och Förenade kungariket att verka för ett sådant arrangemang som en prioriterad fråga för att främja det praktiska samarbetet.

260. Europaparlamentet framhäver kopplingarna mellan Förenade kungarikets och medlemsstaternas försvarsindustrier, inbegripet kritiska samriskföretag. Europaparlamentet framhåller drönarkoalitionen, ett initiativ som leds gemensamt av Förenade kungariket och Lettland och som omfattar 17 medlemsstater, som ett positivt exempel på samarbete om utveckling av viktiga avancerade förmågor. Parlamentet beklagar att säkerhets- och försvarspartnerskapet mellan EU och Förenade kungariket inte fullt ut tar itu med frågan om att maximera synergierna och komplementariteten mellan de två industriella baserna. Parlamentet uppmanar båda parter att snarast fördjupa det försvarsindustriella samarbetet, särskilt när det gäller centrala förmågor såsom strategiska stödresurser, genom en färdplan för försvarsindustriellt samarbete.

261. Europaparlamentet påminner om att både EU och Förenade kungariket står inför stora hybridhot och störningar från illasinnade aktörer, särskilt – men inte uteslutande – Ryssland. Parlamentet välkomnar att samarbete för att motverka hybridhot, inbegripet utländsk informationsmanipulering och inblandning och cybersäkerhet, fastställdes som viktiga samarbetsområden vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket. Europaparlamentet lovordar den cyberdialog som förts mellan EU och Förenade kungariket inom ramen för handels- och samarbetsavtalet. Parlamentet uppmuntrar både Förenade kungariket och EU att fördjupa det befintliga gynnsamma samarbetet och informationsutbytet om harmoniserade definitioner och upptäckt av hot, tidig identifiering och samordning av svar på hybridkampanjer, en mer gemensam strategi för avskräckande strategier mot cyberhot, uppbyggnad av cyberresiliens och cyberkapacitet samt utbyte av god praxis för att säkerställa säkerheten och motståndskraften i våra demokratiska samhällen, även i EU:s kandidatländer.

262. Europaparlamentet välkomnar åtagandet att stärka samarbetet om utbyte av information rörande lägesuppfattning, inbegripet hemligstämplad information. Parlamentet upprepar vikten av samordning och samarbete mellan EU och Förenade kungariket när det gäller militär utbildning, utbyte av information och underrättelser samt insatser för terrorismbekämpning, som är avgörande för den europeiska säkerheten. Parlamentet beklagar dock att utbyte av underrättelser inte nämns i säkerhets- och försvarspartnerskapet.

Parlamentet välkomnar det gemensamma åtagandet att stärka den militära rörligheten, inbegripet fullbordandet av TEN-T-nätet och uppgraderingar av infrastruktur med dubbla användningsområden. Parlamentet betonar behovet av att prioritera digitalisering vid gränsövergångar och i transportinfrastruktur för att påskynda de administrativa förfarandena och ta itu med skillnader i lagstiftningen och brister i infrastrukturen, som fortsätter att utgöra betydande hinder för en snabb förflyttning av trupper och utrustning. Parlamentet påminner om att detta fördjupade samarbete mellan EU och Förenade kungariket när det gäller militär rörlighet även bör genomföras inom ramen för Nato genom att förbättra regleringsmässiga aspekter, utföra gemensamma övningar och utbyta information om infrastrukturkrav.

263. Europaparlamentet välkomnar den djupare samordningen av sjöfartsskyddet som en central fråga för säkerhets- och försvarspartnerskapet, med tanke på det akuta behovet att stärka säkerheten för kritisk infrastruktur, inbegripet energi och kommunikation, och att säkerställa frihet till sjöfart. Parlamentet understryker säkerhets- och försvarspartnerskapets strategiska betydelse för sjötransportsektorn, särskilt när det gäller att stärka motståndskraften hos kritisk transportinfrastruktur, motverka hybridhot och stärka cybersäkerheten, inbegripet på området autonoma ytfartyg till sjöss. Parlamentet efterlyser en nära samordning av skyddet av fartyg och hamnanläggningar genom ett konsekvent och harmoniserat genomförande av Internationella koden för sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar. Parlamentet understryker behovet av kontinuerlig samordning av reaktionerna på den ryska skuggflottan och betonar att informationsutbytet bör vara operativt och aktuellt så att både medlemsstaterna och Förenade kungariket kan reagera i tid.

264. Europaparlamentet välkomnar båda parters åtagande att stärka samarbetet på viktiga områden såsom sjöfartsskyddet i Röda havet, en varaktig och rättvis fred i Mellanöstern, stabiliseringen av situationen i Sahel, Sudan och Demokratiska republiken Kongo och på västra Balkan samt samarbetet i Arktis. Parlamentet välkomnar det åtagande som gjordes vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket om att fördjupa samarbetet på dessa områden genom en mer strukturerad dialog och gemensamma insatser, bland annat genom samarbete och samordning på plats. Parlamentet uppmuntrar därför EU och Förenade kungariket att fullt ut utnyttja de strategiska samråden i det strategiska försvarspartnerskapet om Ryssland/Ukraina, regionen Indiska oceanen/Stilla havet, västra Balkan och hybridhot.

265. Europaparlamentet uppmanar EU och Förenade kungariket att stärka den internationella freden och stabiliteten genom att bland annat utarbeta gemensamma strategier för att stärka FN:s fredsbevarande insatser och krishantering. Parlamentet uppmanar båda parter att främja en kultur präglad av fred och dialog som ett medel för konfliktförebyggande, konflikthantering och konfliktlösning och för

stöd till kvinnors rättigheter och könsrelaterade rättigheter. Parlamentet ställer sig bakom en fortsättning av det nuvarande samarbetet på dessa områden. Parlamentet efterlyser ett systematiskt fördelaktigt samarbete under fredsbevarande insatser. Parlamentet beklagar att Förenade kungarikets deltagande i uppdrag inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, såsom EU Althea eller Atalanta, upphörde i och med brexit, och uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaterna och de brittiska myndigheterna att vidta åtgärder för att återupprätta Förenade kungarikets deltagande som ett medel för praktiskt genomförande av säkerhets- och försvarspartnerskapet. Parlamentet efterlyser ett ökat samarbete mellan EU och Förenade kungariket i frågor som rör demokratisk utveckling, reformprocesser och demokratisk parlamentarisk praxis i tredjeländer, inbegripet valövervakning. Parlamentet välkomnar den gemensamma viljan att stärka det konsulära samarbetet för att förbättra den konsulära krisberedskapen.

266. Europaparlamentet understryker vikten av den regelbaserade ordningen, inbegripet full respekt för och överensstämmelse med internationell rätt, inbegripet FN-stadgan, internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning samt multilateralism. Parlamentet välkomnar det gemensamma åtagandet bekräftades på nytt vid toppmötet mellan EU och Förenade kungariket, och efterlyser fortsatta gemensamma insatser för att upprätthålla och stärka denna ordning i en tid av ökande global instabilitet. Parlamentet efterlyser ökat stöd för att säkerställa att multinationella och regionala forum och institutioner fungerar smidigt, särskilt de som har berörts av de geopolitiska skiftningarna på senare tid, däribland Internationella brottmålsdomstolen som en hörnsten för den internationella rättsordningen, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa eller FN:s råd för de mänskliga rättigheterna.

267. Europaparlamentet välkomnar EU:s och Förenade kungarikets nyliga åtagande, som uttrycktes i den gemensamma överenskommelsen, om att upprätta en regelbunden dialog om utvecklingssamarbete och stärka samarbetet om internationella katastrofinsatser och humanitärt bistånd.

268. Europaparlamentet lovordar Förenade kungarikets fortsatta stöd för den euroatlantiska integrationen samt stabiliteten och välståndet för de sex länderna på västra Balkan, inbegripet dess engagemang i Berlinprocessen. Europaparlamentet efterlyser mer samarbete mellan EU och Förenade kungariket om eftersträvandet av gemensamma säkerhetsmål i det bredare östliga europeiska partnerskapet, inbegripet Svarta havet och västra Balkan, på grundval av gemensam lägesuppfattning, särskilt när det gäller stöd för EU-kandidatländers territoriella integritet, suveränitet, stabilitet och demokratiska motståndskraft. Parlamentet rekommenderar att man utvärderar lärdomarna från 25 års engagemang på västra Balkan, med förnyat

fokus på att säkerställa konkreta framsteg och genomgripande reformer som kommer att påskynda ländernas framsteg mot EU-medlemskap och bidra till en säkrare framtid för Europa. Parlamentet erkänner EU:s och Förenade kungarikets gemensamma roll när det gäller att upprätthålla Daytonavtalet och dess bilagor.

269. Europaparlamentet uppmanar EU och Förenade kungariket att samarbeta för att uppnå varaktig fred i Mellanöstern, bland annat genom att stödja en politisk övergång och skyddet av alla minoriteter i Syrien och bekämpa straffrihet för alla parter som är ansvariga för kränkningar av den internationella humanitära rätten i Syrien. Parlamentet välkomnar EU:s och Förenade kungarikets långvariga samarbete och åtaganden om att arbeta för en vapenvila i Gaza, och uppmanar med kraft till frigivandet av alla kvarvarande gisslan och till ett åtagande om en tvåstatslösning med två suveräna, demokratiska stater som lever sida vid sida i fred och garanterad säkerhet och med full respekt för internationell rätt.

270. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck EU och Förenade kungariket att snabbt genomföra och bygga vidare på upprättandet av säkerhets- och försvarspartnerskapet genom att fullt ut frigöra dess potential genom konkreta åtaganden och åtgärder för att uppnå dess fulla tillämpningsområde och fördelar, bland annat genom en interinstitutionell ram inom partnerskapsrådet EU–Förenade kungariket och den utrikespolitiska dialogen mellan EU och Förenade kungariket. Parlamentet noterar att de budgetmässiga och regleringsmässiga villkoren för partnerskapet fortfarande måste förhandlas fram, med beaktande av vikten av EU:s beslutsautonomi.

°

° °

271. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Förenade kungarikets regering och parlament.